

REFOTB

Ekskluzivni uvoznik i distributer: RefotB, Pčinjska 17, 11000 Beograd
t. 011 2456151, 308 7004, f. 011 446 0234, e-mail: info@refot.com

potražite spisak prodajnih mesta na:

www.refot.com

REFOTO

ČASOPIS ZA KULTURU FOTOGRAFIJE BROJ 37 OKTOBAR 2006 WWW.REFOTO.CO.YU

DINARA 250
K. MARAKA 8
KUNA 30
DENARA 250
EVRA 4

photokina 2006

world of imaging

you can
Canon

EOS 400D
DIGITAL

Novi EOS

moja stvar.

10,1
MegaPix

PROFIFOTO

official distributor

BEOGRAD, TEL: 011/21 84 878, 2655 100, 2655 257

Nikon

At the heart of the image

ali danas
je prelep
dan za
fotografisanje

D80

NEĆE VAS
RAZOČARATI

FOTOGRAFIJE ŽIVIH BOJA POD SVIM USLOVIMA.
I STOLOVIMA...

Nemoguće je sakriti detalje i boje snimljene naprednim procesorom slike kakav ima D80. Senzor rezolucije 10,2 miliona piksela i mogućnost podešavanja osetljivosti u opsegu od 100 do 3200 ISO. Nikon D80 ima i mogućnost obrade snimljenih fotografija, autofokus u 11 polja i superiorno 3D Matrix određivanje ekspozicije.

Tako da iako je vreme loše, vaše fotografije neće biti.

REFOTB

Ekskluzivni uvoznik i distributer, Pčinjska 17, 11000 Beograd,
tel: 011 21 84 878, e-mail: info@refot.com

www.refot.com

STALNE RUBRIKE

- 4 **AKTUELNOSTI**
Izložbe, konkursi, najave
- 9 **KNJIGE**
Zanimljiva nova izdanja svetske produkcije
- 66 **FOTO-KOMENTAR**
Goran Malić posvetio se neukrotivoj raznolikosti vaših fotografija
- 70 **KONKURSI BOJA I EFEKAT**
Rekordni broj fotografija koje ste poslali na sve konkurse našeg časopisa!
- 74 **KONKURS PORTRET**
U ovom broju, ponovo je jedna dama prošla na svim konkursima
- 80 **PISMA ČITALACA**
Veliki broj pisma mladih čitalaca

FOTOKINA IZLOŽBE

- 10 **IZLOŽBE**
U gradu potpuno posvećenom fotografiji desio se veliki broj izložbi
- 16 **VISUAL GALLERY**
Po treći put u prostoru Sajma bile su postavljene brojne odabrane izložbe fotografija
- 24 **GLANZLICHTER**
Sedmi put za redom održan je međunarodni konkurs posvećen fotografijama prirode
- 28 **PLANETA MORA**
Atraktivne fotografije do sada neviđenih scena podvodnog sveta
- 30 **BLLENDE**
Interesantan izbor fotografija koje su snimili nemački foto-amateri tokom protekle dve godine
- 34 **PROFASHIONAL**
Canonove nagrade za najbolju modnu fotografiju u 2006 godini

10

© RALF BERNERT, "IGRALIŠTE" 34

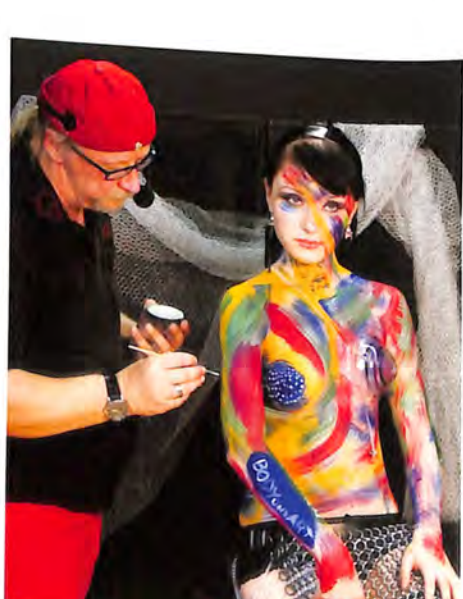
© LOTHAR NOTH, "KLIŠE" 30

© BRYAN ADAMS, "AUTOPORTRET" 16

38

© LAURENT BALLESTA, "PAPUA", NOVA GVINEJA 28

59

FOTOKINA TEHNIKA

FOTOTEHNOLOGIJA, SKENERI, STAMPAČI

- 38 **SAJAM FOTO-TEHNIKE**
Pregled novih proizvoda svetskih proizvođača foto-opreme
- 58 **ZANIMLJIVOSTI**
Sajam je bio prepun raznih novotarija koje su njihovi inovatori pokušavali da prodaju
- 62 **NIKON D80**
Prikaz tehničkih i tehnoloških inovacija novog Nikonovog fotoaparata koji tek što je stigao na naše tržište

62

NASLOVNA STRANA

Montaža fotografije noćnog snimka katedrale u Kelnu i fotografija novih fotoaparata

reč urednika

Fotokina je bila, a na njoj...

Pa, za početak bio je REFOTO. Najveći svetski sajam za sve što u imenu ima prefiks "foto" održan je u od 26. septembra do 1. oktobra u nemačkom gradu Kelnu. Teško je rečima opisati ovu manifestaciju i zato smo vam doneli veliki broj fotografija koje će dočarati deo jedinstvene atmosfere koja vlada ogromnim izložbenim prostorom. Iako današnja konkurencija proizvođačima ne dozvoljava luksuz čekanja Fotokine i glamurozne prezentacije novih fotoaparata i opreme, ipak je to jedinstvena mogućnost da skoro svaki izloženi uređaj probate i uverite se kako radi. Problem je samo kako stići do svega što vas interesuje jer je u dvanaest velikih hala proizvođači izložili 1.600 proizvođača iz 50 zemalja sveta. A kolika je gužva bila na Fotokini 2006 mogu da pokažu brojke: Sajam je obišlo oko 160.000 posetilaca iz preko 140 zemalja. Malo muke oko snalaženja imali su čak i oni koji hale obilaze od samog početka jer, kao i sve ostalo, i sajamski prostor se menja, gradi i proširuje. Tokom šest dana prikazani su proizvodi koji pokrivaju sve aspekte moderne komunikacije putem fotografije. Zanimljiva je konvergencija tehnologija različitih aspekata jer fotografija danas ima važnu ulogu u svakodnevnom životu, neraskidivo vezanu za elektroniku i telekomunikacije. Tako je i težište svih dešavanja na Fotokini bio put do fotografije – od trenutka fotografisanja, 2D ili 3D skeniranja, pa do izrade i prezentacije. Primitan je i postepen nestanak doskora stroge granice između profesionalnih uređaja i uređaja namenjenih onima kojima fotografija nije zanimanje. Takođe, sve je tanja i granica između analognog i digitalnog, jer su načini dobijanja gotovih fotografija neraskidivo isprepleteni najraznovrsnijim uređajima koji omogućavaju digitalizaciju analognih medija i izradu pravih fotografija digitalnog porekla. Impresivno je bilo videti šta se sve proizvodi, a namenjeno je arhiviranju i prezentaciji fotografija: ramovi, albumi, svetleći paneli, najraznovrsniji ekrani (od kojih su najzanimljiviji bili oni ušiveni u majice promoterki) zauzimali su skoro celu halu. Nov način da fotografi privuku svoje klijente mogao se videti svuda gde je bilo štampača, a to su: uređaji za povezivanje i izradu knjiga ili, da ih tako nazovemo, malih ali veoma kvalitetnih fotomonografija. Videli smo i standove firmi za koje smo bili ubeđeni da više ne postoje i koje su se preorijentisale na proizvodnju novih i atraktivnih uređaja. Verovatno najveća vrednost ovogodišnjeg sajma u Kelnu bila je i brisanje granica između zemalja, pa su jedni do drugih bili izloženi uređaji sa svih strana sveta i svako je mogao da pronađe ono što mu odgovara, po ceni i kvalitetu. I na kraju još možemo da dodamo da se sva dešavanja (a pratećih programa takođe je bilo mnogo, od pres-konferencija do predavanja iz pojedinih oblasti) mogu uporediti s olimpijskim sloganom: "Altius, citius, fortius"...

A kada vam se u glavi zavrti od tehnike, brojki i podataka, pogledajte prikaze izložbi i izbor fotografija na našim konkursima. Da vas podsetimo da je ostalo još malo vremena do finala naših ovogodišnjih konkursa, na koje je u poslednja dva meseca stigao rekordni broj radova.

Kada pogledate datume održavanja Sajma, shvatićete da zbog Fotokine tradicionalno malo kasnimo i koliko se ekipa časopisa REFOTO potrudila da ovaj broj što pre stigne do vas.

Milan Živković
refoto.zivkovic@gmail.com

REFOTO ČASOPIS ZA KULTURU FOTOGRAFIJE
www.refoto.co.yu

Osnivač i izdavač REFOT B, Beograd, Pčinjska 17
Direktor Slobodan Vukadinović
tel. 011/2456-151; 2447-958; faks. 011/4460-234
ziro-račun 255-0009770101000-53.

e-pošta: info.refoto@gmail.com
Cena pojedinačnog broja 250 dinara

Glavni i odgovorni urednik mr fot. Ivana Brezovac
Izvršni urednik Milan Živković
Urednik tehnike Boris Bjelica
Redakcija mr fot. Vladimir Cervenka, Svetislav V. Dragović,
Goran Malić, Miroslav Nikolajčić, Nijaz Selmanović,
Imre Szabó, mr fot. Mitar Trninić, Srdan Vuković

Saradnici Vojin Mitrović (Pariz), Stevan Ristić,
Radimir-Maša Dikosavljević, Jelena Matic, Miloš
Zdravković, Srdan Vukmirović, Ivan Tošić, Milica Lapčević

Tehnička redakcija i dizajn Sanja Kovačević, Mileta Miletic,
Petar Vukadinović
Lektor Biljana Gordić

Marketing REFOT B, tel. 011/2456-151,
faks. 011/2447-958

Štampa Štamparija "Politika AD", Beograd

Pre-press REFOT B – Rukopisi i prilozi se ne vraćaju.

Distribucija "Porter", Lazareviceva 2, Beograd, tel. 011/323-58-46

KONKURSI

NIKON
PHOTO CONTEST
INTERNATIONALSINCE 1969
2006 - 2007NIKONOV FOTO-KONKURS
U SRCU FOTOGRAFIJE

Nikonov internacionalni konkurs održava se od 1969. godine i daje mogućnost fotografima širom sveta da prošire fotografsku kulturu kako profesionalaca tako i amatera. Naziv "U srcu fotografije" je generalno slogan korporacije ali i tema ovogodišnjeg konkursa koja ima dve kategorije: (a) slobodna tema i (b) "Osmeh, osmeh, osmeh". Konkurs je otvoren za sve fotografe sveta. Primaju se samo originalne fotografije koje nisu bile pre toga objavljivane a za koje učesnik

poseduje sva autorska prava. Iste fotografije ne treba slati u obe kategorije. Organizator zadržava pravo da diskvalifikuje radove koji su u suprotnostima sa japanskim zakonom i standardima. Prijave i radovi primaju se od 1. septembra do 30. novembra 2006. Primaju se crno-bele i kolor fotografije formata snimljene 35 mm fotoaparatom ili APS analognim i digitalnim fotoaparatom, a ne primaju se fotografije snimljene velikoformatnim fotoaparatom, bilo analognim ili digitalnim. Dimenzije fotografija koje se šalju su 19x24 do 28x36 cm. Ne primaju se negativi i crno-beli dijapozitivi. Fotografije koje se šalju putem Interneta ne smeju da budu veće od 3 MB, maksimalnih dimenzija 1280x1024 piksela. Prima se samo prvih 20.000 fajlova pa zato treba fotografije poslati što je pre moguće.

Nagrade su zaista izuzetne i gran pri donosi pobedniku Nikon D2x, SB800 i objektivne 17-55 2,8 i 70-200 2,8 VR. Ostale nagrade su: preko 50 fotoaparata, od modela Nikon D200 do Coolpix L3. Fotografije s obaveznom popunjenom prijavi slati na adresu: RefotB, Pčinjska 17, 11000 Beograd, s naznakom za "Nikon foto konkurs".

Prijava se nalazi na adresi: <http://nikonimaging.com/global/activity/npci/>, a na istom mestu nalazi se i link za upload fotografija.

IZLOŽBE

Foto-berza

KELN MILHAJM, NEMAČKA

Tradicionalno, poslednjeg dana Fotokine, u nedelju, 1. oktobra, održana je u Keln Milhajmu foto-berza – jedna od najvećih na svetu. Preko petsto izlagača i, po našoj proceni skoro deset hiljada posetilaca okupilo se u velikoj gradskoj hali na Wiener placu.

Na berzi je bio izložen ogroman broj fotoaparata, i za šest sati, koliko je berza trajala, nije se sve moglo pošteno videti. Kako je ponuda bila velika, kolekcionari su mogli nabaviti zanimljive primerke za male pare. Ali, ono najvrednije, stari, retki fotoaparati, neki u originalnim kutijama i neraspakovani, držali su visoke cene.

Na jednom stolu videli smo desetak Lajki. Iz sredine prošlog veka izgledale su kao u izlogu, i vredele pravo bogatstvo. Naravno, sve su bile pod staklom koje se podizalo samo na zahtev ozbiljnih kupaca. A i oni manje ozbiljni i s ne tako debelim novčanikom uspevali su da popune svoju kolekciju nekim zanimljivim primerkom koji im je upravo nedostajao. Tako su svi posle berze bili zadovoljni. Najzadovoljniji je, ipak, bio Her Grahner, organizator berze koji je od tako velikog broja posetilaca naplatio po pet evra za ulaznicu.

M. NIKOLJAČIĆ

Projekat "Reka Dunav"

ANDREAS MULLER-POHLE, 21. 8 – 10. 9. 2006. LIKOVNA GALERIJA KULTURNOG CENTRA BEOGRADA

Izložba berlinskog fotografa Andreea Milera-Polea jeste multimedijalni, istraživački projekat u kome su pored fotografija predstavljene video i zvučni snimci Dunava. Serija kolor fotografija nastala je prošle godine prilikom umetnikovog putovanja Dunavom od izvora u Donaueingenu, pa do Sulina, ušća u Crno more. Sve fotografije snimljene su specijalnom kamerom za podvodno snimanje, a na njima su, pored reke, zabeležena mala, idilična mesta, predeli Nemačke i Austrije i metropole poput Bratislave, Beča i Budimpešte. Deo fotografija prikazuje i tamnu stranu reke, razorene predele, industrijska postrojenja i srušene mostove u Hrvatskoj (Vukovar), Srbiji (Beograd i Novi Sad), Mađarskoj, Bugarskoj i Rumuniji. Paralelno s fotografisanjem Andreas Miler-Pole ispitivao je i hidrološki sastav vode u mestima pored kojih je prolazio, a rezultati ovih nalaza prikazani su na donjim delovima fotografija. Jezikom fotografije, videa i zvuka umetnik je ispričao priču o

Dunavu i njegovom ekološkom stanju, istorijskoj i kulturnoj prošlosti i različitosti podunavskih zemalja. Urednik prestižnog časopisa European Photography Andreas Miler-Pole dobitnik je nekoliko uglednih nagrada za fotografiju, a trenutno radi kao gostujući profesor na Institutu za likovne umetnosti (Institute for Fine Arts) u Antverpenu.

J. MATIĆ

Fotografije

VLADIMIR TATAREVIĆ, 7 – 26. 8. 2006. GALERIJA GRAFIČKI KOLEKTIV, BEOGRAD

S fotografskom delatnošću Vladimira Tatarevića beogradska publika imala je priliku da se upozna na grupnim i samostalnim izložbama, među kojima je "NUOVART W" u Galeriji "Cirkus". Originalnost i kreativnost ovog umetnika zapaža se i u njegovom najnovijem ciklusu kompozitivnih kolor fotografija s motivima Beograda. Kalemegdan, Beogradanka, zgrada CK na Ušću i ostali delovi grada zabeleženi na fotografijama umetnikovom veštom primenom digitalne tehnologije transformisali su se u ritmičnu igru horizontalnih i vertikalnih linija, malih

i velikih kvadrata (uvećanih piksela), svetlih i tamnih površina. Ove "mozaičke slike", kako ih je u tekstu za katalog izložbe okarakterisao B. Karanović, atraktivnog kolorita i odlične kompozicije, poseduju specifičnu snagu, slojevitost i draž. Pored izložbe u Galeriji "Cirkus", Vladimir Tatarević samostalno je izlagao i u Galeriji "Plato". Docent je na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu gde je i diplomirao u klasi profesora Branislava Nikolića 1997. godine.

J. MATIĆ

Vesna Mićović

23. 8 – 20. 9. GALERIJA ARTGET, BEOGRAD

Glavna tema serije kolor fotografija velikog formata predstavljenih na izložbi jeste grad. Od prve do poslednje fotografije Vesna Mićović snimala je isti motiv – deo grada s mnogobrojnim višespratnicama, travnatim površinama i parkingom. Sagledane u celini, fotografije se, osim što su snimljene u različitim vremenskim uslovima, ne razlikuju jedna od druge. Međutim, pažljivim posmatranjem uočavaju se sitni, gotovo neprimetni detalji koji se smenjuju od fotografije do fotografije: automobili na obližnjem parkiralištu, kuća na krovu zgrade, sušenje veša na terasi, autobus na stanici ili dizalice gradilišta u daljini. Izabavši jedan u moru raznovrsnih delova grada i oslanjajući se samo na dokumentarnu prirodu fotografije

i prolaznost vremena, Vesna Mićović pokušala je da pruži svoje viđenje grada koji se menja, nadograđuje, živi. Izlagala je na nekoliko grupnih i samostalnih izložbi, među kojima su: "Nova srpska fotografija" u Galeriji "063" i "Mesec fotografije" u galeriji Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu.

J. MATIĆ

Ženske priče

ALEKSANDAR RADOŠ, 26. 9 – 6. 10. 2006. GALERIJA SINGIDUNUM, BEOGRAD

Žena predstavlja glavnu temu serije kolor i crno-belih fotografija beogradskog umetnika Aleksandra Radoša. Izuzev nekoliko portreta, većinu izloženih fotografija čine aktovi. Modeli na fotografijama Aleksandra Radoša su zavodljivi, stidljivi, zagonetni, dinamični, jaki i svesni svoje unutrašnje snage i erotičnosti. Fotografisani su u različitim pozama i gestovima, ili ispred tamne pozadine uz jak kontrast svetlosti

i senke, ili u enterijeru nekog napuštenog arhitektonskog objekta. Neke fotografije namerno su zamućene što predstavi žene daje određenu specifičnost. Aleksandar Radoš (1960, Beograd) trenutno radi u Arhivu Srbije kao rukovodilac Centra za mikrofilmovanje. Učestvovao je na nekoliko grupnih i samostalnih izložbi. Član je ULUPUDS-a, Udruženja profesionalnih fotografa Jugoslavije i FR "Art Natura Art".

J. MATIĆ

IN MEMORIAM

DRAGAN PEŠIĆ, istaknuti majstor fotografije Foto-saveza Jugoslavije, mašinski inženjer, preminuo je nakon teške bolesti 18. septembra 2006. godine, u šezdesetoj godini.

Rođen je 1947. u Kraljevu. Završio je Tehnički fakultet u Beogradu. Fotografiju je učio u ateljeu oca Borisava, a nastavio u Foto-klubu "Elektromašinar" u Beogradu. Bio je član ULUPUDS-a i ULUS-a. Održao je 20 samostalnih izložbi a izlagao je na preko sto zajedničkih izložbi na kojima je dobio dvadesetak značajnih nagrada. Više puta bio je uvršten u selekcije savremene srpske ili jugoslovenske fotografije moderne orijentacije. Zvanje majstora fotografije Foto-saveza Jugoslavije dobio je 1985. godine. Kao profesor fotografije radio je od 1997. godine.

Čini se nemogućim zadatak da se od jednog toliko aktivnog stvaroca, koji je najveći deo života proveo uz fotografski objektiv, oprostimo u nekoliko rečenica. Tim pre jer se mogao opisati i kao boemska priroda, predan i studiozan čitalac, prijatelj mladih, pa promišljeni ljubitelj filozofije i mudre reči.

Dragan Pešić je bio sve to, i delatan na više staza. Mesto u nacionalnoj fotografiji, gde je bio prisutan više od četvrt veka, jedno je od najpouzdanijih. Njegovo mesto i uloga u prelomnim zbivanjima za osavremenjivanje fotografskog razmišljanja bili su uočljivi i pre dve i po decenije, kao što su, retrospektivno gledano, uočljivi i danas. Pešić je bio mnogostruk u izrazu. Dobro je razumeo promene u likovnom životu i na njih brzo reagovao. O tome svedoče mnogi njegovi iskoraci iz tekućih shvatanja fotografske slike i njene funkcije. Može se istaći i njegov istraživački i otkrivački hod, kao svedočanstvo o dubokoj uronjenosti u savremene estetičke tendencije.

U ovoj zbijenoj reči mnogo što šta nije izneto. Ponešto treba prepustiti da u budućnosti bude protumačeno, ali se ipak ne sme preskočiti tvrdnja da u budućim tumačenjima umetničkih doprinosa Dragana Pešića, velikog i talentovanog maestra, neće biti velikih dilema. Ti doprinosi nesumnjivo su sve tla tačka savremene srpske fotografije i zauzeće zaslužno visoko mesto na mapi nekadašnjeg, pa i današnjeg srpskog kulturnog prostora.

GORAN MALIĆ

KONKURSI

TREĆI KONKURS ZA
NAJLEPŠU FOTOGRAFIJU
PTICE

FOND ZA ZAŠTITU PTICA GRABLJIVICA
Konkurs je osmišljen kako bi
posmatranju ptica dao još jedan
smisao i podstakao zaljubljenike u
prirodu da fotografski ovekoveče
nezaboravne trenutke.
Rok: 20. 11. 2006.

Prima se do deset kolor fotografija.
Mogu biti na foto papiru, neura-
mljene i nekaširane, zatim u obliku
dijapozitiva u boji lajka formata, ili
u digitalnom obliku, tj. na kompak-
t-disku. Fotografije na fotopapiru
treba da budu formata 20 x 30 cm,
tj. u digitalnom obliku, najmanje
13 x 18 cm, u rezoluciji 300 dpi.
Najbolja fotografija biće
odštampana u formi plakata, a
nagrada za njenog autora jeste
obilazak kolonije supova u klisuri
reke Uvac, jedne od najatraktivnijih
"bird-watchers" lokacija u Srbiji.
Propisno upakovane fotografije,
s uobičajenim prijavnim listom s
podacima o autoru i radovima, tj.
gde je i kada snimljena koja foto-
grafija, slati na adresu:
Fond za zaštitu ptica grabljivica,
Bulevar despota Stefana 142,
11000 Beograd.

"DONAUWEIBCHEN"

FOTO-KONKURS ZA DIGITALNU
FOTOGRAFIJU - AUSTRIJA

Rok: 29. 12. 2006.

Tema: slobodna.

Format: JPEG, maksimum

1.024 x 768 piksela, 4 fotografije.

Participacija: 10 evra.

Radove na kompaktnom disku zajedno
s popunjenom prijavom i participa-
cijom slati na adresu:

Landesverband Wien des VÖAV,
"Donauweibchen", Postfach 383, A-
1110 Wien.

Kontakt: Landesverband_wien@
gmx.at.

Ostale informacije:

http://www.entryforms-fiap.net/2006/2006_085n.pdf.

Deseta klupska izložba fotografija
i dijapozitiva

29. 6 – 23. 8. SALON KULTURNOG CENTRA "BANSKI DVOR", BANJA LUKA

U izložbenom salonu u Banjaluci prika-
zani su radovi 22 autora Univerzitetskog
foto-kino kluba. Raduje činjenica da
je iz godine u godinu sve veći broj
autora što je, pored izlagačke, odraz i
druge osnovne aktivnosti foto-kluba –
održavanja kurseva fotografije. Kada se
tome doda i organizovanje tradicionalne
međunarodne izložbe dijapozitiva, koja

će se održati u oktobru, već četrnaestu godinu
zaredom, onda ne čudi što se Univerzitetski foto-
kino klub poslednjih godina nalazi na trećem
mestu liste najuspešnijih klubova Foto-kino save-
za Srbije. U organizaciji kulturnog centra "Banski
dvor", a u sklopu "Banjalučkog ljetnjeg festivala",
po prvi put u Banjaluci održana je foto-radionica
koju su uspešno vodili instruktori fotografije
Milorad Kaščelan i Dragan Prole.

Anđeli garavog lica

IGOR GRUBIĆ, 2 – 23. 8. 2006. MUZEJ GRADA BEOGRADA

Inspiraciju za kolor fotografije velikog formata
Igor Grubić pronašao je u štrajku rudara
Kolubarskog rudnika 5. oktobra 2000. godine,
koji je označio početak kraja Miloševićevog
režima. Na fotografijama su prikazani grupni i
pojedinačni portreti rudara s nacrtanim krilima
anđela na zidu i s umetnikom kao anđelom
kako ih posmatra. Koristeći se pravoslavnom
i socrealističkom ikonografijom Grubić je dao
svoje viđenje učesnika ovog događaja. "Naslov
rada upućuje na paradoksalnu situaciju u kojoj
smo živjeli tijekom devedesetih na ovim prostori-
ma: s jedne strane rudari, usprkos svom muko-
trpnom i poštenom radu, uz egzistiranje na rubu

siromaštva, osta-
ju 'čistih ruku'
i čiste savjesti,
dok, s druge
strane, političari
i čitav vladajući sistem, koji bi trebali biti uzor,
'najbolji od najboljih', zbog nasilja koje sprovode
nad pučanstvom, zbog svoje pohlepe i 'prljavih
malverzacija', zapravo bivaju ukaljanih ruku i
obrazu" (preuzeto iz teksta o izložbi). Igor Grubić
poznat je po radovima "Knjiga i društvo – 22
odsto", "Velvet Underground" i dr. Izložba je pri-
kazana u okviru vizuelnog programa Belefa 06.
J. MATIĆ

Foto-savez Srbije

Na 28. FIAP kongresu, koji je održan je od 4. do
11. septembra u gradu Čengdu, u Kini, Foto-
savez Srbije primljen je u redovno članstvo
FIAPa. Tom prilikom našem foto-savezu dodelje-
na je organizacija FIAP Bijenala mladih za 2007.

godinu. Našu zemlju na
Kongresu predstavljali
su Branislav Brkić i
Vladan Tanasković.
B. BRKIĆ

Razglednice 02 / Postcards 02

28. 7 – 14. 8. 2006. SALON MUZEJA SAVREMENE UMETNOSTI, BEOGRAD

Od 1. maja do 15. juna bio je otvoren konkurs
za idejno rešenje razglednice Beograda koje bi se
kritički i duhovito pozabavilo glavnim gradom i
na kretivan i dinamičan način napravilo pomak
od stereotipnog izgleda razglednice. Na izložbi je
predstavljeno osam razglednica koje
su svojom originalnošću odgovorile
zahtevima konkursa, a njihovi autori
su: Olga Đurović: "Love in Belgrade",
Svetlana Čopić: "Disco Moon",
Branislav Nikolić: "Interkontinental",
Nenad Pešić: "Kalemegdan", Nikola
Panajotović: "Fića" i "Karibi",
Aleksandar Rafailović: "Calvin Klein
u Beogradu" i Aleksandar Jestrović
Jamezudin: "Beograd". Pored ovih ra-
dova na izložbi su prikazane i razgled-

nice Beograda iz prve i druge polovine 20. veka,
kao i umetnički projekti koji koriste razgledni-
cu kao svoj medij. Izložba je drugi deo projekta
"Postcards", čiji su autori Aleksandra Mirčić i
Una Popović. U prvom delu projekta "Postcards
01", održanom u Likovnoj
galeriji Kulturnog centra
Beograda, prikazani su
radovi, kako domaćih, tako
i stranih umetnika, koji se
bave prezentacijom grada i
turizmom. U fotografskom
medijumu realizovani
su radovi Aleksandra
Mačaševa: "Bečej, horor
gradić" i Milorada – Miše
Mladenovića: "Bez naziva".
J. MATIĆ

Konj moj prijatelj

31. 8 – 8. 9. 2006. FOTO-KLUB POŽAREVAC

Izložba koja se posle više od dvadeset godina
ponovo održava u organizaciji Foto-kluba
"Požarevac" privukla je veliki broj autora i,
možemo reći, oživela u kraju gde ljudi tradici-
onalno vole konje. Žiri u sastavu: Dragoslav Ilić,
Boban Đorđević i Slavko Pavlović od prispelih
fotografija odabrao je radove 30 autora kojima
su prošle 92 fotografije. Za kolekcije fotografija
nagrađeni su: Jožef Išpanović, Milan Živković,
Ivan Tošić, a pohvaljeni su: Miroslav Jeremić,
Dragan Đelić, Rajko Karišić. U pojedinačnoj
konkurenciji nagrađeni su: Bojan Bončić, Fadil
Šarki i Dragan Feldić, a pohvalu je dobio Dušan
Perenčević.

BOJAN BONČIĆ

Foto-radionica

ATELJE PETERNEK, BEOGRAD

Prvu foto-radionicu Tomislav Peternek organizo-
vao je tačno pre dvadeset godina. Usledila je
pauza jer je Atelje u saradnji s Institutom za novi-
narstvo obučavao buduće fotoreportere, među
kojima je stasao veliki broj danas poznatih auto-
ra (Sinobad, Mandić, Rakičević...). Radionica će
prvog vikenda u decembru ponovo početi s radom
i to dva puta godišnje po tri meseca, petkom, subo-
tom i nedeljom. Grupe će imati do pet polaznika,
a obezbedeni su kompletan materijal i oprema.

Sećanja

KRAJ JUNA, NARODNI MUZEJ, ŠABAC

Po prvi put su građani Šapca imali priliku da
vide izložbu fotografija koje upoređuju prizore
grada nekad i sad. Ovaj vrsni dokumentarista
preko pedest godina fotografiše svoj grad i u
svojoj fototeci ima preko trista hiljada foto-
grafija koje su snimljene u periodu od 1956.
pa sve do danas. I sam naziv izložbe "Sećanja"
svedoči o velikoj dozi nostalgije koju su osetili
stariji građani Šapca jer su imali priliku da se,
posmatrajući dvestotine izloženih fotografija u
koje je utkana ljubav autora prema svom gradu,
sete kako je izgledao Šabac njihove mladosti.
S. STOJANOVIĆ

DUŠAN PERENČEVIĆ

IVAN TOŠIĆ

JOŽEF IŠPANOVIĆ

Rad u Ateljeu zasnovan je na fotoaparatu 4 x 5
inča – za reklamnu fotografiju, 6 x 6 cm – za
modu, portret i aktove (za koje će biti angažovani
profesionalni modeli), a nakon toga prelazi se na
rad s 35 mm fotoaparatom. Tokom poslednjeg
meseca biće organizovana škola digitalne fotogra-
fije i obrada fotografija putem računara. Na kraju
Radionice biće organizovana izložba u nekoj od
beogradskih galerija. Informacije: 064/ 111 09 20,
011/ 324 0364 i 17 66 281.

National Geographic
u Srbiji

Jedan od najpoznatijih svetskih maga-
zina, koji krasi
odlične fotografije
iz najrazličitijih delova sveta i od najpoznatijih
autora, National Geographic, pojavio se i na
srpskom jeziku. Prvi broj srpskog izdanja, koji
treba da izađe 25. oktobra, imaće deo posvećen
pisanju ovog časopisa o našoj zemlji. Kao najava,
u Etnografskom muzeju u toku je, od 10. okto-
bra do 10. novembra, izložba najboljih fotogra-
fija, a koja će se nakon toga seliti u deset gradova
po Srbiji, a od 16. oktobra na bilbordima u gradu
videćete neke od najboljih fotografija koje su
izašle u National Geographic magazinu.

KONKURSI

SPORT I FOTOGRAFIJA

ORGANIZATOR: OLIMPIJSKI KOMITET
SRBIJE

Pravo učešća imaju fotografi
amateri.

Svaki pojedinac ima pravo da
učestvuje samo u jednoj od sledećih
kategorija:

a) Fotografije takmičenja ili
sportskog događaja (najviše tri
fotografije);

b) Fotoreportaža (do dvanaest
fotografija);

c) Portreti, ilustracije, koncepti
(do osam fotografija).

Rok: 1. 11. 2006.

Fotografije moraju biti formata od
24 x 30 cm do 50 x 65 cm i snimljene
između 1.1. i 1.11. 2006.

Radovi troje prvoplasiranih učesnika
iz navedenih kategorija biće poslani
u finale Međunarodnog olimpijskog
komiteta u Lozani.

Za potvrdu učešća i dodatne
informacije možete se obratiti
Olimpijskom komitetu Srbije na
telefon 011/3671-575 ili preko
e-pošte: sport.foto@okscg.org.yu.

Više informacija:
www.okscg.org.yu/s6024.htm.

PRVA MEĐUNARODNA
IZLOŽBA FOTOGRAFIJA
ŽENSKIH AUTORA "SVET I JA"

Pravo učešća imaju svi ženski autori
iz celog sveta.

Tema: slobodna.

Prijem radova: 14. 11. 2006.

Svaka učesnica može poslati do
šest crno-belih ili kolor fotografija
formata od 18 x 24 do 30 x 40 cm.

Na poleđini svake fotografije
navesti: ime i prezime autora,
zvanje, pripadnost klubu, adresu,
broj telefona i naziv fotografije
Participacija za autore iz Srbije
iznosi 200 dinara, a iz inostranstva
5 evra.

Fotografije dobro upakovati i slati
na adresu:

Omladinski savet Niša,
Vožda Karadžića 16, 18000 Niš.
(za izložbu "Svet i ja")

Kontakt telefon: 063/815-63-04.
Više informacija na:

fonfoto@ptt.yu.

KALENDAR

PRIPREMILA: JELENA MATIĆ

OKTOBAR, NOVEMBAR

BEOGRAD

ARTIČET, KULTURNI CENTAR BEOGRADA – TRG REPUBLIKE 5/1

29. 9 – 5. 11. 47. oktobarski salon. "Umetnost, život i pomtinja / Art, Life and Confusion". Ovaj međunarodni događaj u organizaciji Kulturnog centra Beograda okupio je oko 60 umetnika koje je odabrao Rene Blok (Rene Block), renomirani kustos iz Nemačke. 10 – 22. 11. Aleksandra Popović, fotografije. Od 24. 11. Katarina Radović, fotografije.

FRANCUŠKI KULTURNI CENTAR – KNEZ MIHAILOVA 31

23. 10 – 18. 11. Đuzepe Salerno (Giuseppe Salerno) i Iv Leres (Yves Leresche), "Realnosti i nade / Realites et Espoirs". Na izložbi će biti prikazana serija fotografija o svakodnevnom životu Roma.

GALERIJA OŽON – ANDRIČEV VENAC 12

1 – 11. 11. Lana Vasiljević, "Subjektivno", foto-instalacije.

20 – 30. 11. Izložba dokumentarnih fotografija u organizaciji agencije "Olaf Palme"

GALERIJA DOMA OMLADINE BEOGRADA – MAKEDONSKA 22

21. 11 – 3. 12. Izložba fotografija Gerharda Gropa i drugih umetnika starije i mlađe generacije iz Graca (Austrija).

GALERIJA REMONT – TRŽNI CENTAR TRG REPUBLIKE, MAKEDONSKA 5/1/1

13 – 25. 11. Izložba fotografija umetnika iz Madarske, Katarine Sević i Lasla Gergelja (Laszlo Gergely), "Kući muzej / Home museum".

SALON MUZEJA SAVREMENE UMETNOSTI – PARISKA 14

29. 9 – 30. 10. David Maljković, "Scene za novo nasleđe / Scene for New Heritage", video-radovi. Izložba je deo programa 47. oktobarskog salona.

Paunovo pero

25 – 26. 8. 2006. OSNOVNA ŠKOLA "ŽARKO ZRENJANIN", GOSPOĐINCI

U odnosu na prošlu godinu, broj pristiglih radova više se nego udvostručio. Dva su osnovna razloga većeg odziva autora na Festival. Po prvi put su se na Festivalu pojavili autori iz Hrvatske, dok su Slovenci i Mađari, kao stalni učesnici

Festivala, ovog puta predstavljeni većim brojem radova. Za popularisanje Festivala u svetu posebne zasluge imaju Peter Pokorn i Milorad Čadež. S druge strane, teme "Zemljoradnja" i "Cveće" su interesantne i široke, prisne i inspirativne, pa su privukle širi krug majstora fotografije, pogotovo mlađe generacije. Rad novog žirija za fotografiju i dijapozitive (Peter Pokorn, Branislav Brkić

i Milan Živković) karakteriše smirenost, razložnost, visoka stručnost, međusobno uvažavanje u različitosti mišljenja o radovima...

Na Festivalu je po prvi put dodeljen i gran pri za fotografiju. Prvi je ovu nagradu dobio Miroslav Jeremić iz Valjeva, koji je osvojio dva prestižna odličja: Zlatno paunovo pero za kolekciju na temu "Cveće" i Srebrno paunovo pero za kolekciju na temu "Zemljoradnja". Ostala brojna paunova pera dobili su: Elica Tavčar, Ljubomir Kojić, Goran Bendelja, Marjan Urekar, Janez Kosmač, Marko Tanasković, Miroslav Jeremić, Slobodan Simić, Živorad Banović, Jožef Išpanović, Zoran Purger, Kruno Heidler, Dragoslav Mirković, Raša Milojević, Steva Sekerić, Tatjana Rakušić, Goran Malić, Boriss Sontacchi, Dragan Ivić, Slobodan Simić, Milenko Vasić, Snežana Mitrović, Vladan Tanasković, Ivan Pančić, Dragan Feldić, Janez Bogataj, Milan Radosavljević i Marjan Mišić.

V. LAZIĆ

KNJIGE

PRIPREMILA: JELENA MATIĆ

Russell Miller MAGNUM (Magnum)

/izdavač: PIMLICO, RANDOM HOUSE, 1999. /jezik: ENGLESKI. /format: 15,2 X 23,2 CM, 324 STRANE, 13 CRNO-BELIH FOTOGRAFIJA. /povez: MEK. /cena: 1.933 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "PLATO XL"

Biografija o legendarnoj Foto-agenciji "Magnum", odudara ne samo od ostalih knjiga o ovoj foto-agenciji već i od svih izdanja o fotografiji koja su do sada bila predstavljena u časopisu. Urađena je u formi klasične knjige, uz minimalan broj fotografija. Kroz trinaest poglavlja autor je ispričao priču o Agenciji, fotografima i fotografijama od 1947. godine kada je osnovana, pa do današnjeg dana. Prilikom dugogodišnjeg rada na knjizi autor je koristio proverenu arhivsku građu iz svih većih muzeja, biblioteka i drugih kulturnih institucija Londona, Pariza, Njujorka i Tokija. Od velike koristi bila mu je i saradnja s nekim magnumovcima. Knjiga je dobila pohvale od vodećih dnevnih listova, među kojima su *Guardian* i *Daily Telegraph*.

Chris Weston FOTOGRAFIJA DIVLJINE (The Essential Wild Life Photography Manual)

/izdavač: ROTOVISION, 2005. /jezik: ENGLESKI. /format: 20,4 X 25,4 CM, 176 STRANA. OKO 200 KOLOR FOTOGRAFIJA I ILUSTRACIJA. /povez: TVRD SA ZAŠTITNIM OMOTAČEM. /cena: 2.287 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "PLATO XL"

Od prošle godine, kada se pojavila na tržištu, knjiga se na internet sajtu poznate Izdavačke kuće "Rotovision" nalazi među najtraženijima. Namenjena je onima koji vole izazov i avanturu, ljubiteljima dobre fotografije sveta divljine, bilo da su iskusni amateri ili profesionalci. U saradnji s nekolicinom poznatih fotografa iz ove oblasti (Art Wolfe, Jim Brandenburg), autor je kroz osam poglavlja objasnio i pojasnio teniku snimanja, kako klasičnim, tako i digitalnim fotoaparatom.

Pored toga, u knjizi se nalaze adrese nekoliko glavnih udruženja fotografa divljine, kao i saveti u vezi s transportom foto-opreme i kamuflažom prilikom snimanja životinja. Knjiga može da bude od koristi i biologima i zoolozima, kojima fotografija predstavlja nezaobilazno sredstvo u istraživačkom radu.

Amy Conger EDVARD VESTON – FORMA AKTA

(Edward Weston – The Form of the Nude)

/izdavač: PHAIDON, 2005. /jezik: ENGLESKI I ŠPANSKI. /format: 28,9 X 28,8 CM, 137 STRANA, 95 CRNO-BELIH FOTOGRAFIJA. /povez: TVRD SA ZAŠTITNIM OMOTAČEM. /cena: 4.065 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "PLATO XL"

Akt je bio jedan od omiljenih motiva čuvenog američkog i svetskog fotografa 20. veka Edvarda Vestona. Kao vrsni poznavalac njegovog života i rada i kustos nekoliko značajnijih izložbi ovog fotografa, autor monografije Ejmi Konger potrudila se da pruži drugačije viđenje njegovih akt-fotografija. U solidno urađenom eseju, služeći se analitičkim a ne klasičnim, tj. istorijskim pristupom, ona analizira aktove iz dvadesetih, tridesetih i četrdesetih godina 20. veka, dovodeći ih u vezu s Vestonovim fotografijama pejzaža i mrtve prirode. Pored eseja i odličnih fotografija, u knjizi se nalazi i kratka biografija fotografa.

Charlotte Cotton FOTOGRAFIJA KAO SAVREMENA UMETNOST (The Photograph as Contemporary Art)

/izdavač: THAMES & HUDSON, 2004. /jezik: ENGLESKI. /format: 15 X 21 CM, 224 STRANE, 30 CRNO-BELIH FOTOGRAFIJA I 192 KOLOR FOTOGRAFIJE. /povez: MEK. /cena: 1.405 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "MAMUT"

U sedam poglavlja Šarlot Koton napravila je sasvim solidan prikaz razvoja i uloge fotografije kao jednog od najrasprostranjenijih medija umetničkog izražavanja u poslednjoj deceniji prošlog i početkom ovog veka. Ona analizira različite pristupe u tretmanu fotografije, dovodeći ih u vezu s nekim od ključnih dešavanja na umetničkoj sceni u prvoj i drugoj polovini 20. veka (dada, konceptualna umetnost itd.). Pored poznatih umetnika kao što su: Andreas Gurski (Andreas Gursky), Nan Goldin (Nan Goldin), Sidni Šerman (Cindy Sherman), Volfgang Tilman (Wolfgang Tillmans) i drugi, u knjizi se nalaze i široj javnosti manje poznati autori iz Kine i Japana.

Ben Owen DIGITALNA FOTOGRAFIJA: KORAK PO KORAK

(Digital Photography: Step by Step)

/izdavač: SELECT EDITIONS, 2006. /jezik: ENGLESKI. /format: 28 X 21,5 CM, 96 STRANA. PREKO 100 KOLOR ILUSTRACIJA. /povez: MEK. /cena: 487 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "MAMUT"

Naziv knjige koju predstavljamo sve govori. Namenjena je apsolutnim početnicima, stoga je pisana jednostavnim jezikom bez korišćenja komplikovane terminologije. U šest poglavlja autor je dao opšte podatke o izgledu digitalnih fotoaparata, njihovim sastavnim i pratećim delovima i savete u vezi s odabirom motiva, fotografisanjem, obradom slike u kompjuteru i štampanjem. Knjiga se u pojedinim delovima razlikuje od izdanja sličnog tipa jer se u predgovoru nalazi kratka, informativna istorija fotografije, dok se na poslednjim stranim, pored pojmovnika, nalazi nekoliko korisnih podataka u vezi s nekim problemima s kojima možemo da se susretamo u radu s digitalnim fotoaparatom.

POKRET! ROJTERSOVA AKCIONA FOTOGRAFIJA (Move! – Action Photography by REUTERS)

/izdavač: PEARSON EDUCATION LIMITED, 2005. /jezik: ENGLESKI. /format: 26,5 X 29,3 CM, 144 STRANE, 112 KOLOR FOTOGRAFIJA. /povez: TVRD SA ZAŠTITNIM OMOTAČEM. /cena: 3.756 DINARA. /mesto prodaje: KNJIŽARA "MAMUT"

Rojters je jedna najpoznatijih, ujedno i najznačajnijih svetskih novinskih agencija. Za nju trenutno radi više od šesto fotografa, koji beleže aktuelna dešavanja iz sveta sporta, kulture, politike, svakidašnjeg života širom planete. Knjiga predstavlja jedinstvenu kolekciju akcionih fotografija nastalih od 2002. do 2005. godine. Autori fotografija jesu pedeset istaknutih fotografa ove agencije, među kojima su i nekadašnji fotoreporter *Politike* Goran Tomašević, koji se *Rojtersu* priključio 1996. godine, kao i Damir Šagolj iz Sarajeva i Srđan Živulović iz Slovenije. Pored fotografija i kratkog predgovora, na poslednjim stranim knjige nalaze se i kratke biografije svih fotografa.

PEDESET TREĆI SINGAPURSKI SALON FOTOGRAFIJE 2006

FIAP 2006/105

Rok: 10. 11. 2006.

Sekcije: crno-bela – slobodna, kolor – slobodna, "Putovanje" – kolor, "Priroda" – kolor, eksperimentalna digitalna.

Format: JPEG, minimum 2.000 piksela na dužoj strani, do 4 fotografije po sekciji.

Participacija: jedna sekcija 12 dolara.

Fotografije na kompaktnom disku zajedno s prijavom i participacijom slati na adresu:

The photographic society of Singapore,
Mr Steven Zee pui Chung, 53rd SIP Chairman, 30 Selegie road, Selegie, Arts centre building, Singapore 180030, Republic of Singapore.
E-pošta: peacock@sandvenimages.com.
Informacije: www.pss1950.org.

STO TRINAESTI MEĐUNARODNI SALON FOTOGRAFIJE TORONTO

THE TORONTO CAMERA CLUB

Rok: 24. 11. 2006.

Sekcije: kolor slajdovi, "Priroda" – slajdovi, "Priroda" – digital, kolor printovi, crno-beli printovi, četiri fotografije po sekciji.

Participacija: prva sekcija 15 evra, svaka sledeća po 10 evra.

Format: printovi na tankoj podlozi veličine 30 x 40 cm, digitalni fajlovi veličine do 1.024 x 768 piksela, ne veći od 1 MB. Digitalne fajlove slati isključivo na adresu:

salonnd@torontocameraclub.com.
Printove i slajdove s popunjenom prijavom i participacijom slati na adresu:
The Toronto Camera Club,
587 Mount Pleasant Road, Toronto, Ontario, M4S 2M5, Canada.
Više informacija i prijavu možete dobiti na adresi:
www.torontocameraclub.com.

MEĐUNARODNI KONKURS FOTOGRAFIJE "CITTA DI GARBANATE", ITALIJA

FIAP 2006/116

Rok: 1. 11. 2006.

Tema: slobodna u sekcijama: crno-beli print, kolor print i digital. Fotožurnalizam u sekciji crno-beli printovi.

Primaju se do četiri rada u sekciji, formata duže stranice od 24 do 40 cm s podlogom, digitalni fajlovi veličine 1.204 x 768 piksela, ne veći od 200 kB.

Participacija: jedna sekcija 7, više 10 evra. Samo za sekciju digitalni fajl participacija je 5 evra.

Radove s prijavom i participacijom slati na adresu:
Biblioteca Comunale - Corte Valenti, Via Monza 12 - 20024 Garbagnate Milanese - ITALY.
Digitalni fajlovi šalju se isključivo na adresu: contest@fotogarben.it.
Ostale informacije potražite na: www.fotogarben.it.

DRUGI MEĐUNARODNI SALON FOTOGRAFSKE UMETNOSTI

AL-THANI AWARD 2006, QATAR

Rok: 13. 11. 2006.

Teme: slobodna i "Pokret": sekcije crno-beli printovi, kolor printovi, slajdovi i digitalni fajlovi.

Format: printovi do 30 x 40 cm veličine, slajdovi 5 x 5 cm, digitalni fajlovi JPEG, minimum veličine 1.200 x 1.600 piksela, isključivo na kompaktnom disku po 4 fotografije u svakoj sekciji.

Ne mešati slajdove i CD, odlučiti se ili za slajdove ili za digitalne fajlove. Participacija: 20 evra, odnosno 30 evra za obe teme.

Fotografije s prijavom i participacijom slati na adresu:
The Al-Thani award for photography 2006, Chris Hinterbermaier, Postfach 364.A - 4010 Linz / AUSTRIA.
Više informacija dobićete na: www.al-thaniaward.com.

imaging is more
photokina
world of imaging

Bili smo tu od samog početka...

Prezentacija novog fotoaparata Sony Alfa

Glavno mesto na "Sonijevom" štandu bila je vertikalna veštačka plaža

NAJVEĆI SVETSKI SAJAM POSVEĆEN FOTOGRAFIJI OVOG PUTA PREDSTAVLJA NAJRAZNOVRNIJE UREĐAJE NAMENJENE BRZOJ KOMUNIKACIJI PUTEM OVOG MEDIJA. POKUŠALI SMO DA VAM PRENESEMO DELIĆ ATMOSFERE VELIKOG DOGAĐAJA POD IMENOM FOTOKINA

Fotokina 2006.

Jedna od prvih pres-konferencija bilo je predavljanje "Sinarovih" proizvoda

Od trenutka ulaska u grad Keln počinje napad na sva vaša čula, a posebno ona zadužena za fotografiju. Veliki i mali, osvetljeni i pokretni bilbordi i plakati upućuju vas na ovu jedinstvenu manifestaciju svega što je u vezi s fotografijom. A na izložbenom prostoru bila je primetna veoma kulturna, ali ipak neprekidna bitka za svakog posetioca – potencijalnu mušteriju, čak su ekipe svih svetskih giganata foto-industrije imale i svoje

Promoterke "Manfrotto" stativa imale su jedinstvene majice

Između nebrojeno mnogo proizvođača dodatne oprema izdvajao se "Lowepro"

Stari Cadillac privlačio je posetioce "Olimpusovog" štanda

"Canon" je na ogromnom prostoru predstavio svoj proizvodni program

uniforme različitih boja kako bi pojačale vizuelni efekat svog prostora. Uostalom, pogledajte mali deo fotografija koje smo snimili tokom Sajma. Svaki proizvođač osmislio je svoju strategiju: "Sinar" je imao studente fotografskih akademija za svoje promotere, "Olympus" je postavio prelepog old-tajmera čija su zatamnjena stakla imala cilj da dokažu superiornost osetljivog čipa prilikom fotografisanja u lošim svetlosnim uslovima. Ogroman prostor "Canon" je ispunio svojom proizvodnom paletom od fotoaparata, preko skenera, do štampača. Da bi skrenuo pažnju na nov model fotoaparata, "Sony" je preko celog zida podigao izuzetno vernu dioramu plaže. Uostalom, nije bilo većeg štanda na kome nije bilo foto-modela i rekvizite: prelepi automobili, motocikli, džipovi, pa čak i bolidi formule 1 bili su na raspolaganju svakom ko je želeo da ih fotografiše – naravno – ukoliko je mogao da se probije kroz neopisivu gužvu. Bilo je tu i modne fotografije, portreta, aktova i uvek prisutan i atraktivan "body paint".

Tradicionalna zelena boja nepogrešivo je privlačila posetioce ka "Fuđijevom" prostoru

Jedan od najboljih prostora rezervisao je "Kodak" čije su promoterke predstavljale novu liniju filmova prvenstveno prilagođenih skenerima

S puno ponosa predstavljena je Leica M8. Samo još da proradi...

Čuveni "Magnumov" fotograf Martin Par objašnjava zašto je njegova izložba "Assorted cocktails" odštampana na HP štampačima

Kod "Nikona" je pažnju privlačila ogromna maketa fotoaparata Nikon D80

"Nikon" je izložio kompletnu gamu foto-opreme, a dodatnu pažnju privlačili su modeli i pokazna snimanja. "San Disk" je imao jedinstven način da oko svog štanda napravi gužvu. Svaki sat vremena počinjao je šou igrača koji je trebalo fotografisati i pokazati svoj snimak na ekranu digitalnog fotoaparata. Za uzvrat dobijate ogromnu kesu s malim ali vrednim poklonom - Ultra II SD karticom od 512 MB s USB priključkom. "Manfrotto" je imao nagradnu video-igricu, a slično je bilo i kod drugih izlagača. Veliki broj malih proizvođača i inovatora pokušavao je da proda svoje ideje: elastični i lepljivi stativi, razni difuzeri, ring-blicevi i adapteri, silikonske i gumene navlake bombastih naziva Body armor, specijalno modifikovani fotoaparati namenjeni najraznovrsnijim potrebama...

A kada je sve prošlo i kapije sajma se zatvore na ovogodišnjoj Fotokini, shvatite šta je sve bilo potrebno da bi se ona održala i da je potrebno vreme da se svi utisci srede.

"Leica" je imala i svoj prostor gde je svaki od modela mogao da se proba

"Tamron" je pokazao novu liniju objektivna za D-SLR fotoaparate

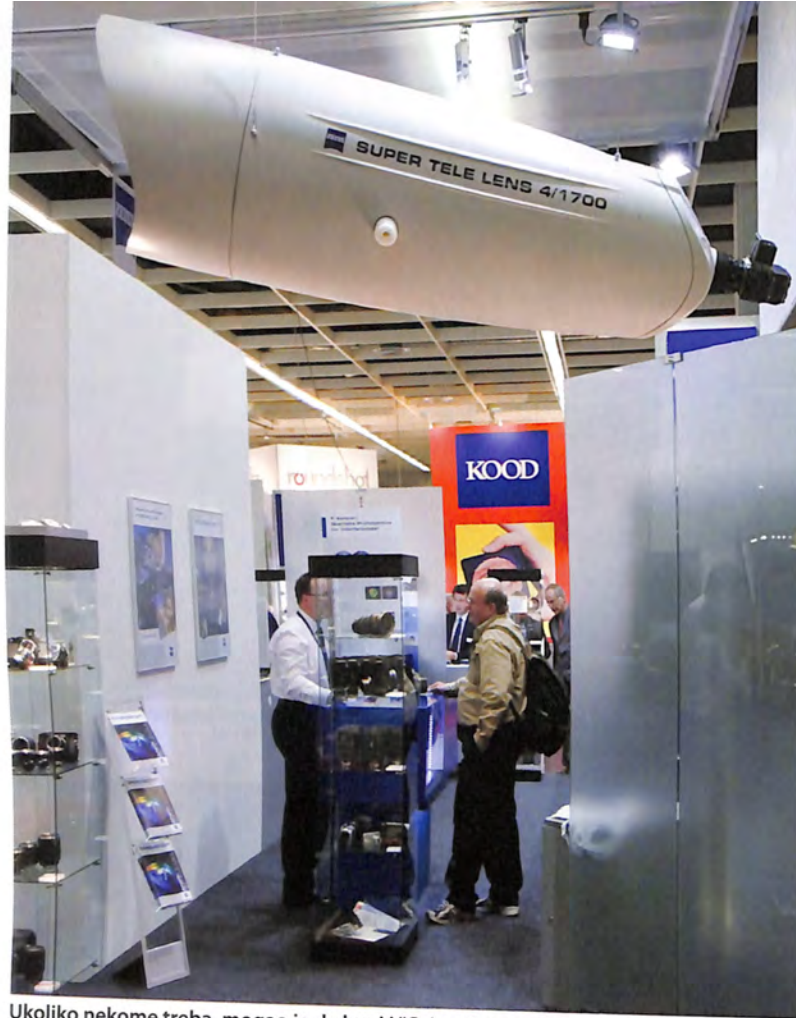
Velika gužva stvarala se na prezentacijama mogućnosti "Nikon" foto-opreme

Osmeh jedne...

Brza kola i lepe žene - oprobani recept koji je iskoristio "Panasonic"

Ukoliko nekome treba, mogao je da kupi i "Cajsov" superteleobjektiv za srednjeformatne fotoaparate. Veći problem je kupovina odgovarajućeg stativa

THE WIDER VIEW – LOOK AND SEE

Jedno od zanimljivijih dešavanja bio je "The Wider View", koji je pod sloganom "pogledaj i vidi" bio posvećen pticama grabljivicama o kojima brigu vodi ekipa iz Nacionalnog parka "Hellenthal". Prvi put su ovi, fotografima neodoljivi gosti, bili na prošlogodišnjoj Fotokini, da bi i ove godine perjem prekriveni umetnici vazduha kružili nebom iznad Pijace (Piazza), prelepog i atraktivnog slobodnog prostora.

zamislite tanak telefon koji vam savršeno odgovara.

Zamislite tanak telefon koji vam savršeno odgovara. Upoznajte telefon koji ćete želeti da nosite sa sobom, gde god da krenete. Samsung D520 je telefon od koga se, jednom kada ga upoznate, nikada nećete odvajati. Iako kompaktan, to je potpuno opremljen telefon. Uživajte u dizajnu koji savršeno odgovara vašem ukusu.

Kamera sa blicem 1,3 megapixelsa
262144 TFT kolor display
Pregled dokumenata

MP3 Player (AAC/AAC+/eAAC+/WMA)
Video zapis, MMS
Bluetooth

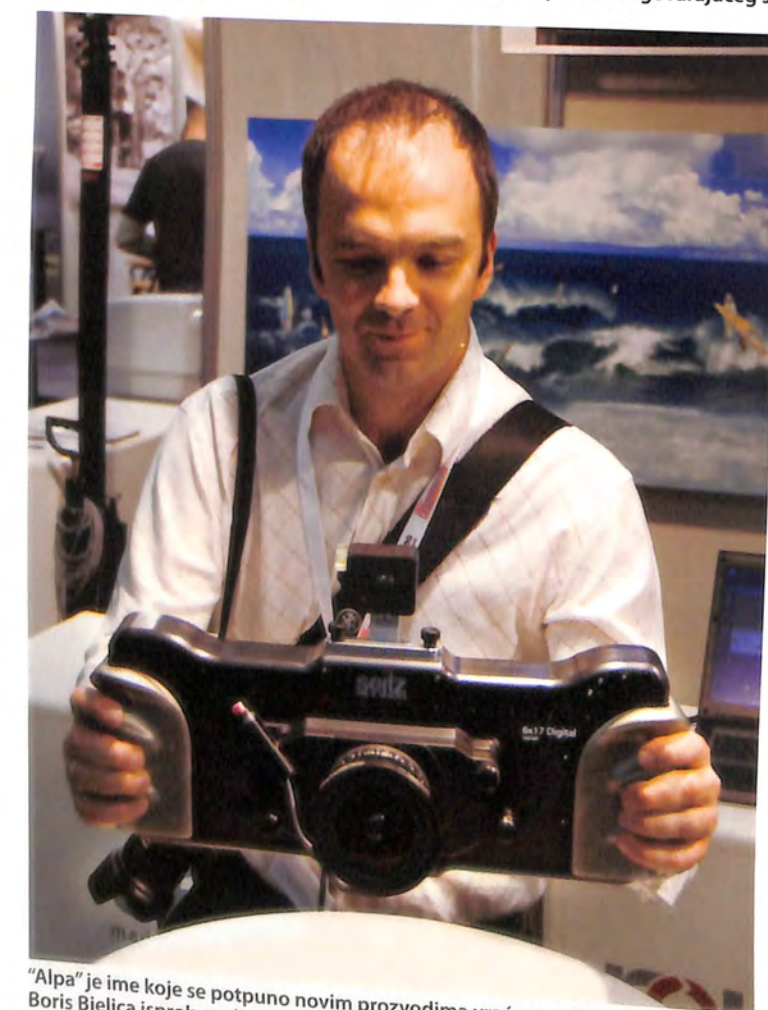

SGH-D520

• ComTrade Shop, Beograd, 011/2120-155 • Positive, Beograd, 011/318-7778 • Quadra Communications, Beograd, 011/3110-444 • Flamingo, Beograd, 011/688-933 • Merkur, Beograd, 011/311-8965 • Amido Group, Beograd, 023/510-774 • Barter Trade, Beograd, 011/3036-950 • Incom, Leskovac, 016/233-841 • Impuls Zrenjanin, 021/532-550 • MB Soft, Beograd, 011/311-8968 • Telix, Novi Sad, 021/489-0489 • Mobi Line, Čačak, 032/227-348 • Master Računari, Kragujevac, 034/334-316 • HGspot, Beograd, 011/3065-056 • Pakom, Beograd, 011/3618-978 • Samsung Digital Plaza, Pančevo, 013/618-064

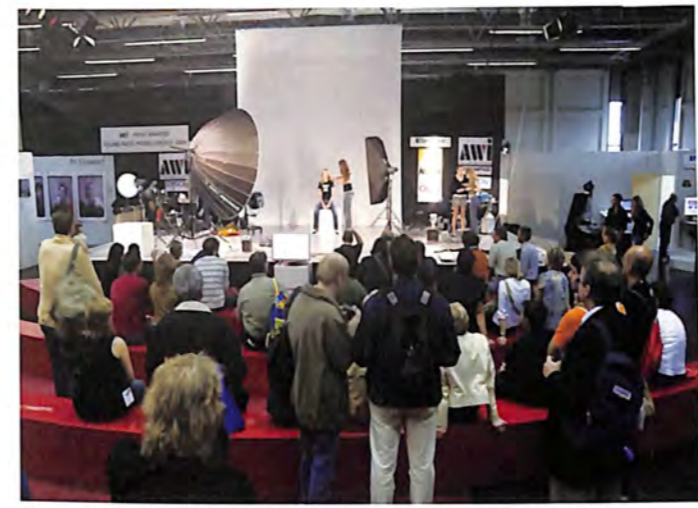
Autorizovani distributer za Srbiju
Roaming Electronics d.o.o.
Tršće Kaslerovića 27L, 011/30 93 700

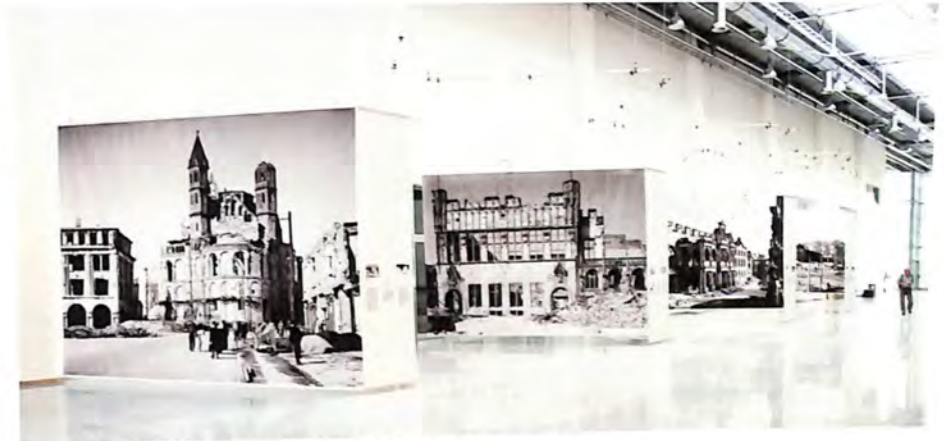
"Alpa" je ime koje se potpuno novim proizvodima vraća na tržište. Naš urednik, Boris Bjelica isprobava kako ogroman panoramski fotoaparat "leži" u rukama

Fotografije su bile postavljene svuda...

Studio konkursa "Young Face Contest" u prostoru "Visual Gallery"

Ogromni printovi na izložbi "60 Years of Peace"

visual gallery at photokina

Izložba nagrađenih fotografija na Kodakovom konkursu

Keln je još od početka septembra bio grad posvećen fotografiji – sedamdeset fotografskih izložbi u gradu, dvanaest u okviru "Visual Gallery" i još tridesetak izložbi ispred ovog prostora i devetnaest po sajamskim halama. Verovatno je da smo možda neku i propustili jer je samo "Visual Gallery" zauzimao oko 4.000 m².

Ovo je treća po redu manifestacija pod ovim nazivom i ponovo je kulturni događaj Fotokine koji prosto zarobi veliki broj posetilaca koji uživaju u delima svetski poznatih fotografa, ali i bezbroj malih izložbi škola fotografije, univerziteta, foto-grupa i fotografskih magazina. Poseban ulaz u ovaj prostor pruža mogućnost da ga posete i oni koje ne zanima fototehnika. Najznačajnije izložbe ovogodišnje Fotokine bile su: "Assorted Cocktail", čije je autor poznat fotograf Martin Parr (Martin Parr) iz agencije "Magnum", "Mickey Rourke", koga je fotografisao poznat pevač ali i dobar fotograf Brajan Adams (Bryan Adams), i izložba fotografija kolekcionara profesora Frica Grubera (Fritz Gruber).

Najbolje fotografije talentovanih nemačkih amatera s takmičenja pod nazivom "Blende" nalaze se odmah pored severnog ulaza. Dve izložbe bave se političkim pitanjima istorijske prirode. Prva je "Irradiated – Ignored – Forgotten" i s velikim emotivnim nabojem prikazuje ljude koji žive u ozračenim područjima Rusije, Ukrajine i Kazahstana. Brojne fotografije prikazuju i žrtve černobiljske katastrofe koja se dogodila pre dvadeset godina. Instalacija pod nazivom "60 Years of Peace"

na ogromnim platnima pokazuje slike Kelna neposredno nakon rata i posvećena je obnovi grada. Specijalna izložba mode, igrača i aktova, koja je priredena uz pomoć časopisa *Photographie* i Sajma u Kelnu, delo je indijskog fotografa Farrokha Chothia i posvećena je najlepšim ženama ove velike zemlje. Izložba "The Young Imaging Days" poseban je događaj za sve one koji su zainteresovani za trendove u fotografiji mladih. Ovu izložbu organizovao je KJF centar (Children's and Young People's Film Center), koji i dodeljuje nagrade izabranima od deset hiljada prijavljenih radova.

"Young Faces Contest 2006" konkurs je koji ostvaruje snove mladih ljudi pružajući im priliku da naprave izvanrednu karijeru, ali da znate da je selekcija rigorozna a kriterijumi beskompromisni. Izložene su fotografije učesnika protekle dve godine, a u hali je bio postavljen i pravi studio gde su posetoci imali priliku da vide na koji način se pripremaju i šminkaju mladi modeli i kako se obavlja samo snimanje.

Brajan Adams na otvaranju svoje izložbe

CHARLES E. FRASER & L. FRITZ GRUBER PHOTOKINA 1950-1956 – THE EARLY YEARS

U okviru izložbi postavljenih u prostoru "Visual Gallery" imali smo priliku da vidimo i zanimljivu izložbu o istorijatu samog sajma. Prvi sajam održan je daleke 1951. godine i od tada pa sve do danas ova manifestacija neprekidno raste i uvećava se. Interesantno je bilo uporediti postavke izložbi i samog sajamskog prostor iz vremena kada nije bilo velikih printera i računara i kada se sva rekvizita izrađivala rukom. Izložba je nastala od fotografija koje je snimio Čarls

E. Frejzer (Charles E. Fraser), fotograf koji je aprila 1951. krenuo na zadatak za *Britanski trgovinski žurnal*. Kada je upoznao Frica Grubera, nije dugo trebalo da ga ovaj angažuje u tim koji je organizovao sajam. Fotografije iz albuma ovih veterana Fotokine jedinstven su dokument o počecima, trajanju i promenama koje se odvijaju decenijama. Vredi napomenuti da je Frejzer kreator koncepta "Videti više sa bojom" iz vremena kada je i kolor fotografija bila u povoju.

© CHARLES E. FRASER, FOTOKINA 1952

Uvodna fotografija na izložbi o prvim danima Fotokine

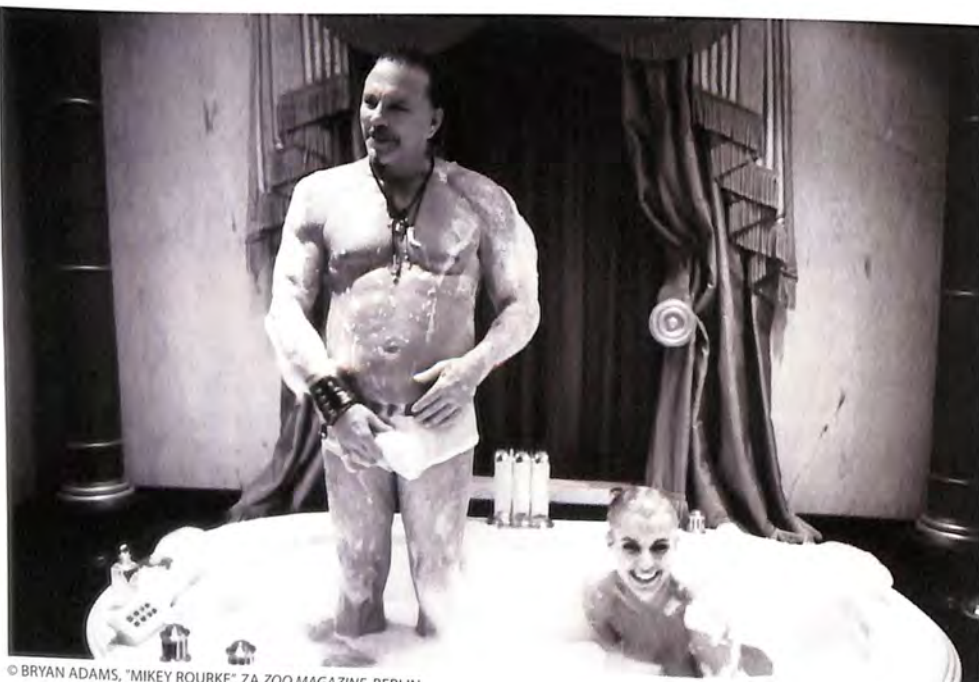
© CHARLES E. FRASER, FOTOKINA 1951

BRYAN ADAMS
MICKEY ROURKE

Svetski poznata rok zvezda Brajan Adams dokazao se ovom izložbom i kao talentovan fotograf. Jedan od njegovih mnogobrojnih foto-serijala bio je izložen u okviru "Visual Gallery" postavke na Fotokini. Serijal fotografija s poznatim glumcem Mikijem Rorkom specijalno je sniman za magazin ZOO, koji se izdaje u Berlinu. Brajan Adams dao je i kratak intervju po o svojim fotografskim ambicijama.

© BRYAN ADAMS, "MIKEY ROURKE", ZA ZOO MAGAZINE, BERLIN

© BRYAN ADAMS, "MIKEY ROURKE", ZA ZOO MAGAZINE, BERLIN

U prošlosti ste fotografiju posmatrali kao dokument Vašeg pevačkog rada u studiju i na turnejama. Kako se i zašto Vaš stav prema fotografiji kao kreativnoj umetnosti promenio od tih prvih dana? I da li se izbor Vaših motiva promenio tokom tog perioda? Bez svake sumnje jeste. U početku sam samo "skljocao" jer sam želeo jednostavnu dokumentaciju svog rada, a kako niko drugi nije imao slične ambicije, ja sam izvukao svoj fotoaparati i počeo da snimam.

Šta koristite od opreme danas i imate li neki omiljen fotoaparati?

Moja fotografska oprema je uvek ista, bez obzira na to kuda idem. Ima puno fotoaparata koji su deo neke prošlosti kao, na primer, Rolleiflex ili Polaroid, a ponekad čak izvučem i stari 10x 8

inča Deordorff. Ipak, danas uglavnom koristim fotoaparate Mamiya RZ i Leica M6. Tu je i stari, uvek verni Contax T2.

Možete li sebe da zamislite kako fotografisete digitalnim fotoaparatom?

Fotografisao sam i takvom opremom, ali je to mnogo drugačije nego snimanje na film. Nisam neki ekspert u obradi fotografija, pa zato uvek tražim laboratoriju koja se razume u izradu fotografija.

© BRYAN ADAMS, "MIKEY ROURKE", ZA ZOO MAGAZINE, BERLIN

Da li se u svom fotografskom radu rukovodite nekim konceptom ili se sve događa spontano?

Svaki dan donosi nešto potpuno novo i ja uvek pokušam da s time nešto napravim. Pretpostavljam da sam zato spontan, na neki način. S druge strane, volim da radim s dobrom ekipom i tada je koncept veoma detaljan. Na primer, ovaj potrfolio je kombinacija fotografija snimljenih ili veoma brzo, fotoaparatom koji sam tog trenutka imao u džepu, i fotografija snimljenih u studiju gde je velika ekipa radila zajedno sa mnom.

Koliko Vama znači izložba u okviru manifestacije kakva je "Visual Gallery"?

Pa, veoma sam počastvovan kada me bilo ko pozove da napravim izložbu. "Leica" je bila ta koja me je podsticala i prvenstveno je njihova zasluga što je ova izložba stigla na Fotokinu.

MARTIN PARR
ASSORTED COCKTAIL

Britanac Martin Par na jedinstven način spaja fotožurnalizam i umetnost. On je jedan od najuticajnijih, ali i najčešće kritikovanih fotografa. Kao detaljista i posmatrač s izrazito kritičkim stavom prema društvu, snima fotografije koje reflektuju svakodnevni život ljudi oko nas. Njegov rad je veliki doprinos jedinstvenoj praksi fotografije gde, na dvodimenzionalnim površinama, odražava način našeg življenja.

© MARTIN PARR / MAGNUM PHOTOS, MEXICO CITY, "DAN MRTVIH", 2003

© MARTIN PARR / MAGNUM PHOTOS, NEMAČKA, BERLIN, 2002

S tipično engleskim smislom za humor, a opremljen makroobjektivom i ring-blicem koji neprekidno koristi, Par "lovi" scene svakodnevnih rituala, razotkriva kliše i osmatra život. Skoro da nema događaja koji izmaknu njegovoj pažnji i fotografskom aparatu kojim snima bleštave boje scena s turističkih putovanja, prodavnica suvenira i kioska brze hrane. Rečju, uobičajene predmete često lošeg ukusa. I pored toga, ove fotografije karakteriše svojevrsna suptilnost koju Martin Par postiže tako što ring-blic koristi stalno, i po danu. Martin Par je na Fotokini dobio prestižnu nagradu "Dr Erich Salomon", koju dodeljuje Nemačko udruženje fotografa - DGPh. Ova nagrada dodeljuje se od 1971. godine za neprocenjiv doprinos na polju fotožurnalizma, a

© MARTIN PARR / MAGNUM PHOTOS, G.B. ENGLAND, ASCOT, 1999

u znak sećanja na doktora Eriha Salomona, istorijski poznatog fotografa i žurnalistu. Ove godine Nemačko udruženje fotografa dodelilo je ovu nagradu autoru čiji je suptilan humor podsticaj i izvor novih ideja u kolor fotografiji tokom perioda od preko dvadeset godina. Martin Par član je agencije "Magnum" od 1994. godine.

© MARTIN PARR / MAGNUM PHOTOS, ENGLSKA, NEW BRITISH, RAMSGATE, 1996

MICHAEL SCHNABEL
SILENT MOUNTAINS

Planine su jedinstvene geološke i geografske tvorevine prirode. Izdižu se iznad krajolika i često su neprohodne za putnike. Uz to, imaju i poseban uticaj na ljude današnjice. Uobičajeno pitanje da li više volite planinu ili more dodiruje ovu tematiku samo površno, ali generalno, planine imaju čudan i često neprijatan uticaj na neke ljude. Drugi pak imaju neodoljivu potrebu

© MICHAEL SCHNABEL (BFF), "LEDENI BREG – SIDELHORN"

© MICHAEL SCHNABEL (BFF), "LEDENI BREG – SONNENSPIITZE"

© MICHAEL SCHNABEL (BFF), "LEDENI BREG – FURKA"

© MICHAEL SCHNABEL (BFF), "LEDENI BREG – SASSO DI STRIA"

da osvajaju njihove vrhove i podele s planinom njenu snagu. Jedno je sigurno, ovo su zaista jedinstvena tela koja dele svoju egzistenciju s onima koji ih obilaze i vole. Majkl Šnabel (Michael Schnabel), fotograf iz Štutgarta, jeste član "BFF" udruženja koje okuplja slobodne fotografe i dizajnere Nemačke. Tokom godina snimio je na planinama materijal pod nazivom "Tihe planine". On fotografiše noću, kada veo magle i oblaka prekriva mesec, da bi došao do jedinstvenih i esencijalnih kvaliteta planine. Radovi su izloženi bez zaštite, van ramova i stakla. Autor je insistirao na ovakvoj postavci kako bi omogućio posmatraču da oseti čistotu same fotografije i doživi jedinstven mir i stalnost planina koju kao da možemo dodirnuti. Neviđena lepota ovih visokih predela pojavljuje se u nežnim i neočekivanim bojama koje otkrivaju strukturu i detalje lepote koja oduzima dah i sublimiše nedodirljivost.

Izložbu prati knjiga u izdanju "Verlag Edition Braus" iz Hajdelberga, Nemačka.

JÜRGEN ESCHER
LIFEHELP

Dokumentarna fotografija ima svoje stalno mesto u "Visual Gallery" prostoru. Na ovogodišnjoj izložbi Jürgen Ešer (Jürgen Escher) odabran je kao autor čije fotografije reprezentuju ovaj žanr. Njegove impresivne fotografije nastale su u saradnji s "Cap Anamur" komitetom za humanitarnu pomoć, čiji rad Ešer pomaže više od dvadeset godina. On predstavlja "fotografsko pamćenje" ove organizacije koja širom sveta pomaže ljudima u nevolji, a posebno izbeglicama. U svom radu Jürgen Ešer trudi se da uspo-

© JÜRGEN ESCHER, CAP ANAMUR, "POSLE CUNAMIJA", KALANG, SUMATRA, INDOZEZIJA, 2005

© JÜRGEN ESCHER, CAP ANAMUR, "JUŽNOKINESKO MORE", 1986

stavi što prisniji odnos s ljudima i to je jasno vidljivo na fotografijama, jer što je bliže objektu to je manje detalja koji odvlače pažnju s glavnog motiva – čoveka. Jorg Bostrom (Jorg Bostrom), profesor fotografije u Bilefeldu (Bielefeld), u Nemačkoj opisao je njegove fotografije kao rad na nivou oka. Susret između objekta i fotografa koji uspeva da pažnju posmatrača usmeri pravo na mesto koje želi. Na taj način prenosi se snaga ličnosti koja je neodvojivi deo Ešerovih fotografija i koja daje snagu ovim ljudima siromašnih zemalja da ponekad budu i radosni. Autor je "radikalni humanista" koji je u potpunosti posvećen cilju kojem nesebično, uz pomoć fotoaparata služi više od dvadeset godina. Svoju fotografsku ulogu uvek vidi kao deo borbe za ljudska prava i pomoć onima koji su u nevolji, a ideja kojom se rukovodi jeste "socijalna svest fotografije".

© JÜRGEN ESCHER, CAP ANAMUR, "MAJKA I DETE", BOLNICA DASHT-E QALA, AVGHANISTAN, 2003

**LORENZO CASTORE
PARADISO**

Na ulicama Havane i Sjudad de Mehika koje podrhtavaju od gužve, italijanski fotograf Lorenzo Castore (Lorenzo Castore) razvio je svoj direktan, spontan pristup u projektu "Paradiso". Namerno snimane blago neoštro, fotografije imaju odjek čuvenih slika poznatih umetnika Karavada (Caravaggio), Vermera (Vermeer) ili Fransisa Bejkona (Francis Bacon).

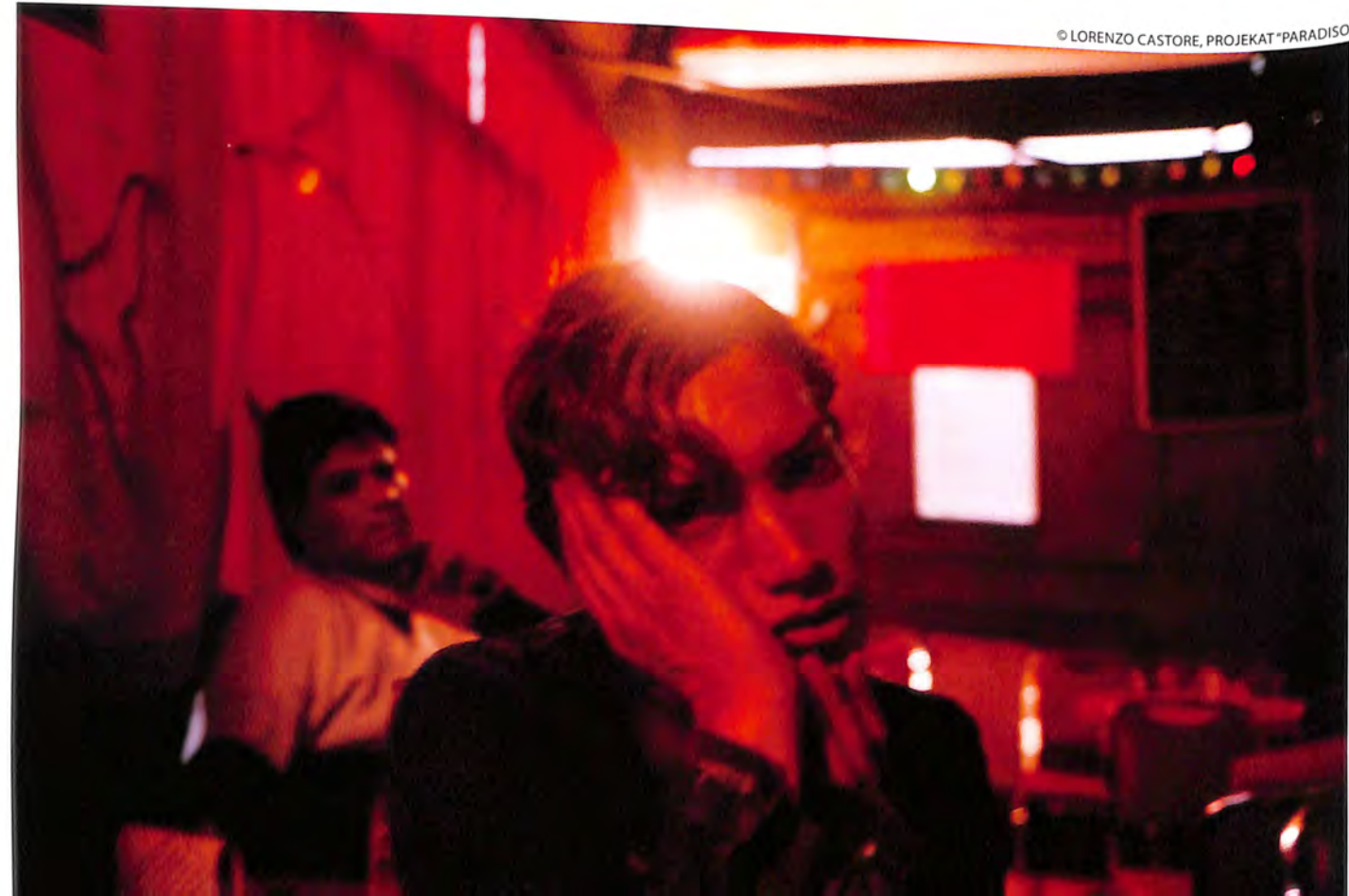
© LORENZO CASTORE, PROJEKAT "PARADISO"

© LORENZO CASTORE, PROJEKAT "PARADISO"

Boja na fotografijama ovih gradova ne daje stereotipni prikaz brzine života, već pokušaj spajanja emocija i ideje, priče i fotografije. Na prvi pogled fotografije pokazuju trivijalne objekte: ljude u barovima, prolaznike, travestite, mračne uličice i prolaze. Ali, autor koristi igru svetla i boje da bi dočarao intenzivnu atmosferu i osećanja koja nudi unutrašnji pogled stanovnika ovih gradova. Iako je u središtu zbivanja,

Kastore se ne ponaša kao fotoreporter. Umesto toga, dozvoljava fotoaparatu da snimi trenutak prolaska i zadrži one intimne trenutke bez želje da otkriva tajne koje ostaju iza. Autor koristi boju koja ima aktivnu ulogu u stvaranju emocija i nije jednostavno realistični i/ili dekorativni aspekt gotove fotografije. Izložbu prati foto-monografija u kojoj se nalazi i deset priča kubanskog pisca Hosea Lezama Lime (Jose Lezama Lime), koje dele tanane paralele Kastoreovih fotografija u svoj njihovoj kompleksnosti i nepredvidivim završecima. Dodatni stimulans projektu daje i direktnost, nesavršenost i krhkost života na Kubi.

© LORENZO CASTORE, PROJEKAT "PARADISO"

**PATRIC FOUAD
BROTHELS IN GERMANY**

Da bi snimio prostor "iza scene" najstarijeg zanata na svetu, Patrik Fuad (Patric Fouad) obilazio je mesta koja su obično otvorena samo posebnoj grupi posetilaca. Ovi prostori često su van kruga interesovanja, osim mušterijama koje su spremne da plate. Posetioci izložbe mogu da istraže i najintimnije i često bizarne detalje ovih prostora: punjene životinje, jastuke, uramljene fotografije, i na taj način približe se ovim ženama koje tu provode svoje dane. Autor je zadržao profesionalnu distancu jer na fotografijama nema ni prostitutki ni njihovih klijenata i na taj način ostavio mašti gledalaca da stvore svoje tumačenje prikazane scene. Objektivni i nikada sugestivan, Patrik Fuad je svojim projektom i pratećom monografijom spojio sociološke i dokumentarne aspekte ove grane seksualne industrije.

© PATRIC FOUAD (BFF): "ŽENSKE SOBE - DISELDORF", BORDELI U NEMAČKOJ, 2004

**FUJIFILM EURO
PRESS PROFESIONAL
PHOTO AWARDS 2006.**

Ovu nagradu ustanovlila je pre 14 godina kompanija "Fuji Photo Film Europe GmbH" s ciljem da oda priznanje radu profesionalnih novinskih fotografa. Ove godine, najbolji radovi predstavljaju fotografe raznih zemalja koji su prethodno osvojili nacionalne nagrade. Svaki autor dostavljao je po tri fotografije koje

su potom ocenjivane po kriterijumima ekspresivnosti, kompozicije i tehničkog kvaliteta. Žiri u sastavu urednika fotografije mnogih zemalja, sastao se tokom aprila u Bratislavi i načinio konačan odabir. Nagrade su dodeljivane po kategorijama, a porednici su pored vrednih nagrada, dobili i novčanu nagradu od 10.000 evra.

© IVAN BARANOWSKI, "IZA LINIJE OPASNOSTI"

© EVALDAS IVANAUSKAS, "SAN DVE KRAVE"

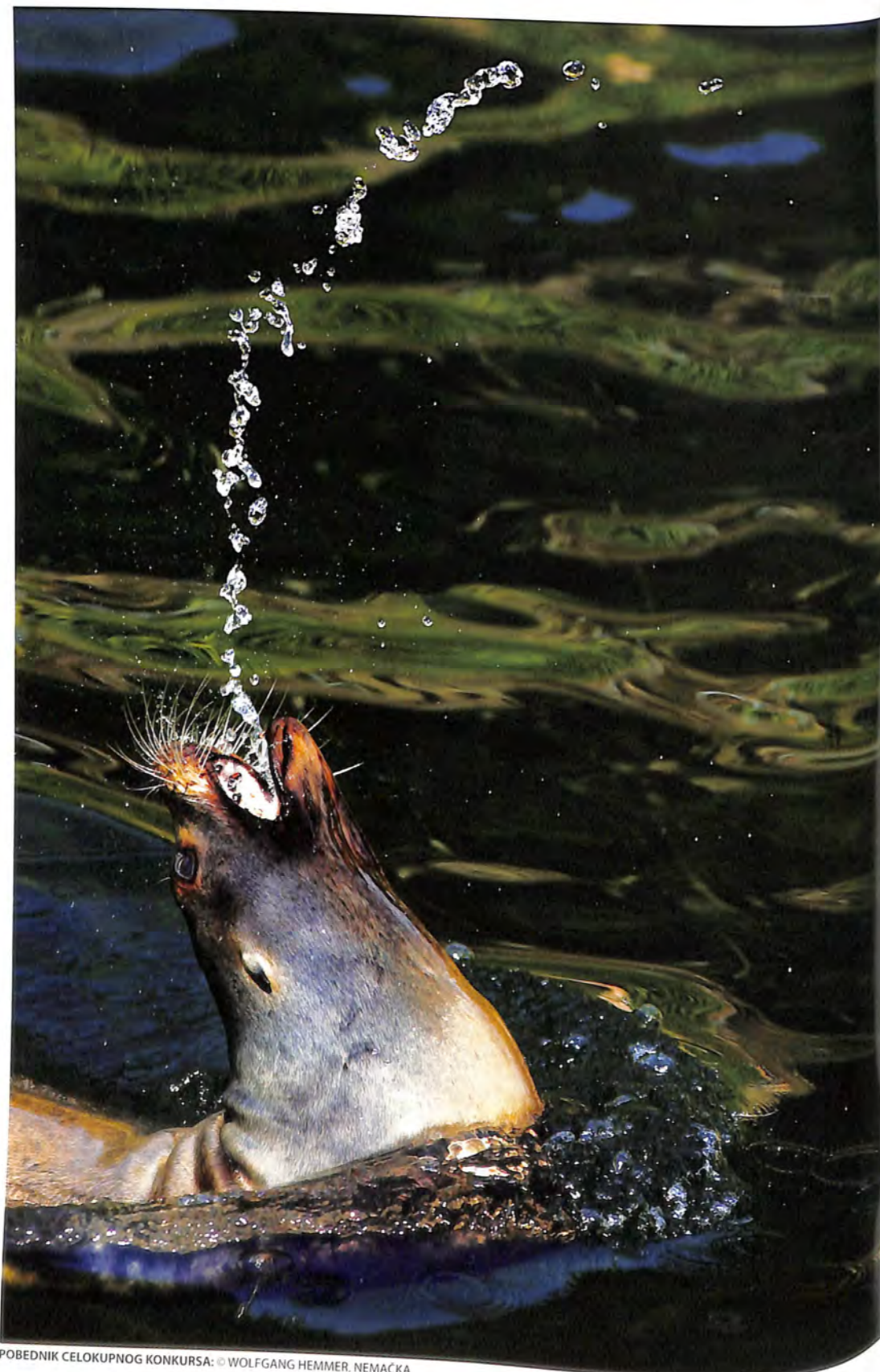
Glanzlichter 2006

FOTOGRAFI SVETA SVAKE GODINE SNIME MILIONE FOTOGRAFIJA NA KOJIMA SU MOTIVI IZ PRIRODE. OVE FOTOGRAFIJE IZNOVA OTKRIVAJU JEDINSTVENOST NEPONOVLJIVE LEPOTE KOJA NAS OKRUŽUJE

Da je priroda neiscrpna tema, vidimo po velikom broju izložbi koje se organizuju u svetu i kod nas. Već sedam godina zaredom održava se međunarodni konkurs posvećen fotografijama prirode pod nazivom "Glanzlichter". Najbolje fotografije posetioci već tradicionalno mogu videti na sajmu Fotokina.

A među najboljim fotografijama nalaze se one koje ispunje stroge kriterijume konkursa, kako u tehničkom, tako i u vizuelnom smislu, zasnovane na tri pravila: oština, svetlo i kompozicija. Kreativna igra autora ovim osnovnim elementima daje fotografijama neophodnu originalnost i estetsku vrednost. Zanimljivi su i saveti koje organizatori daju učesnicima, a među njima je jedan veoma važan: nemojte slati fotografije slične onima koje su izabrane prethodnih godina jer se stalno bira nov žiri. Takođe, treba iskoristiti mogućnost i poslati fotografije na sve teme, naravno, ukoliko ih imate.

POBEDNIK CELOKUPNOG KONKURSA: © WOLFGANG HEMMER, NEMAČKA

POBEDNIK U KATEGORIJI "PRIRODA KAO UMETNOST": © EWALD NEFFE, AUSTRIJA

POBEDNIK U KATEGORIJI "NAJBOLJA FOTOGRAFIJA TIGRA": © MAIK ASCHEMANN, NEMAČKA

Veliki nagradni fond od čak 25.000 evra privlači brojne autore, od kojih će najbolji dobiti 1.500 a pobednici u svakoj kategoriji, pored ostalih nagrada u pobjedničkom paketu, dobiće po 500 evra. Sama postavka odabranih radova zamišljena je kao putujuća izložba koja će tokom 2007. obilaziti muzeje u gradovima Nemačke. Napomenimo i to da izložbu prati veoma lep i kvalitetno odštampan katalog od preko sto stranica.

IZ KATEGORIJE "SVET SISARA": © TONI KERSCHBAUMER, AUSTRIJA

POBEDNIK U KATEGORIJI "ZADIVLJUJUĆA DIVLJINA": © SILKO BEDNARZ, NEMAČKA

IZ KATEGORIJE "LEPOTA BILJAKA": © RUDOLF MELLER, NEMAČKA

POBEDNIK U KATEGORIJI "UMETNICI NA KRILIMA": © GIANNI MAITAN, ITALIJA

PROPOZICIJE KONKURSA:

Konkurs je otvoren za amatere i profesionalce.
Participacija: 15 evra.

Prihvataju se dijapozitivi od 35 mm do 9 x 12 cm i panoramski do 6 x 18 cm (dijapozitive slati bez ramova), digitalni printovi minimalne veličine 20 x 30 cm (priložiti originalne fajlove maksimalnog kvaliteta u JPEG ili TIFF formatima na CD/DVD mediju u veličini 30 x 40 cm).

Za svaku od nabrojanih kategorija, koje su sponzorise neka od kompanija, mogu se poslati do tri rada.

Teme: Zavidljujuća divljina ("Canon"), Lepota biljaka ("Nikon"), Priroda kao umetnost ("Leica"), Umetnici na krilima ("Kodak"), Svet sisara ("Sigma"), Mali dijamanti prirode – fotografije malih stvorenja ("Isarphoto"/"Bothe"), Lepota perja ("Canon"), Oluja na zemlji ("Nikon"), nagrada za najboljeg mladog autora u kategorijama do 13 i do 17 godina, pobednik celokupnog konkursa ("Fujifilm").

Rok za dostavljanje radova: 15. januar 2007. godine.

Fotografije slati na adresu: Projekt nature fotografie, Mara K. Fuhrmann, Schulstrase 7, D-56729 Monreal, Germany.

Sve informacije: www.glanzlichter.com.

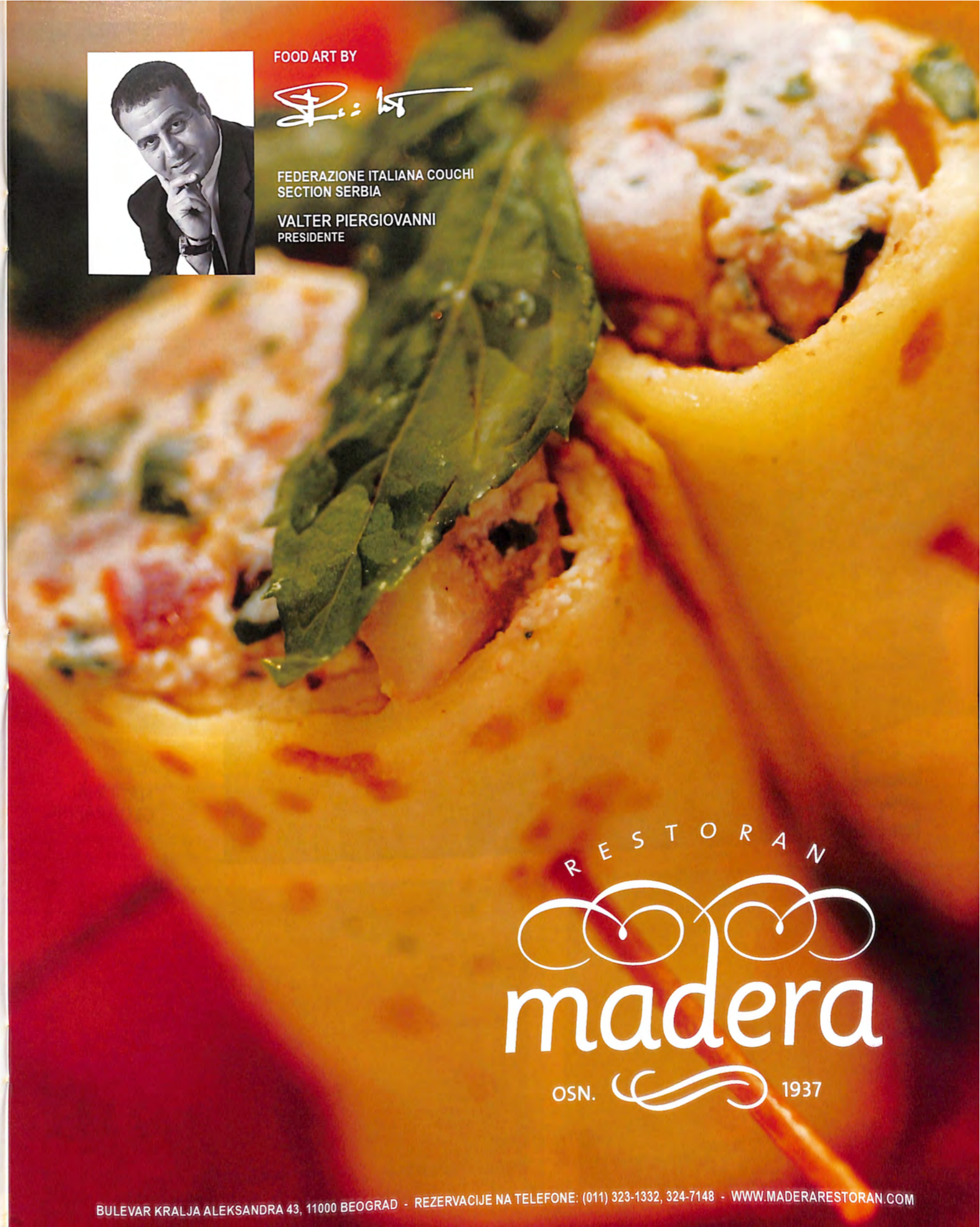

FOOD ART BY

Valter Piergiovanni

FEDERAZIONE ITALIANA COUCHI
SECTION SERBIA

VALTER PIERGIOVANNI
PRESIDENTE

RESTORAN
madera

OSN. *1937*

PLANETA MORA

© RALF A. CLEVENGER, "CORBIS"

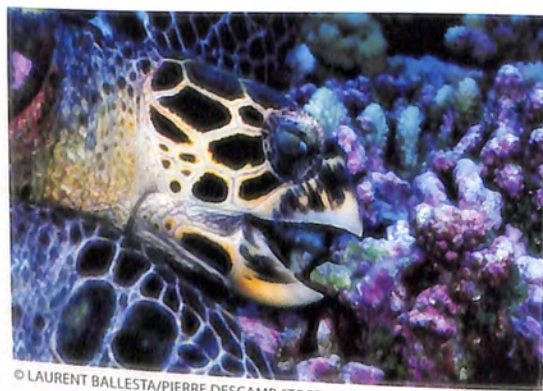

NATIONAL GEOGRAPHIC

© LAURENT BALLESTA / PIERRE DESCAMP, "COPPA TOP"

NATIONAL GEOGRAPHIC I OLYMPUS
 PREDSTAVILI SU NA FOTOKINI
 JEDINSTVENU IZLOŽBU FOTOGRAFIJA
 POSVEĆENIH MORU I NJEGOVOJ ZAŠTITI

© LAURENT BALLESTA / PIERRE DESCAMP, "TORTUEAFAIM"

© PASCAL KOBEH, "PELERIN PASCA"

© LAURENT BALLESTA / PIERRE DESCAMP, "POISSPIEVER"

© LAURENT BALLESTA / PIERRE DESCAMP, "LEAFY SEA DRAGON"

Izložba fotografija "Planeta mora – put kroz podvodni svet" izbor je iz velikog broja fotografija posvećenih snimanju mora i morskih životinja. Biolozi Laurent Ballestra i Pierre Descamp poznati su ne samo kao fotografi već i kao učesnici i organizatori velikog broja

ekoloških akcija posvećenih očuvanju prirodnih resursa i biodiverziteta morskih eko-sistema. Od toplih mora i koralnih grebena do polarnih krugova, fotografi su pod vodom tragali za atraktivnim i često nikada pre viđenim scenama koje su pored izložbe, objavljene i

u istoimenoj fotomonografiji u izdanju organizacije *National Geographic Deutschland*. Knjiga sadrži veoma dobar komentar Pierra Descampa i nalazi se u prodaji, a dobija povoljne kritike svih zaljubljenika u more, ronjenje i danas toliko aktuelnu zaštitu prirode.

IZLOŽBE

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA BLENDE

© KONARD FUNK, "ZABE U CRVENOM"
OD A DO Š

© GERHARD BÖHM, "MESA LUK"
MOJ RAJ

© HELMUT ANGER, "NEBODERI"
FASCINANTNA TEHNIKA

© REIMUND ZASTROW, "ZELENO JAJE"
OTKRIVANJE BOJE

Nemački fotografi predstavili su se izložbom fotografija koja ima tradiciju dugu trideset godina i koja je po broju učesnika jedna od najvećih evropskih fotografskih manifestacija. Izložba je sastavljena od fotografija koje su odgovor autora na zadate teme: "Od A do Š", "Muško-žensko", "Dobar apetit", "Moj raj", "Fascinantna tehnika", "Otkrivanje boje", "Seoski i gradski motivi", a u posebnoj kategoriji nalaze se radovi mladih autora – do 18 godina. Izložene fotografije predstavljaju izbor radova prispelih tokom protekle dve godine. Interesantnu postavku ove izložbe prati i zanimljivo dizajnirani katalog oblika fotomagazina, u kome su reprodukovane sve fotografije.

© GERT PLASMANN, "MOĆNE BILJKE"
FASCINANTNA TEHNIKA

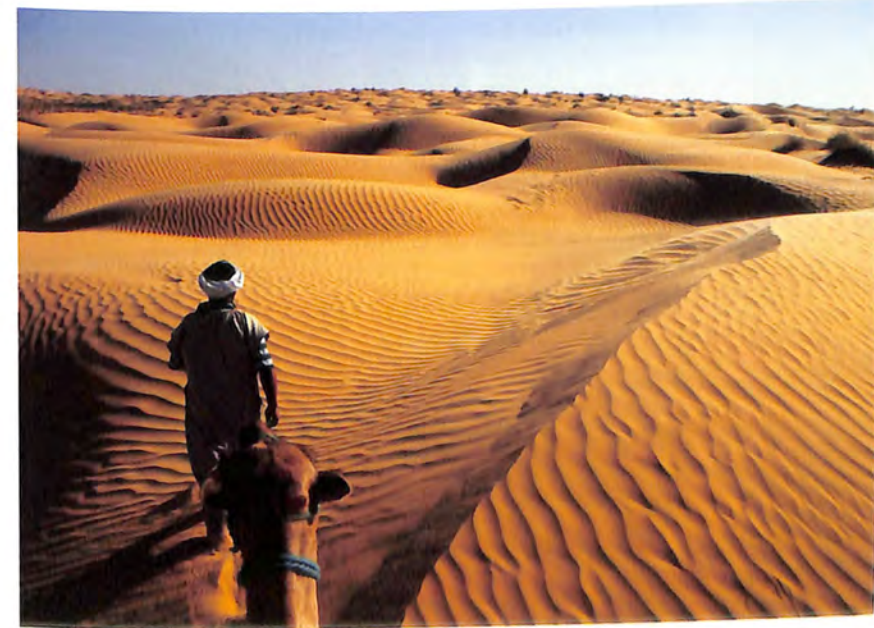

© IVOR VANCUYLENBURG, "MOJE OSTRVO"
MOJ RAJ

OD A DO Š
© SABINE OBST, "FLAMINGO"

© WOLFGANG HEMMER, "VUKOVI – PANICAN STRAH"
OD A DO Š

© JÜRGEN STÄCKER, "PUSTINJSKA PANORAMA"
MOJ RAJ

© HEIDE RÖGER, "VATRA I LED"
OTKRIVANJE BOJE

IZLOŽBE

© KLAUS THIERFELDER, "NÜRNBERG JE..."
MUŠKO / ŽENSKO

© DR. CHRISTOPH WEHNER, "ČOVEČE... O BOŽE!"
MUŠKO / ŽENSKO

© MARIA GANS, "KULT CIPELA"
MLADI AUTORI

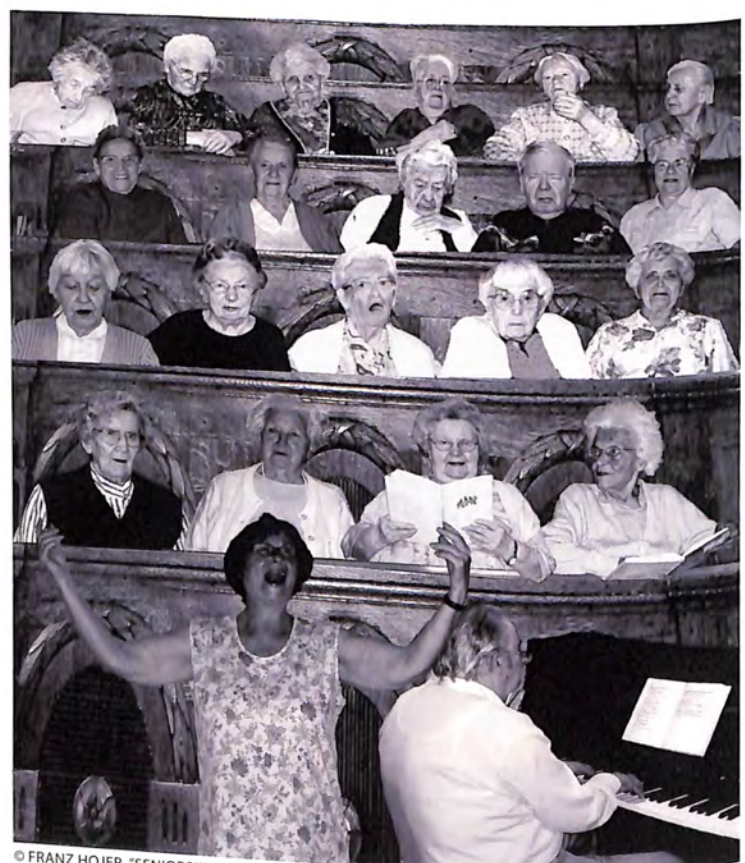
© KARLHEINZ LUDWIG, "MUŠKO ILI ŽENSKO?"
MUŠKO / ŽENSKO

© STEFAN WEIS, "SVEĆE I KADA - JEDNOSTAVNO RAJ"
MLADI AUTORI

© CLAUDIA STEINBRECHER, "NA VELIKOJ UDALJENOSTI"
MLADI AUTORI

© FRANZ HOJER, "SENIORSKI GRADSKI HOR"
MUŠKO / ŽENSKO

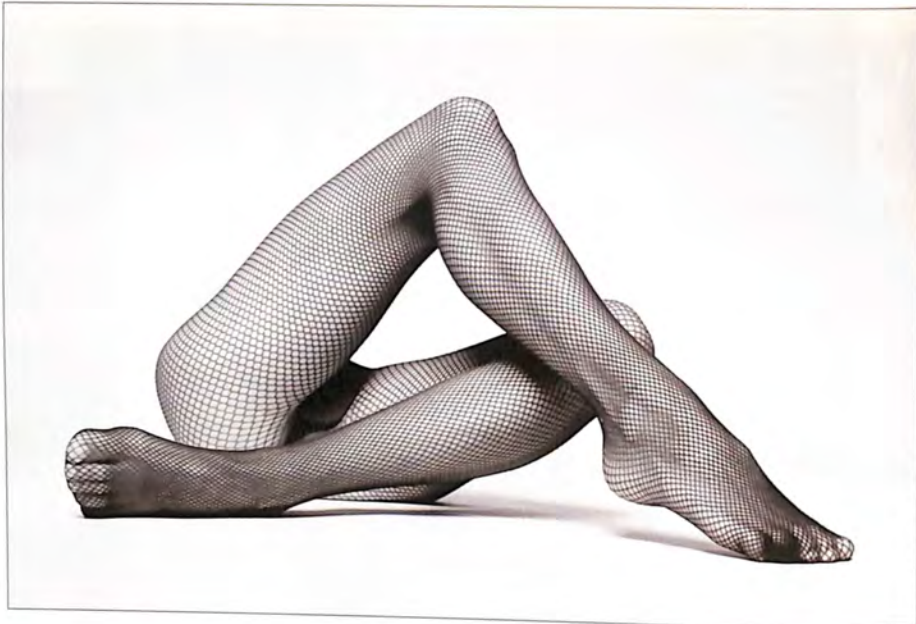
© BODO APPE, "ZGRADA MAGACINA U HAMBURGU"
SEOSKI I GRADSKI MOTIVI

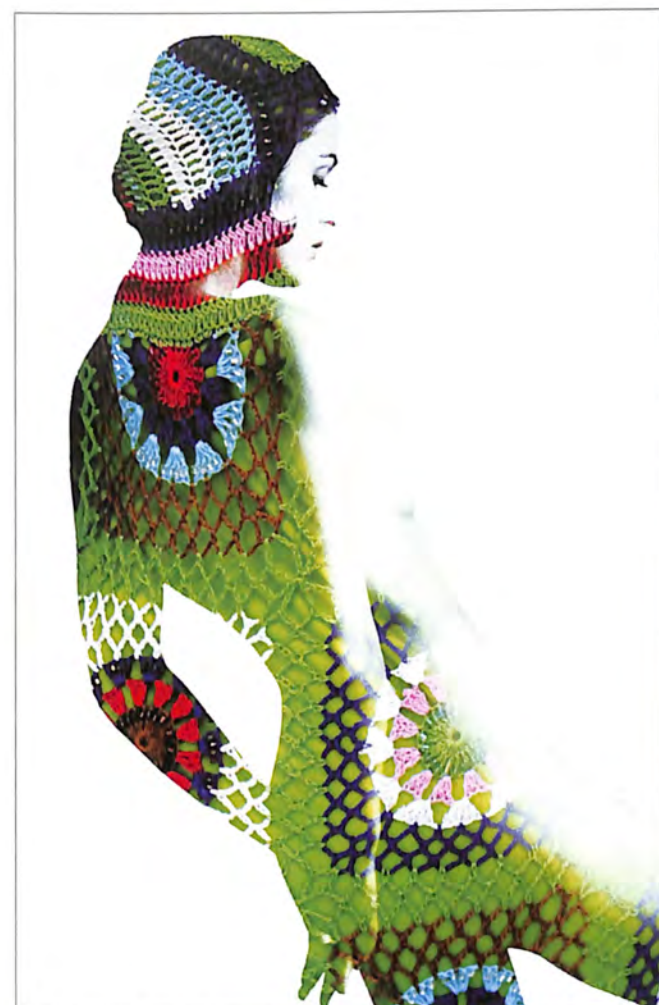
© BERTHOLD A. SEIFERT, "MUŠKI DODIR"
MUŠKO / ŽENSKO

CANONOVE
NAGRADE ZA NAJBOLJU
MODNU FOTOGRAFIJU 2006

ProFashional

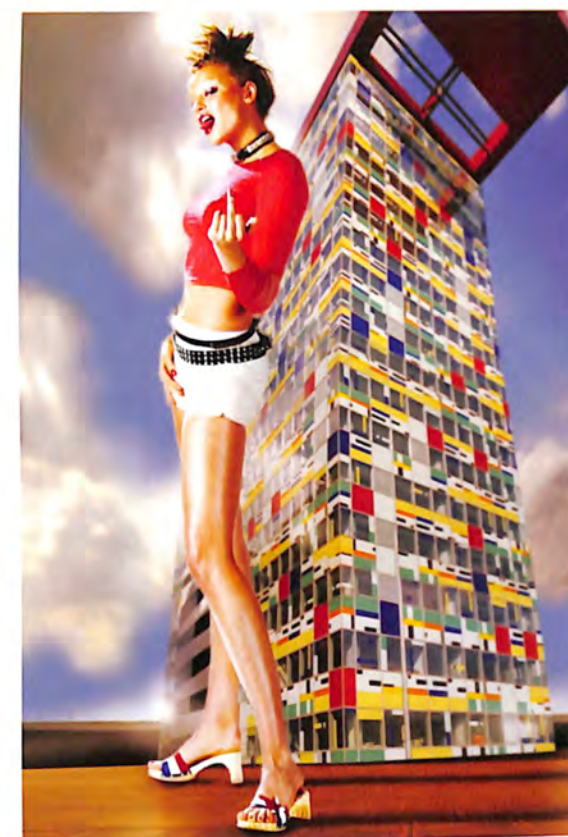

© KONRAD GOS, "ČARAPE"

© WALTER FOGEL, "PRÉT-À-PORTER", TREĆA NAGRADA

TREĆA NAGRADA

© FRANK LAUDIN, "VERENA"

DRUGA NAGRADA

© MARTIN KLIMAS, "DEVOJKA SA GUMENIM LOPTAMA", PRVA NAGRADA

PRVA NAGRADA

ŠTA JE MODNA FOTOGRAFIJA?
MNOGO VIŠE OD JEDNOSTAVNOG
ODRAZA SVIH FORMI KOJE SE NA
NJOJ POJAVLJUJU. ONA DAJE IZJAVU
O STATUSU, ŠIRI NOVE TRENDOVE
I DEO JE SISTEMA KOJIM SE ŠALJE
VAŽNI IMPULS NEOPHODNOG I
KONSTANTNOG PROCESA OBNOVE

Kontakt očiju modela i fotografa na magičan način uvlači posmatrača u fotografiju, pogotovu ako je fotograf ulovio trenutak koji prenosi priču. U takvim trenucima modna fotografija postaje performans nalik onima inspirisanim nekom dramom. Mladi autori koriste jednostavne, provokativne i često radikalne pristupe kojima krše klasične postulate da bi došli do potpuno novih vidova fotografije. Smelim kombinovanjem tekstura tkanine i ljudske puti prenosi se senzualnost, ali i erotičnost koja će uvek biti recept uspeha, i na neki način ovo i jeste moda. Dobra modna fotografija mora delom biti mistična, ali i magično zavodnička. Mora biti sposobna da u trenu izazove veliki broj asocijacija

© ALEXANDRA BALD / ANA LESSING / ESRA ROTTHOFF, "PROSTOR ZA MODU" NAGRADA ZA NAJBOLJEG MLADOG AUTORA

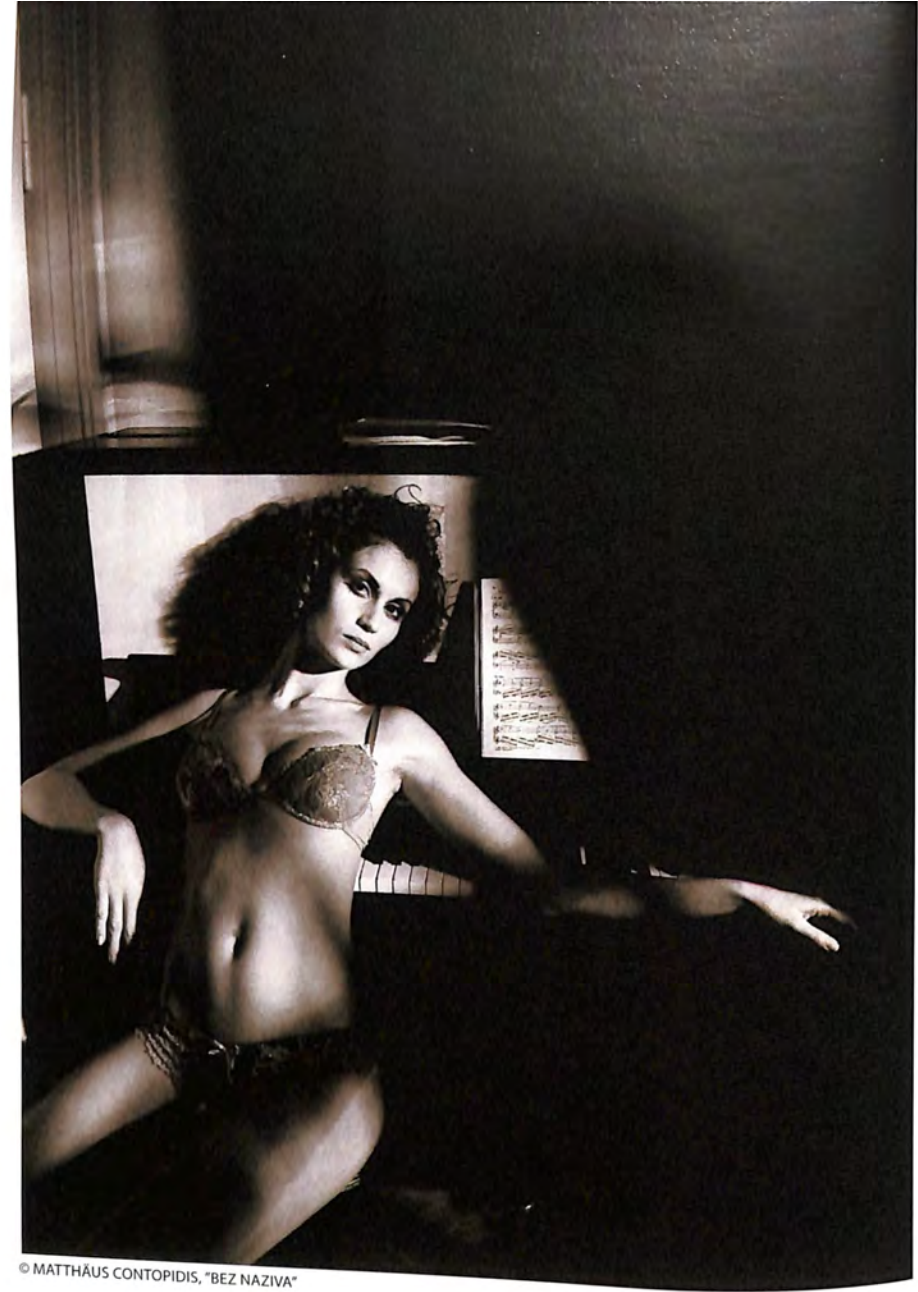
© THOMAS RUSCH, "CRNA UDOVICA"

© FRANCIS KOENIG, "ENIGMA", DRUGA NAGRADA

© HARRY VORSTEHER, "PROSVETLJENJE"

© MATTHÄUS CONTOPIDIS, "BEZ NAZIVA"

© UWE JOHANNSEN, "BEZ NAZIVA"

© ANGELIKA ANNEN, "SEŠIR"

u svesti posmatrača i da napravi spoj sa slikama koje on čuva u svojoj svesti, terajući ga tako da pride bliže i pogleda pažljivije. U igru modne fotografije često se uključuje i moderna ali i stara, ili čak industrijska arhitektura, da bi se dodao neophodan kontrast modnim kreacijama. Pored smelog korišćenja svih tehničko-tehnoloških

© ADRIAN GREITER, "TEKSTURE 1"

© DAVID HELMRICH, "ZMAJEVA NARAV"

mogućnosti, neophodan je odgovarajući balans između prenetih emocija i odnosa modela i pozadine koji daje dobru fotografiju na kojoj je model i dalje samo čovek. Ovo su samo neka od načela kojima se rukovodio žiri sastavljen od umetnika i predstavnika sponzora ove izložbe, koji su i dodelili nagrade.

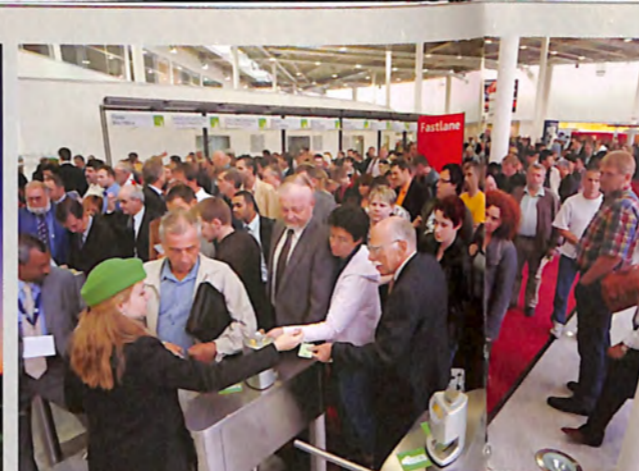
© ADRIAN GREITER, "TEKSTURE 4"

© NICOLAS KANTOR, "BEZ NAZIVA"

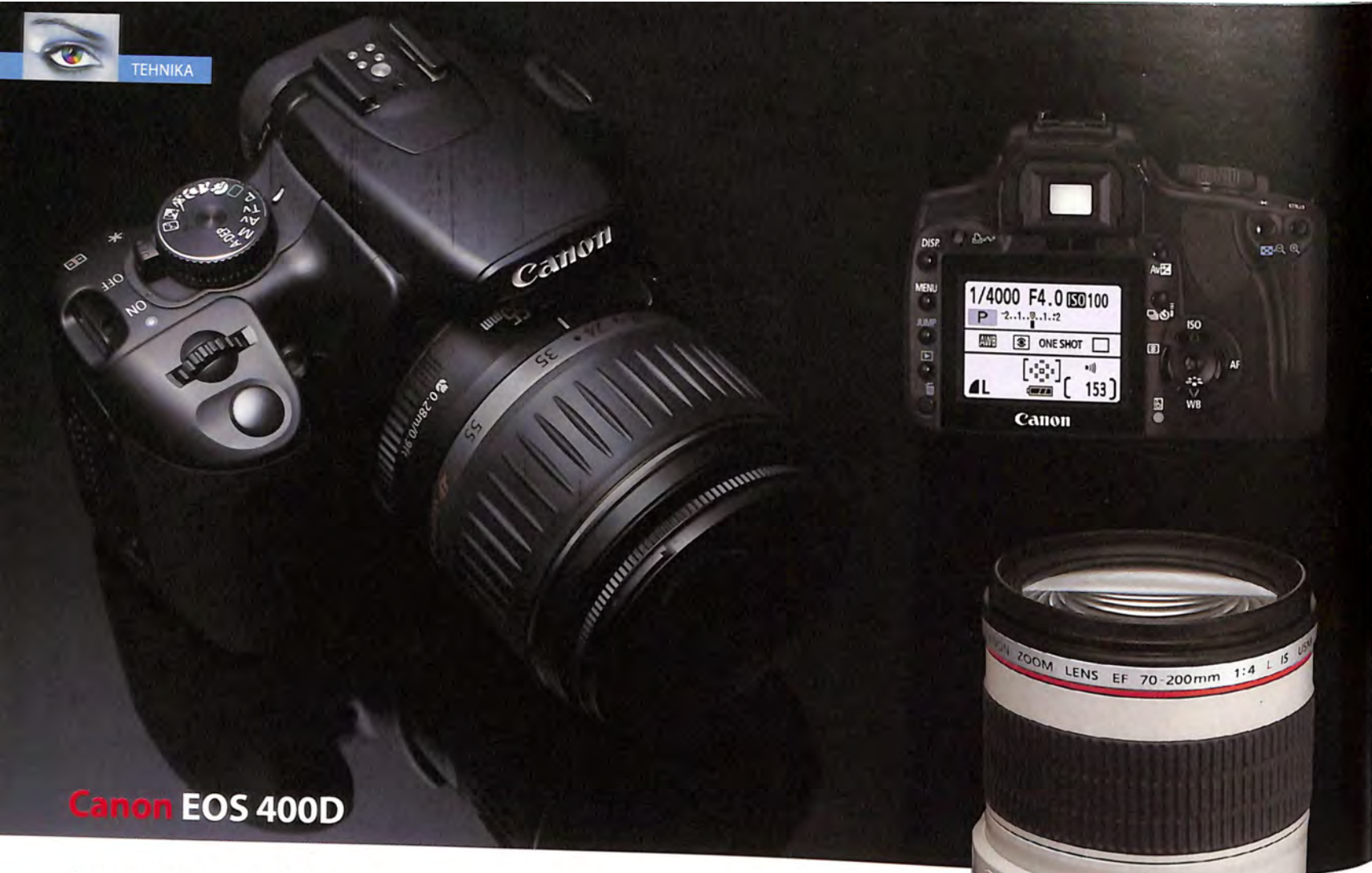
© JOCHEN SAND, "PFUI"

photokina

2006

OXO

Canon EOS 400D

Digitalnim SLR fotoaparatom **EOS 400D**, naslednikom modela EOS 350D, "Canon" je najavio novu generaciju koja će imati CMOS senzor rezolucije od 10,1 miliona piksela. Pored toga, ovaj model poseduje nov sistem za automatsko čišćenje prašine s površine senzora koji deluje na tri načina: smanjivanje – bolje je zaštićen od prodora prašine na površinu senzora, odbijanje – površina Low-pass filtra ima antistatički sloj koji manje privlači prašinu, i uklanjanje – koristi vibracije visoke frekvencije za otklanjanje prašine s površine Low-pass filtra. Osim sistema za otklanjanje prašine, poseduje i monitor dijagonale 2,5 inča, koji je skoro duplo veći od monitora na prethodnom modelu, a ima i najsajjniji prikaz slike u čitavoj liniji "Canonovih" D-SLR fotoaparata. Budući da više nema poseban kontrolni displej, sve informacije i podaci o snimanju, mogu se videti na njemu.

Sistem za automatsko izoštravanje sastoji se od devet autofokusnih polja s veoma osetljivim centralnim poljem i daje vrhunske rezultate s objektivima svetlosne jačine veće od f/2,8. Snima tri snimka u sekundi, a pored više rezolucije, bafer je povećan sa 14 na 27 snimaka kada se snima u JPEG formatu i sa 5 na 10 snimaka kada se fotografise u RAW formatu. Nasledio je i neke osobine naprednijih modela (EOS 30D i 5D) kao što su: DIGIC II procesor, Picture Style postavke za različite uslove fotografisanja i dugme za direktno štampanje. Cena ovog fotoaparata iznosi oko 800 evra, a u setu s objektivom 18–55 mm košta oko 900 evra. Pretpostavlja se da će "Canon" na tržište uskoro izbaciti nov napredniji fotoaparatom Canon EOS 40D koji će biti naslednik modela EOS 30D, sa rezolucijom od deset miliona piksela i sistemom za uklanjanje prašine.

Korisnicima SLR fotoaparata ponuđena su i dva nova objektivna: **EF 70–200 mm f/4L IS USM** i **EF 50 mm f/1,2L USM**. Prvi je ekonomičniji, lakša i kompaktnija varijanta telesum objektivna svetlosne jačine f/2,8. Ima optički stabilizator slike, USM motor za brzo i tiho izoštravanje, svetlosnu jačinu od f/4. Mase je 760 g, dužine 172 cm, minimalna daljina izoštravanja mu je 1,2 m, a koristi filtre prečnika 67 mm. Njegova cena je oko 1.200 evra. Drugi objektiv je standardan, fiksne žižne daljine od 50 mm, i uspostavlja nov profesionalan standard s maksimalnim otvorom blende od f/1,2. Ima USM motor za brzo i tiho izoštravanje, pri čemu minimalna daljina izoštravanja iznosi 0,45 m. Mase je 560 g, a koristiće filtre prečnika 72 mm. Košta oko 1.400 evra.

"Canon" je premijerno predstavio dva nova prenosna uređaja za memorisanje i pregledanje snimljenih fotografija – **Media Storage M30** i **Media Storage M80**. Oba modela poseduju veliki i svetli displej dijagonale 3,7 inča, koji ima vidni ugao gledanja od 160 stepeni. U njemu se nalazi HDD veličine 1,8 inča, kapaciteta 30, odnosno 80 GB. Pored fotografija snimljenih u JPEG i Canon RAW formatu podržava MPEG, Wav i MP3 formate. Za povezivanje s računarnom koristi USB 2.0 i poseduje otvor za SD i CF memorijske kartice. Kućište je napravljeno od legure magnezijuma, a za zaštitu podataka koristi šifru od osam cifara. Cene ovih uređaja još nisu poznate.

Canon

Dve godine trebalo je da PowerShot G6 dobije svog naslednika – **PowerShot G7**. Njega odlikuju: Digic III procesor, CCD senzor s efektivnom rezolucijom od deset miliona piksela, šest puta zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivna 35–200 mm kod formata od 35 mm, a poseduje i optički stabilizator slike, monitor dijagonale 2,5 inča, ekvivalentnu ISO osetljivost do 1.600. Manji je od modela G6, ima mogućnost korišćenja eksternog blica, kao i veliki broj manualnih opcija. Nema pokretan monitor niti mogućnost fotografisanja u sirovom RAW formatu. Njegova cena biće oko 550 evra.

A-serija bogatije je za tri modela.

PowerShot A710 IS prvi je iz ove serije koji ima optički stabilizator slike i milion piksela više od prethodnika A-700, tj. ima efektivnu rezoluciju od 7,1 miliona piksela. Njegov šest puta zum objektiv pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivna 35–210 mm kod formata od 35 mm, ima monitor dijagonale 2,5 inča sa širokim uglom gledanja, veliki broj automatskih i manualnih opcija za podešavanje, maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost do 800. Koristi SD memorijsku karticu, a košta oko 350 evra.

Druga dva modela iz ove serije, **PowerShot A640** i **A630**, naslednici su veoma popularnih modela A620 i A610. Oba poseduju četiri puta zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivna 35–140 mm kod formata od 35 mm, maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost do 800, pokretan monitor dijagonale 2,5 inča. Glavna razlika, pored boje kućišta, jeste rezolucija koja kod modela A640 iznosi deset, a kod A630 osam miliona piksela. Njihove cene biće oko 400, odnosno 330 evra.

Tri nova modela pojavila su se i u IXUS seriji: **IXUS 900 Ti** jeste perfektna kombinacija pionirske tehnologije s novim DIGIC III procesorom za obradu slike. Telo mu je od titanijuma i dopadljivog je dizajna. Ima efektivnu rezoluciju od deset miliona piksela, tri puta optički zum objektiv, monitor dijagonale 2,5 inča i ekvivalentnu ISO osetljivost do 1.600. Koštaće oko 500 evra. Model **IXUS 850 IS** ima efektivnu rezoluciju od sedam miliona piksela, 3,8 puta zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni

ugao objektivna 28–105 mm kod formata od 35 mm s optičkim stabilizatorom slike, nov DIGIC III procesor za obradu slike i ekvivalentnu ISO osetljivost do 1.600. Njegova cena biće oko 450 evra. Najmanji u IXUS seriji jeste model **i7**, koji poseduje slične osobine kao i njegova dva veća "brata". Ima efektivnu rezoluciju od 7,1 miliona piksela, monitor dijagonale 1,9 inča i 2,4 puta optički zum objektiv. Proizvodiće se u četiri boje, a njegova cena iznosiće oko 300 evra.

NOVI Canon ŠTAMPAČI

Verovali ili ne, "Canon" je predstavio čak 23 nova štampača. Tri fotoštampača iz kompaktne SELPHY serije jesu: **SELPHY ES-1**, **SELPHY CP730** i **SELPHY CP720**. Svi imaju monitore i priključak za sve tipove memorijskih kartica, a štampaju fotografije formata 10x15. Cena jedne odštampane fotografije na ovim štampačima trebalo bi da bude oko 0,29 evra. Petnaest štampača pripada trećoj generaciji serije PIXMA, od prenosivih do multifunkcionalnih, namenjenih različitim kategorijama korisnika. Kod svih su poboljšani: kvalitet, brzina, trajnost i jednostavnost štampanja. Na primer, modeli štampača **iP5300** i **MP810** mogu da odštampaju fotografiju formata 10x15 cm za samo 21 sekundu. Preostalih pet štampača pripadaju i-SENSYS seriji laserskih štampača. Više informacija možete dobiti na sajtu: www.canon-adria.com.

Casio

Exilim Zoom EX-Z700 jeste nov model digitalnog fotoaparata firme "Casio" sa CCD senzorom efektivne rezolucije od 7,2 miliona piksela, trostrukim zum objektivom, monitorom dijagonale 2,7 inča čija osvetljenost od 1.200 cd/m² omogućava bolju vidljivost i kada je svetao sunčan dan. Takođe, poseduje i nov BEST SHOT režim rada koji omogućava jednostavno fotografisanje s izabranim scenama, a Anti Shake DSP sistem redukuje neoštirine usled trešenja fotoaparata ili kretanja objekta koji fotografiramo. Njegova cena biće oko 350 evra.

Novina u ultratankoj seriji jeste model **Exilim Zoom EX-Z770**, koji je širok svega 17 mm i ima masu od 127 g. Poseduje CCD senzor efektivne rezolucije od 7,2 miliona piksela, trostruki zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivu 38-114 mm kod formata od 35 mm, monitor dijagonale 2,8 inča, kao i mogućnost snimanja video-zapisa u 16:9 MPEG-4 formatu. Takođe, odlikuje ga i nov BEST SHOT režim rada koji omogućava jednostavno fotografisanje s izabranim scenama. Njegova cena biće oko 380 evra. Više informacija možete dobiti na sajtu: www.casio.com.

Epson

Iz PictureMate serije stižu dva nova prenosiva fotoštampača – **PM240** i **PM280** – koja mogu da štampaju fotografije formata 10x15 cm bez povezivanja s računarnom. Fotografije štampaju direktno s memorijske kartice, digitalnog fotoaparata, mobilnog telefona ili uz pomoć Bluetooth adaptera koji se kupuje posebno. Kontrola rada i pregledanje fotografija obavlja se na monitoru dijagonale 2,5 inča, a zahvaljujući novoj Advanced Variable Sized Droplet tehnologiji moguće je odštampati jednu fotografiju za 42 sekunde, a prema tvrdjenju proizvođača, trajnost odštampane fotografije jeste dvesta godina. Cena štampača PM240 iznosi 200 evra. Štampač PM280 ima iste performanse kao i model PM-240, ali i dodatnu mogućnost narezivanja CD-a ili štampanja direktno s CD-a. Njegova cena iznosiće oko 300 evra. "Epson" je napravio i komplet kertridža i papira za 150 i 50 fotografija, koji će koštati 44, odnosno 20 evra.

"Epson" je predstavio i dva nova multimedijalna uređaja za memorisanje snimljenih fotografija – **P-3000** i **P-5000** – koji za razliku od prethodnih modela, imaju bolju i verniju reprodukciju boja zahvaljujući monitoru sa četiri filtra u boji. Podržava i AdobeRGB, brži je za 250 odsto zahvaljujući novom procesoru (CPU), modifikovan je način upravljanja, baterija ima duži vek i ima veliki monitor dijagonale četiri inča. Podržava formate fotografija (JPEG i

Epson Stylus Photo R265 i **R360** jesu novi fotoštampači koji koriste mastila s novom formulom izrade, naprednu kontrolu veličine kapljica koja omogućava kvalitetniju i bržu štampu i PhotoEnhance tehnologiju za poboljšanje balansa boja i kontrasta. Koriste šest boja u odvojenim kertridžima, a cena jednog kertridža iznosi oko deset evra. Trajnost odštampane fotografije, prema proizvođaču, jeste dvesta godina. Moguća je i štampa na površini CD-a ili DVD-a, a podržava i PictBridge standard koji im omogućava

direktnu štampu s fotoaparata. Cena štampača **Epson Stylus Photo R265** jeste 130 evra, dok model R360 (koji ima monitor dijagonale 3,5 inča, prostor za memorijsku karticu, mogućnost korekcije snimljene fotografije bez računara, direktnu štampu s eksternog CD čitača ili uz pomoć Bluetooth adaptera) košta 200 evra.

Epson Stylus Photo RX560 jeste multifunkcijski štampač istih osobina i kvaliteta štampanja kao dva pomenuta modela, ali ima dodatnu mogućnost kopiranja i skeniranja. Njegova cena iznosi 230 evra.

Najmanji profesionalan fotoštampač velikog formata koji omogućava štampanje od A6 do A2 formata jeste **Epson Stylus Pro 3800**. Koristi UltraChrome K3 mastila raspoređena u devet odvojenih kertridža velikog kapaciteta od 80 ml. Može da odštampa fotografiju A2 formata u rezoluciji 1.440x720 dpi za samo 6 minuta i 45 sekundi. Odštampane fotografije imaju širok spektar i zasićenost boja. U prodaji će se pojaviti u novembru, po ceni od oko 1.400 evra.

RAW), video-zapisa (MPEG4, Motion JPEG i DivX) i zvuka (MP3 i AAC). Za povezivanje s računarnom koristi USB 2.0 i poseduje otvor za SD i CF memorijske kartice. Model P-3000 sa HDD kapaciteta 30 GB koštaće 480 evra, a cena modela P-8000 sa HDD kapaciteta 80 GB iznosiće 680 evra.

U saradnji s firmom "Panasonic", čiji digitalni fotoaparati imaju mogućnost fotografisanja s proporcijama 16:9. "Epson" je napravio papir ovih proporcija i dimenzija 102x181 mm.

Fujifilm

Poslednjih nekoliko meseci mnogo se spekulisalo oko naslednika D-SLR fotoaparata FinePix S3Pro. Međutim, na samom početku Fotokine kompanija "Fujifilm" objavila je da će se nov D-SLR fotoaparat pod nazivom **FinePix S5Pro** u prodaji pojaviti početkom 2007. godine. Imaće SuperCCD senzor SR tipa, koji se sada zove SR Pro, sa 6,17 miliona "S-fotodioda" (normalnog dinamičkog opsega) i 6,17 miliona "R-fotodioda" (povišenog dinamičkog opsega), što daje ukupno 12,34 miliona. Trebalo bi da ima, prema najavama, značajno poboljšan dinamički opseg i maksimalnu osetljivost od ISO 3.200. Iako je po konstrukciji veoma sličan "Nikonovom" modelu D200, znatnije

izmene u odnosu na prethodni model FinePix S3Pro predstavljaju: napredniji autofokusni sistem i merenje svetla, i-TTL za rad s blicem, Li-jonska baterija, bežično LAN/WiFi povezivanje, kućište od legure magnezijuma. Novine predstavljaju i mogućnost istovremenog fotografisanja u RAW i JPEG formatima, veći monitor dijagonale 2,5 inča i automatsko zumiranje na lice koje fotografiramo.

FinePix F31fd jeste poboljšana verzija modela FinePix F30. Ovaj fotoaparat ima sistem za prepoznavanje lica – "Face detection", procesor Real Photo II i nov Super CCD HR VI senzor rezolucije od 6,3 miliona piksela. Takođe, poseduje i tri puta optički zum objektiv, monitor dijagonale 2,5 inča, IR komunikaciju i maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost do 3.200. Negova cena biće oko 400 evra.

FinePix F20 nešto je manja verzija prethodnog modela sa Super CCD senzorom od 6,3 miliona piksela i maksimalnom ekvivalentnom ISO osetljivošću od 2.000. Ima trostruki optički zum objektiv i monitor dijagonale 2,5 inča. Cena ovog modela iznosiće oko 280 evra.

Kompaktan i jednostavan za korišćenje, digitalan fotoaparat **FinePix A700** ima Super CCD HR senzor od 7,3 miliona piksela, trostruki zum objektiv i maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost do 400. Za napajanje koristi standardne baterije formata AA, a njegova cena biće oko 200 evra.

FinePix S9600 naslednik je modela FinePix S9500, s minimalnim izmenama kao što su: bolje performanse pri fotografisanju u lošijim svetlosnim uslovima, maksimalna osetljivost do ISO 1.600, brži i poboljšan kvalitet snimljene fotografije zbog novog procesora za obradu slike. Zadržao je rezoluciju od devet miliona piksela, monitor dijagonale dva inča i 10,7 puta optički zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivu 28–300 mm kod formata od 35 mm. Negova cena biće oko 580 evra.

"Face detection" – mogućnost fotoaparata da automatski detektuje lice prepoznavajući oči i usta na osobama u kadru, zatim automatski izoštrava, meri svetlo i prati objekat novina je digitalnih fotoaparata kompanije "Fujifilm", a ujedno i karakteristika modela **FinePix S6500fd**, koji je zamenio prethodni model FinePix S6500. Prema tehničkim podacima koje daje "Fujifilm" potrebno je 0,04 s da bi se prepoznalo lice u kadru. Ima Super CCD senzor rezolucije šest miliona piksela, ekvivalentnu ISO osetljivost od 100 do 3.200, 14 režima za fotografisanje i objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektivu 28–300 mm kod formata od 35 mm. Cena ovog modela iznosiće 480 evra.

Da ne bi zapostavio sve manji broj korisnika filma, "Fujifilm" je ponudio i dva nova poboljšana slajd-filma. **Fujichrome PROVIA 400X Professional** je film koji ima poboljšanu zasićenost boja i stabilnost slike, a znano mu je sitnije tako da daje skoro identične rezultate kao film osetljivosti od ISO 100. Drugi film, **Fujichrome T64 Professional**, sledeća je generacija filmova za snimanja pri veštačkom osvetljenju. Odlikuju ga preciznija reprodukcija boja i izuzetna količina detalja u svetlim delovima slike, a poboljšane su i karakteristike kada se fotografiše dugim ekspozicijama. Više informacija možete potražiti na sajtu www.fjifilm.co.yu.

Energija

Osnovna karakteristika "brendova" vezanih za energiju jeste njihova rasprostranjenost širom cele zemaljske kugle i istina da gotovo sve što se na ovom planu nudi – potiče iz Kine. Jeftina radna snaga, neodoljivom silom, privukla je kapital celog sveta u Kinu. Došli smo do podataka da ista velika kineska fabrika proizvodi baterije za više svetskih firmi, "obučene" naravnou skladu s robnom markom čije ime nose.

Kada smo već kod baterija, stalno povećanje kapaciteta osnovna je karakteristika u 2006. godini. Stigli smo do deklarisanog kapaciteta ponovo punjivih baterija tipa AA od 2.700 mAh. Gotovo svaka firma koja iole drži do sebe na Fotokini je prikazala ovakve baterije. Pokupili smo uzorke, testiraćemo ih i, da li su svi bili pošteni, izaći će na videlo.

Sve ove baterije su Ni-Mh tipa, imaju zanemarljiv tzv. "memory" efekat, ali nažalost, veliko samopražnjenje.

Neke mesečno izgube i do 30 odsto nominalnog kapaciteta. Da bi uvek bile u formi, potrebno ih je držati u punjačima koji mogu da dopunjuju baterije kada se završi osnovno punjenje. Tako je i mogućnost punjača da stalno dopunjuje baterije sada već postao standard koga se svi drže.

Ipak, pravu novost videli smo na štandovima "Uniross" i "Sanyo". Oni su prvi proizveli nov tip baterije s nešto manjim kapacitetom, ali s drastično smanjenim samopražnjenjem. Pod imenom **Hybrio**, Uniross je prikazao bateriju AA veličine od 2.100 mAh, koja posle pola godine zadržava 80 odsto, a posle godinu dana od punjenja, 70 odsto nominalnog kapaciteta. Slično tome u **Eneloop** bateriji firme Sanyo, od 2.000 mAh, posle jedne godine ostaje 85 posto njenog nominalnog kapaciteta.

Pored mogućnosti dopunjavanja napunjenih baterija, mnogi punjači dobili su digitalne LC displeje i pomalo futuristički dizajn, ali nas je posebno oduševio mali punjač **TECHNO line IC8800** s

neverovatnim mogućnostima punjenja, osvežavanja i testiranja baterija i to sve zajedno za samo 60 evra. Ovaj punjač vreden je da se o njemu posebno piše. Završavamo ovaj kratak pregled dešavanja na Fotokini 2006. pominjući i spravu za testiranje stanja baterije pod nazivom **Energy Chek LCD** firme "Ansmann", kojom se za samo nekoliko sekundi mogu ispitati i digitalno očitati procenti napunjenosti baterije i njen nominalni napon. Ova praktična spravica predviđena je za testiranje gotovo svih postojećih baterija napona između 1,2 i 12 volti. O detaljima će biti više reči u sledećim brojevima našeg časopisa.

SANYO

REFOTB

Uvoznik i distributer: Pčinjska 17, 11000 Beograd
tel.: 011 2456151, 308 7004, fax: 011 446 0234, e-mail: info@refot.com

Delkin

"Delkin" ima novu **eFilm PRO CompactFlash** memorijsku karticu koja ima brzinu čitanja i pisanja od 150 puta, tj. 22,5 MB u sekundi. Proizvođače se u kapacitetima 256 i 512 MB, kao i 1, 2, 4 i 8 GB. Druga novina jeste **ExpressCard 34 Compact Flash adapter** koji omogućava prenos podataka s Compact Flash memorijske kartice do 20 MB u sekundi. Nov adapter biće kompatibilan i PC i Mac računarima koji imaju ExpressCard slot 34 ili 54 mm i neće zahtevati drajvere za Windows XP/ Mac OS 10.4 ili kasnije verzije. Negova cena biće oko 60 evra. Više informacija potražite na sajtovima: www.delkin.com i www.bti.co.yu.

Kodak PORTRA FILMOVI

Iako je sve manji broj korisnika firmova, "Kodak" je predstavio četiri nova negativ filma: KODAK PROFESSIONAL PORTRA 160 VC, 160 NC, 400 VC i 400 NC. Filmovi su namenjeni snimanju portreta i nude sitnije zrno, daju izuzetan ton kože i imaju poboljšane performanse za skeniranje. PORTRA 160 VC i PORTRA 400 VC obezbeđuju idealnu kombinaciju povišene zasićenosti boja i manjeg kontrasta. Više informacija možete naći na sajtu: www.kodak.com/go/portra.

Hasselblad H3D

Na štandu ovog proizvođača predstavljen je prvi refleksan digitalan fotoaparata sa senzorom veličine 36x48 mm, tj. kao dva negativa Lajka formata postavljena jedan do drugog. Fotografije snimljene ovim fotoaparatom izuzetnog su kvaliteta i oštine zahvaljujući "Hasselbladovom" novom načinu korekcije nazvanom "Digital APO Correction", kao i novom Ultra-Focus uoštravanju. S novim objektivom od 28 mm mogući su ultra širokougaoi snimci na čitavom formatu senzora koji će se proizvoditi u dve rezolucije: od 22 i 39 miliona piksela. Ukoliko se uzme ovaj drugi, njim će moći da se snime fotografije u rezoluciji 5.412 x 7.212 piksela. Na Fotokini nisu mogli da saopšte cene ovog fotoaparata, ali smo mi došli do okvirnih podataka: na ebay-u i to da je model od 22 miliona piksela koštaće 18.500 evra, a onaj od 39 miliona piksela trebalo bi da se prodaje za 28.500 evra. Detaljnije informacije mogu se videti na: www.hasselblad.se.

Kodak EASYSHARE Z710

Najnoviji digitalan fotoaparata **Kodak EasyShare Z710** ima senzor od 7,1 miliona piksela i desetostruki Schneider Kreuznach zum objektiv izuzetnog kvaliteta, koji uz Kodak Color Science tehnologiju obrade snimljene fotografije daje odlične rezultate zapisa s kojeg je moguće štampanje i do 70x100 cm u izuzetnom kvalitetu. Ovaj model trebalo bi da košta oko 299 evra. Ostale osobine su mu: mogućnost izreza detalja sa slike još u samom fotoaparatu, 19 pretprogramiranih scena i kolor profila, živi histogram, manuelna podešavanja i veoma svetao monitor dijagonale dva inča. Više informacija na: www.kodak.com

Gepe KOMBO ČUVARI KARTICA

Nove Gepe Card Safe Extreme Combi "kasetice" za čuvanje memorijskih kartica imaju dve odvojene pregrade (u veću mogu da stanu i baterije ili memorijske kartice većih dimenzija). One su ergonomski oblikovane, s antistatičkom unutrašnjosti i otporne su na vodu (plutajul), prašinu i udarce. Predviđene su za CF, SD/MMC ili MemoryStick memorijske kartice. Cena je oko 15 evra. Više informacija na: www.gepecardsafe.com

HP NOVITETI

Na "Hewlett-Packard" štandu prikazana su dva nova modela ultratankih kompaktnih digitalnih fotoaparata s senzorom od sedam miliona piksela. **Model M627** namenjen je početnicima, ima zum ekv. 39–118 mm, monitor dijagonale 2,5 inča i smešten je u plastično kućište, a za napajanje koristi dve AA baterije. Prodavače se po ceni od oko 200 evra. Model R827 jeste fotoaparata sličnih karakteristika, samo je smešten u metalno kućište i za napajanje koristi Li-jon bateriju i ima ugrađenu kompletnu "Real Life Tehnologiju" za maksimalno poboljšanje snimljenih fotografija. Prodavače se za oko 280 evra.

Najviše novosti moglo je da se vidi među štampačima. Kod malih, prenosivih štampača ističe se **Photosmart A436** za formate do 10x15 cm, dimenzija samo 22,7x11,6x12,5 cm, koji se može napajati i iz baterija. Prodavače se u kompletu s M627 fotoaparatom za 300 evra. Sledeći novi modeli su: A618 (prodavače se za 180 evra) i A717 (250 evra). Opremljeni su monitorom i slotovima za memorijske kartice. Prvi može da štampa do formata 13x18 cm i 10x30 cm, a može da se napaja i iz akumulatora koji se dodatno kupuje, dok drugi štampa do formata 10x15 cm i preko USB kabela može da se poveže direkto i na TV ekran ili DVD pisač. Sva tri štampača rade sa tri mastila.

U srednjoj klasi D-serije predstavljena su dva nova štampača A4 formata s kojima se može štampati i bez kabela pomoću BlueTooth protokola i pružaju visok kvalitet otisaka zahvaljujući novom softveru i Vivera kolor mastilima. **Photosmart D6160** treba da košta 100 evra, a **Photosmart D7360** koji ima i monitor dijagonale 8,6 cm i može da štampa i nalepnice za CD, trebalo bi da se prodaje za 200 evra.

I u višoj Photosmart C-klasi, prikazani su novi modeli uređaja za kućnu upotrebu s kojima se može i štampati, ali i kopirati ili skenirati do A4 formata. Najjeftiniji model, od 100 evra, jeste **Photosmart D3180**, koji fotografije može da štampa bez bele ivice i direkto s memorijskih kartica. **Photosmart D5180** koštaće 200 evra i koristi šest boja. **Photosmart D6180** prodavače se za 300 evra i namenjen je upotrebi na internoj mreži računara, a **Photosmart D7180** ima i BlueTooth protokol, ugrađen dodatak za skeniranje negativna i dijapozitiva, kao i kolor monitor dijagonale 9 cm.

U najnižoj kategoriji namenjenoj najmanje zahtevnim korisnicima jeste **Photosmart F380**, koji koristi mastila u tri boje, manjih je dimenzija (426x388x170 mm) i prodavače se po 80 evra.

U Designjet seriji namenjenoj profesionalcima predstavljena su i dva velikoformatna štampača: **HP Designjet Z2100** i **Z3100**, koji imaju ugrađen spektrofotometar i koriste nova Vivera mastila koja su na specijalnim HP materijalima vodootporna i vrlo trajna, a postoje u dve širine, od 60 i 110 cm. Prvi koristi mastila u 8, a drugi u 12 boja, dok se za oba mogu koristiti i specijalna HP Quad Black mastila za štampanje samo crno-belih fotografija, kao i HP Gloss Enhancer za povećanje sjaja. Cena prvog je 2.700, a drugog 4.100 evra. Dodatne informacije za sve ove proizvode možete potražiti na sajtu: www.hp.co.yu.

Lensbabies OBJEKTIV ZA SELEKTIVNO IZOŠTRAVANJE

"Lensbabies" je firma koja proizvodi istoimeni objektiv za SLR fotoaparate koji omogućava selektivno izoštravanje, pri čemu se dobijaju neverovatni efekti pri izoštravanju i kontroli dubinske oštine. Pored dva starija modela, Lensbaby classic i Lensbaby 2.0, predstavljen je i nov **Lensbaby 3G**. Ovo je treća generacija ovog proizvoda koja u odnosu na prethodnike omogućava mnogo veću kontrolu svih parametara i fiksiranje datog položaja. Proizvodi se s bajonetima za Canon EF i Nikon F-fotoaparate, a od novembra ova generacija proizvodiće se i za Olympus četvorotračinski sistem, Pentax K/Samsung i Sony Alpha/Minolta. Cena ovog neobičnog objektiva je oko 270 evra. Više informacija i primere njegovog korišćenja možete naći na sajtu: www.lensbabies.com.

Manfrotto

"Manfrotto", kao jedan od lidera u proizvodnji fotografskog i video pribora, na ovogodišnjem sajmu predstavio je dva nova stativa iz veoma popularne 190 familije **190XPRO** i **190XB**. Jedna od glavnih novina kod stativa 190XPRO jeste patent koji omogućava jednostavno postavljanje centralnog nosača u horizontalan položaj, bez potrebe za njegovim skidanjem. Model 190XB nema mogućnost postavljanja centralnog nosača u horizontalan položaj, ali je unapređena konstrukcija u odnosu na ranije modele. Maksimalna visina u rasklopljenom položaju iznosi 146 cm, odnosno 145 cm. Imaju maksimalnu nosivost do 5 kg i masu od 1,8 kg. Takođe, predstavljene su i dve nove glave sa tri ose kretanja – **804RC2** i **808RC4** – koje su

zamena za veoma popularne glave 141RC i 029. Nove glave su lakše i stabilnije, a ručice za pomeranje po osama ergonomski su oblikovane. "Manfrotto" je, takođe, ponudio i nešto savim novo – stativ i torbe pod imenom National Geographic, a namenjeni su ljubiteljima prirode, putovanja i avanture. U ponudi su dva stativa i glave u seriji NG Expedition i dva stativa i monopod u seriji NG Tundra. National Geographic torbe i rančevi u safari boji ne odaju utisak fotografske torbe, što je nakad od velike koristi kada se putuje, a po kvalitetu izrade na najvećem su mogućem nivou i opravdavaju renome ova dva "brenda". Više informacija potražite na sajtovima: www.refot.com ili www.manfrotto.com.

Joby Gorillapod

Gorillapod na prvi pogled izgleda kao standardan mini-stativ, a u stvarnosti je mnogo više od toga. Neobičan stativ pored toga što služi kao običan, zahvaljujući fleksibilnim zglavkastim nogama omogućava da se, kao što mu i ime govori, stabilno zakači za drvo, ogradu, kola, bicikl ili bilo koji drugi pogodan nosač. Na taj način mali i kompaktni stativ koji držite u torbi može vam se uvek naći pri ruci kako biste stabilno učvrstili vaš fotoaparat, kameru, a u pripremi je i stativ s kojim će biti omogućeno nošenje blica. Proizvodi se u tri veličine: **Gorillapod s** maksimalnom nosivošću do 355 g koji je pogodan za male kompaktne digitalce, **Gorillapod SLR** čija

je nosivost 1.100 g i pogodan je za SLR fotoaparate, dok **Gorillapod Pro** ima nosivost 2 kg i na njega se direktno može postaviti fotoaparat ili kamera, a može se monitorirati i glava između njih. Cene ovih stativa su oko 25, 45 i 55 evra. Više informacija možete potražiti na sajtu: www.joby.com.

NOVA KOLEKCIJA Lowepro TORBI

"Lowepro" je firma koja je po svojim proizvodima veoma poznata i kod nas, a na Fotokini je predstavila novu liniju torbi pod nazivom **Apex AW**, koja je namenjena korisnicima kompaktnih i SLR digitalnih fotoaparata. Torbe su modernog dizajna, lagane i otporne na ekstremne uslove, a poseduju i specijalnu navlaku koja štiti od vode i prašine. Posebna pažnja posvećena je izradi unutrašnjeg dela gde se, pored prostora za smeštaj fotoaparata, nalaze i džepovi za memorijsku karticu i rezervne baterije, čak i kod najmanjih modela. Proizvodiće se u različitim veličinama u dve boje, crnosivoj i plavosivoj. Više informacija na sajtovima: www.refot.com i www.lowepro.com.

Metz BLICEVI ZA NOVE DIGITALCE

"Metz" je prethodne bliceve uglavnom poboljšao i prilagodio sve većem broju korisnika digitalnih fotoaparata koji imaju i nove TTL sisteme merenja snage blica. Dva nova profesionalna blica velike snage **Mecablitz 76 MZ-5 digital** i **Mecablitz 45 CL-4 digital** prilagođena su novim sistemima merenja koji se koriste na današnjim D-SLR fotoaparatima kao što su: Canon E-TTL II, Nikon i-TTL KonicaMinolta/Sony ADI. Za napajanje koriste NiMh baterije. Mecablitz 76 MZ-5 ima veliki kontrolni LC monitor, zum reflektor glavu koja automatski prati žižnu daljinu objektiva od 24 do 105 mm. Vodeći broj ovog blica jeste 54 za ISO 100 i objektiv od 50 mm. Njegova cena biće oko 650 evra. Mecablitz 45 CL-4 digital ima malo skromnije mogućnosti, vodeći broj 45 za ISO 100 i objektiv od 50 mm, a koštaće oko 430 evra.

merenja omogućava ažuriranje softvera bez potrebe odlaska u servis. Glava blica pokretna je po horizontali i vertikali, ima automatski zum reflektor, kao i dodatni blic za sekundarno osvetljenje. Vodeći broj blica je 42 za ISO 100 i objektiv od 50 mm, a koštaće oko 350 evra.

Mecablitz36 AF-4 C digital ima malo skromnije mogućnosti – glava blica pomera se samo po vertikali, dok zum reflektor pokriva objektiv od 28 do 85 mm. Vodeći broj blica jeste 21 za ISO 100 i objektiv od 50 mm, a koštaće oko 100 evra. Više informacija možete potražiti na sajtu: www.metz.de.

Mecablitz 58 AF-1 digital takođe je unapređen blic za nove sisteme TTL merenja, ali poseduje i USB priključak za povezivanje s računarom, što prilikom pojave naprednijeg sistema

Profoto ACUTEB

"Profoto" je predstavio portabl generator s akumulatorskim napajanjem maksimalnog izlaza od 600 vat-sekundi i pilot lampu od 65 W i jednim izlazom za blic glavu i mogućnosti podešavanja sedam nivoa snage. U istoj grupi predstavljena je i nova AcuteB 600 blic glava s kojom su moguća 160 bleska pune snage sa jednim punjenjem generatora. Prodavače se u kompletu sa stalkom, reflektorom, punjačem i torbom. Cena ovog malog, a jakog kompleta još nije poznata. Više informacija na sajtovima: www.profoto.com i www.refot.com

Minox SA VIŠE PIKSELA

Najnoviji **Minox DC1011** opremljen je CCD senzorom od deset miliona piksela, trostrukim zumom 2,8–4,8/35–105 mm i monitorom dijagonale 2,5 inča rezolucije 230.000 piksela. Ovaj fotoaparat dimenzija 91 x 57 x 21 mm, ima masu od 150 grama, a može da se naruči i u specijalnoj verziji "Carat" sa deset dijamanta postavljenih oko objektiva i pozlatom. Cena ovih modela nije saopštena, kao ni modela **DC 8122** koji ima senzor od osam miliona piksela i zum 2,8–4,8/37–222 mm koji je, takođe, prvi put predstavljen na Fotokini. Detaljnije informacije mogu se naći na: www.minox.de.

Sony Ericsson CYBER-SHOT TELEFONI

"Sony Ericsson" je na ovoj Fotokini najnovijim modelima mobilnih telefona kod kojih je primenjena već dokazana Sony Cyber-Shot tehnologija kod kompaktnih fotoaparata postavio nove standarde. U pitanju su modeli **K800** i **K790 s** digitalnim fotoaparatom od 3,2 miliona piksela koji ima autofokus, ksenon blic i novu BestPic tehnologiju za znatnu optimizaciju snimljene fotografije i lako prosledjivanje, kako fotografija, tako i video-zapisa putem brzog transfera koji telefon omogućuje. Oba modela kompatibilna su PictBridge tehnologiji štampa fotografija, imaju Bluetooth i USB2 protokol MemoryStick mikroslot za memorijske kartice, RDS FM radio-prijemnik, 3D igrice i još mnogo toga. Više informacija na sajtu: www.sonyericsson.com

Leica TRADICIONALNA, A DIGITALNA

Dugo, dugo očekivana klasična M-Leica koja je digitalna, pojavila se konačno na Fotokini s oznakom M8. Doduše, ona je mogla samo da se gleda, a ne i isproba, ali je sigurno vredna pažnje. Naime, ovaj fotoaparati jedan je od najvećih noviteta sajma, a kada bude "radio" i ušao u serijsku proizvodnju, verovatno će ispuniti sva obećanja i biće veoma

vredan komad opreme za one koji će moći da izdvoje oko 4.200 evra za telo fotoaparata. Leica M8 opremljena je senzorom od 10,3 miliona piksela, veličine 18x27 mm, što čini da faktor bude 1,33 u odnosu na 35 mm format. Za razliku od prethodnika, u digitalnim leđima kod ovog senzora eliminisano je vinjetiranje na ivicama slike i ugrađen je i Moire filter. Meni i podešavanje funkcija fotoaparata u potpunosti odgovaraju Leica izgledu, a moći će da se koriste skoro svi Leica objektivni s bajonetom koji su proizvedeni od 1954. godine, s tim da je na njih potrebno ugraditi nov prsten iza bajoneta sa šest

kontakata da bi mogli da funkcionišu u potpunosti. Kućište je metalno, mase 545 g i u svemu podseća na klasičnu, analognu M-Leicu. Ekspozicije su između 1/8.000 s do 32 sekunde, dok je najkraća ekspozicija sa sinhronizacijom blica 1/250 s, a primenjena je i sasvim nova TTL tehnologija merenja intenziteta svetla blica s mogućnošću okidanja na početku i kraju hoda zatvarača i s predbleskom za tačno merenje potrebne količine svetla. Fotoaparati koriste SD memorijske kartice i snimljene fotografije mogu se zapisivati u RAW i JPEG formatima.

JOŠ TRI NOVE DIGITALNE Leice

Predstavljani su i **Leica V-Lux 1**, **Leica Digilux 3** i **Leica D-Lux 3**. Prvi je digitalan fotoaparati s neizmenljivim zum objektivom 35–420 mm f/2,8–3,7 i senzorom od deset miliona piksela, koji u potpunosti odgovara, po svim karakteristikama, Panasonicu FZ50, o kome smo pisali u prošlom broju. Cena ovog fotoaparata treba da bude oko 800 evra, zajedno sa SD memorijskom karticom od 512 MB. I druga dva modela istovetna su "Panasonic" digitalnim fotoaparatom. Digilux 3 odgovara Lumixu L1. Ima senzor od 7,5 miliona piksela, izmenljiv objektiv (isporučuje se sa Leica-D-Vario Elmarit

14–50 mm f/2,8–3,5, (ekv 28–100 mm) i monitor dijagonale 6,35 cm, a prodavače se po ceni od 2.500 evra. Poslednji, D-Lux 3, istovetan je Lumixu LX 2, o kome smo takođe pisali u prošlom broju, i koji bi trebalo da košta nešto ispod 600 evra. Za dodatne informacije možete pogledati sajt: www.leica-camera.com

NOVI Leica OBJEKTIVI

Uz Leica M8 predstavljena su dva nova objektivna izrađena posebno za pokrivanje čipa s faktorom 1,33. Prvi od njih jeste: zum objektiv **Leica Tri-Elmar-M 4/16–18–21 mm ASPH** (ekv. 21–24–28 mm kod 35 mm fotoaparata). Ovaj kompaktni zum objektiv treba da košta 3.100 evra, ali uz njega je neophodno nabaviti i "Leica" univerzalno širokougaono tražilo, čija je cena 700 evra. Drugi objektiv jeste **Leica-Elmarit-M 28 mm f/2,8 ASPH**, koji će na modelu M8 biti ekvivalent formatu od 35 mm i treba da se prodaje po ceni od 1.350 evra.

Nikon

Glavna "Nikonova" zvezda ovogodišnje Fotokine sigurno je model D80, koji je naslednik jednog od najpopularnijih SLR digitalnih fotoaparata – D70, a čiji detaljan test možete pročitati već u ovom broju. Pored njega, tu su i dva nova objektivna namenjena upravo korisnicima ovog fotoaparata. Objektiv **AF-S DX Zoom-Nikkor 18–135 mm f/3,5–5,6G IF-ED** namenjen je isključivo digitalnim SLR fotoaparatom sa 1,5 puta manjim senzorom, a pokriva vidni ugao ekvivalentan

žižnoj daljini od 27 do 202,5 mm kod formata od 35 mm. Ugrađen SWM motor omogućava brzo i tiho izoštravanje. Ima navoj za filter prečnika 67 mm, i isporučuje se sa senilom HB-32 i mekanom torbicom. Njegova cena je 429 evra, a prodavače se i u kompletu s novim modelom D80.

Drugi objektiv **AF-S VR Zoom-Nikkor 70–300 mm f/4,5–5,6G IF-ED** jeste telesum objektiv s ugrađenim sistemom za optičku redukciju vibracija (VR), koji omogućava fotografisanje sa četiri stepena dužim ekspozicijama. Ugrađen SWM motor omogućava brzo i tiho izoštravanje, dva ED sočiva smanjuju hromatsku aberaciju. Može da se koristi i na punom formatu od 35 mm, a na digitalnim fotoaparatom sa 1,5 puta manjim senzorom pokriva vidni ugao ekvivalentan žižnoj daljini od 105 do 450 mm kod formata od 35 mm. Ima navoj za filter prečnika 67 mm, a isporučivače se sa senilom HB-36 i mekanom torbicom. Košta 549 evra.

"Nikonova" Coolpix serija kompaktnih digitalnih fotoaparata bogatija je za pet novih modela. Većina njih predstavlja unapređene verzije prethodnih modela: imaju VR (sistem za redukciju vibracija) i povećanu maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost.

Coolpix S10 naslednik je modela S4 sa dvodelnim telom. Pripada ultrazum klasi kompaktnih digitalnih fotoaparata sa desetostrukim optičkim zum objektivom koji pokriva vidni ugao ekvivalentan žižnoj daljini od 38 do 380 mm kod formata od 35 mm. Ima ugrađen sistem za redukciju vibracija zasnovan na pomeranju CCD senzora, što je novina za "Nikon" koji je uglavnom za redukciju vibracija koristio princip pomeranja sočiva. Drugu novinu predstavlja mogućnost fotografisanja sa maksimalnom osetljivošću do ISO 800. Zadržao je istu efektivnu rezoluciju od šest miliona piksela,

Coolpix S7c i **Coolpix S9** jesu nova generacija "Nikonove" serije kompaktnih digitalnih fotoaparata u tabakera stilu, koji u sebi imaju trostruki optički zum objektiv. Model Coolpix S7c ima efektivnu rezoluciju od 7,1 miliona piksela, monitor dijagonale tri inča, sistem za redukciju vibracija, mogućnost fotografisanja s ekvivalentnom osetljivošću do ISO 1.600 i mogućnost Wi-Fi bežičnog prenosa snimljenih fotografija u računar ili štampač. Zanimljivo je da je "Nikon" predstavio i servis COOLPIX Connect, koji će, za sada, podržavati Coolpix S7c. Ovaj servis omogućava konekciju na najbližu bežičnu mrežu i

Coolpix L5, naslednik modela L1/L101, pripada klasi kompaktnih digitalnih fotoaparata namenjenih širem krugu korisnika. Posедуje pet puta optički zum objektiv koji pokriva vidni ugao ekvivalentan žižnoj daljini od 38 do 190 mm kod formata od 35 mm kao i optički sistem za redukciju vibracija (VR). Ima ugrađen CCD senzor efektivne rezolucije od 7,2 miliona piksela, monitor dijagonale 2,5 inča, koristi SD memorijsku karticu, a napaja se dvema standardnim baterijama AA formata. Zahvaljujući velikom broju automatskih opcija jednostavan je za rukovanje, a njegova cena je 319 evra.

ima monitor dijagonale 2,5 inča koji pokriva vidni ugao od 170 stepeni, koristi SD memorijsku karticu. Napaja se uz pomoć dve standardne baterije AA formata i poseduje veliki broj automatskih režima rada koji olakšavaju fotografisanje onima koji nemaju neko predznanje. Njegova cena je 399 evra.

direktno slanje fotografija putem Interneta. Coolpix S9 ima efektivnu rezoluciju od 6,1 miliona piksela i monitor dijagonale 2,5 inča. Oba modela koriste punjive Li-jon baterije i SD memorijsku karticu. Njihove cene su 399 evra i 259 evra.

Drugi nov model iz L-serije – sličan je modelima Coolpix L2 i L3 sa trostrukim zum objektivom – **Coolpix L6**. Novinu predstavljaju veći monitor dijagonale 2,5 inča i povećana maksimalna osetljivost do ISO 800. Ima CCD senzor s efektivnom rezolucijom od šest miliona piksela, za napajanje koristi dve standardne baterije AA, a njegova cena je 209 evra. Više informacija o novim modelima potražite na sajtu: www.refot.com

Olympus

Pored makete profesionalnog D-SLR fotoaparata koji bi trebalo da nasledi model E-1 u sledećoj godini, "Olympus" je predstavio model **E-400**. On je do sada najlakši D-SLR fotoaparata mase od 375 g i najmanji po dimenzijama – 129,5 x 91 x 53 mm. Njegove karakteristike jesu: CCD senzor s efektivnom rezolucijom od deset miliona piksela, monitor

dijagonale 2,5 inča, već standardni Supersonic Wave Filter za zaštitu od prašine, TruePic TURBO procesor za obradu slike, ležište za dva tipa

memorijske kartice (CF i xD), 32 ekspozicijska režima rada, mogućnost fotografisanja tri snimka u sekundi, poboljšano ESP – merenje u 49 segmenata i mogućnost fotografisanja u JPEG i RAW formatima. Cena tela ovog fotoaparata biće oko 830 evra, a u kompletu s objektivom 14–42 mm, koštaće oko 980 evra.

Tu su i dva nova zum objektiv, takođe kompaktnih dimenzija. **ZUIKO DIGITAL ED 14–42 mm 1:3,5–5,6** pokriva ekvivalentan vidni ugao objektiv 28–84 mm kod formata od 35 mm, masa mu je 190 g, a minimalna daljina izoštavanja 25 cm. Drugi telesum objektiv **ZUIKO DIGITAL ED 40–150 mm 1:4,0–5,6** pokriva ekvivalentan vidni ugao objektiv 80–300 mm kod formata 35 mm, ima masu od 250 g i minimalnu daljinu izoštavanja od 90 cm. Oba objektiv koriste filtre prečnika 58 mm. Njihove cene biće oko 260 i 270 evra.

Kada su u pitanju kompaktni digitalni fotoaparati, "Olympus" je ponudio čak deset novih modela. U dobro poznatoj μ -seriji, koja pripada porodici stilizovanih i elegantnih digitalnih fotoaparata s metalnim kućištem zaštićenim od uticaja vlage, "Olympus" je predstavio čak pet novih modela. U samom vrhu ponude nalazi se **Olympus μ 1000** koji ima efektivnu rezoluciju od deset miliona piksela, trostruki zum objektiv koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektiv 35–105 mm kod formata od 35 mm, monitor dijagonale 2,5 inča. Ovaj model karakteriše i BrightCapture tehnologija za bolje slike u uslovima slabog osvetljenja, koju je sada moguće koristiti i prilikom snimanja video-zapisa. U režimu rada sa smanjenom rezolucijom maksimalna ekvivalentna ISO osetljivost iznosi 6.400, a takođe, na ovaj način moguće je pojačati snagu zum objektiv na 5 puta. Cena ovog fotoaparata biće oko 400 evra.

Olympus μ 740 i **μ 750** jesu dva modela sličnih performansi sa 5 puta zum objektivom koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektiv 36–180 mm kod formata od 35 mm. Bez obzira na znatno povećanje zuma, dimenzije fotoaparata ostale su iste. Poseduju efektivnu rezoluciju od 7,1 miliona piksela, maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost od 1.600 i monitor dijagonale 2,5 inča. Olympus μ 750 poseduje i sistem za stabilizaciju slike koji je zasnovan na pomeranju CCD senzora. Cene ovih fotoaparata biće 330 i 480 evra.

Olympus μ 725W naslednik je modela μ 720W. Ima rezoluciju od pet miliona piksela, 3 puta optički zum objektiv, monitor dijagonale 2,5 inča, a za razliku od prethodnika, vodootporan je do dubine od 5 m i otporan je na padove do 1,5 m. Njegova cena biće oko 400 evra.

Olympus μ 730 je najtanji fotoaparati u ponudi sa 3 puta optičkim zum objektivom, efektivnom rezolucijom od 7,1 miliona piksela. Ima maksimalnu ekvivalentnu ISO osetljivost od 1.600 i monitor dijagonale tri inča. Prodavače se samo kod odabranih prodavaca, po ceni od oko 380 evra. Naslednik modela SP-500 UZ u ultrazum klasi jeste **Olympus SP-510 UZ** sa deset puta optičkim zum objektivom koji pokriva ekvivalentan vidni ugao objektiv 38–570 mm kod formata od 35 mm.

Ima efektivnu rezoluciju senzora od 7,1 miliona piksela, a za napajanje koristi klasične baterije formata AA. U režimu rada sa smanjenom rezolucijom od tri miliona piksela moguće je fotografisati s maksimalnom ekvivalentnom ISO osetljivošću od 4.000, a na ovaj način snaga zum objektiv povećava se na 15 puta. Cena ovog fotoaparata biće oko 330 evra.

U FE-seriji predstavljena su četiri nova fotoaparata kompaktnih dimenzija, koji su veoma jednostavni za rukovanje. Model **FE-200** ima

metalno kućište, pet puta optički zum objektiv; model **FE-190** takođe ima metalno kućište, ali trostruki optički zum objektiv. Modeli **FE-180** i **FE-170** imaju tri puta optički zum objektiv, dok je kod modela FE-180 prednje kućište metalno. Svi imaju senzor efektivne rezolucije od šest miliona piksela, monitor dijagonale 2,5 inča, a za napajanje koriste standardne baterije formata AA. Cene ovih fotoaparata biće: 250, 190, 160 i 155 evra. Više informacija o novim proizvodima možete potražiti na sajtu: www.olympus.co.yu.

Pentax

Kao što se moglo očekivati, i "Pentax" se pridružio porodici D-SLR fotoaparata sa 10,2 miliona piksela svojim novim fotoaparatom **K10D**. Pored više rezolucije, poseduje i druge novine kao što su: sistem za redukciju vibracija zasnovan na pomeranju CCD senzora, nov dvadesetdvo-bitni A/D (analogno-digitalni) konverter, sistem za otklanjanje prašine sa senzora, mogućnost izbora između Pentax PEF ili DNG RAW formata fotografija, autofokusni sistem sa 11 polja. Poboljšana je otpornost na prašinu i vlagu, kvalitetnije je urađeno tražilo. Kompatibilan je novim objektivima koji imaju motor u objektivu, a maksimalna osetljivost ide do ISO 3.200, mogućnost kontinualnog fotografisanja sa 3,3 snimka u sekundi, monitor dijagonale 2,5 inča i poboljšana je trajnost zatvarača na 100.000 snimaka. Snimljene fotografije memoriše na davno prihvaćenu SD memorijsku karticu, a novina jeste da za napajanje sada koristi punjivu Li-jonsku bateriju. Na kraju, može se samo

zaključiti da je ovo najozbiljniji D-SLR fotoaparati koji je "Pentax" do sada napravio, a njegova cena biće oko 950 evra.

Od marta 2007. godine u prodaji će se naći tri nova objektiv sa ugrađenim Supersonic motorom koji će omogućiti brzo i tiho izoštavanje, a biće namenjeni digitalnim fotoaparatom. Ti objektiv su: **DA* 16–50 mm F2,8 ED AL (IF)**, **DA* 50–135 mm F2,8 ED (IF)** i **DA* 60–250 mm F4 ED (IF)**, a pokrivaće vidni ugao ekvivalentan formatu od 35 mm, redom: 24–75, 75–202,5 i 90–375 mm.

Objektiv izuzetno kompaktnih dimenzija **DA 70 mm F2,4 Limited** dugačak je 26 mm i ima masu 130 g. Oznaka DA u nazivu znači da je reč o objektivu namenjenom isključivo Pentax D-SLR fotoaparatom, a pokrivaće vidni ugao objektiv od 107 mm kod objektiv od 35 mm. Njegova cena biće oko 400 evra.

Kada su u pitanju kompaktni digitalni fotoaparati, "Pentax" je ponudio šest novih modela koji su uglavnom poboljšane verzije modela koji su se pojavili na tržištu početkom ove godine.

Pentax Optio A20 predstavlja sam vrh ponude u klasi kompaktnih fotoaparata sa CCD senzorom efektivne rezolucije od deset miliona piksela i naslediće model A10. Ima trostruki zum objektiv, sistem za redukciju vibracija zasnovan na pomeranju CCD senzora, mogućnost prepoznavanja lica i autofokus koji omogućava praćenje. Prodavače se po ceni od 350 evra.

Pentax Optio T20 naslednik je modela T10. Nov model ima CCD senzor efektivne rezolucije od sedam miliona piksela, maksimalnu osetljivost do ISO 800, trostruki zum objektiv, veoma tanko telo debljine 19,5 mm, a specifičan je po velikom monitoru dijagonale tri inča koji omogućava kontrolu rada dodirnom na displej. Cena ovog fotoaparata biće oko 390 evra.

Pentax Optio S7 je supertanki digitalni fotoaparati koji ima: CCD senzor s efektivnom rezolucijom od sedam miliona piksela, trostruki zum objektiv, sistem za prepoznavanje lica, AF sistem koji omogućava praćenje pokretnih objekata i maksimalnu osetljivost u novom "Blur Reduction" režimu rada koja je ISO 1.600, ali se smanjuje rezolucija na četiri miliona piksela. Koristi Li-jon punjive baterije, a cena ovog fotoaparata biće oko 300 evra.

Pentax Optio M20 i **Optio W20** imaju tehničke karakteristike kao i Optio S7. Model M20 ima malo skromnije telo i koristi baterije formata AA, dok je W20 vodootporan na dubinama do 1,5 m. Njihova cena biće oko 200, odnosno 300 evra. **Pentax Optio E20** naslednik je modela E10 i najjeftiniji je model u ponudi ove firme. Ima rezoluciju od šest miliona piksela, monitor dijagonale 2,4 inča, trostruki optički zum objektiv, a za napajanje koristi klasične baterije formata AA. Koštaće oko 150 evra.

Svi prikazani modeli podržavaju novu SD HC memorijsku karticu, a više informacija možete dobiti na sajtovima: www.pentaxeuropa.com i www.bti.co.yu.

Sigma

"Sigma" je premijerno predstavila nov D-SLR fotoaparatus SD14, koji je dugo očekivana zamena za SD10. Ovaj fotoaparatus takođe ima Foveon X3 senzor sa 14 miliona fotoosetljivih elemenata, koji ima tri odvojena osetljiva sloja na boje, u konfiguraciji 2.652 x 1.769 x 3, dajući na taj način oko 35 odsto višu rezoluciju od klasičnog senzora. Nov senzor ima identičnu veličinu kao i prethodni, pa se vidni ugao objektivu smanjuje za 1,7 puta. Za razliku od prethodnih modela, pored sirovog RAW formata sada je moguće fotografisati i u JPEG formatu, tražilo je veće i svetlije, monitor dijagonale od 2,5 inča je takođe veći. Za napajanje koristi Li-jon punjivu bateriju, poboljšan mu je autofokus a moguće je snimiti tri snimka u sekundi. Ugrađen blic može bežično da kontroliše eksterni blic Sigma EF-500DG SUPER, poboljšani su ergonomija i upravljački interfejs a kao i kod prethodnih modela, odmah iza bajoneta nalazi se zaštitni filter koji sprečava ulazak prašine i prljanje senzora. Cena ovog fotoaparata biće 1.400 evra.

Druga interesantna novina od "Sigma" jeste kompaktni digitalni fotoaparatus Sigma DP1 s identičnim Foveon X3 senzorom kao i model SD14. Sigma DP1 ima objektiv fiksne žižne daljine od 16,6 mm, što je ekvivalentno vidnom uglu objektivu od 28 mm kod formata od 35 mm. Monitor je dijagonale 2,5 inča. Pored JPEG formata, ovaj fotoaparatus može da snima i u sirovom RAW formatu. Kada se bude pojavio na tržištu, mogao bi imati blistavu budućnost, ako kvalitet snimljene fotografije bude na nivou koji očekujemo.

Ono u čemu je "Sigma" poznatija jesu objektiv, a na Fotokini predstavljeno je pet novih objektiv (8 mm F3,5 EX DG Circular Fisheye, 18-50 mm F2,8 EX DC Macro, 18-200 mm F3,5-6,3 DC OS, APO 50-150 mm F2,8 EX DC HSM i Macro 70 mm F2,8 EX DG, a četiri već postojeća objektiv napravila je i za četvortrećinski sistem (DC 18-50 mm F2,8 EX DC Macro, DG 24 mm F1,8 EX, DG Aspherical Macro APO 135-400 mm F4,5-5,6 DG i APO 300-800 mm F5,6 EX DG HSM).

Sigma 8 mm F3,5 EX DG CIRCULAR FISHEYE pripada grupi objektiv koji se zovu "riblje oko". Ovaj objektiv daje cirkularnu sliku s vidnim uglom od 180 stepeni kod digitalnih fotoaparata s punim formatom ili kod SLR fotoaparata od 35 mm. Maksimalan otvor blende mu je f/3,5, minimalna

daljina izoštravanja 13,5 cm. Optička konstrukcija je poboljšana, a na zadnjoj grupi sočiva nalazi se nosač za želatinski filter. Masa mu je 400 g, a proizvođače sa Canon, Nikon, Sigma, Sony i Pentax fotoaparate i koštaće 800 evra.

Sigma 18-50 mm F2,8 EX DC MACRO namenjen je isključivo D-SLR fotoaparatus sa APS-C veličinom senzora, što je ekvivalentno vidnom uglu objektivu 27-75 mm kod formata od 35 mm. Ima maksimalan otvor blende od f/2,8, minimalnu daljinu izoštravanja od 20 cm, a koristiće filtre prečnika 72 mm. Njegova cena biće oko 350 evra.

Sigma 18-200 mm F3,5-6,3 DC OS takođe je namenjen isključivo D-SLR fotoaparatus sa APS-C veličinom senzora, što je ekvivalentno vidnom uglu objektivu 27-300 mm kod formata od 35 mm. Za razliku od prethodne verzije, poseduje i optički stabilizator slike (OS). Minimalna daljina izoštravanja je 45 cm, a cena još nije poznata.

Sigma APO 50-150 mm F2,8 EX DC HSM jeste kompaktni i lagan objektiv, specijalno konstruisan za D-SLR fotoaparatus sa APS-C veličinom senzora, što je ekvivalentno vidnom uglu objektivu 75-300 mm kod formata 35 mm. Izoštravanje je brzo i tiho zahvaljujući HS motoru, ima maksimalan otvor blende f/2,8, dok mu je minimalna daljina izoštravanja 100 cm. Koristi filter prečnika 67 mm, masa mu je 770 g, a prodavače se po ceni od 700 evra.

Sigma MACRO 70 mm F2,8 EX DG jeste nov makroobjektiv s minimalnom daljinom izoštravanja od 25,7 cm i odnosom reprodukcije 1:1. Koristi filtre prečnika 62 mm, a cena mu je 400 evra. Više informacija potražite na sajtu: www.sigma-photo.com.

Sony U ZNAKU PROMOCIJE NOVOG α-SISTEMA

Na Fotokini 2006 "Sony" je svojim prvencem α100, koji je predstavljen početkom leta promovisao nov D-SLR sistem nasleđen od "Minolte". Prikazan je i veliki broj dodatne opreme i objektiv za ovaj sistem, a najavljena je i prodaja tri Carl Zeiss objektiv za α-sistem: **Vario-Sonnar T* DT 16-80 mm f/3,5-4,5ZA**, čija će cena biti 800 evra, **Sonnar T* 135 mm f/1,8ZA**, po ceni od 1.450 evra, i **Planar T* 85 mm f/1,4ZA**, koji će koštati 1.350 evra.

Nov model iz popularne T-serije jeste **Sony Cyber-Shot DSC-T10**, u čijem je tankom telu smešten tri puta Carl Zeiss Vario-Tessar objektiv. Ima CCD senzor s efektivnom rezolucijom od sedam miliona piksela, maksimalnu osetljivost do ISO 1.000. Sony Super Steady Shot OIS sistem za stabilizaciju slike, internu memoriju od 56 MB i monitor dijagonale 2,5 inča. Prodavače se u četiri boje: ružičasto, beloj, crnoj i srebrnoj, a koštaće oko 390 evra.

Sony Cyber-Shot DSC-N2 naslednik je modela DSC-N1. Ima monitor dijagonale 3 inča i moguće je upravljati dodirivanjem monitora (touch-screen). Ima CCD senzor efektivne rezolucije od 10,1 miliona piksela, tri puta optički zum objektiv, maksimalnu osetljivost do 1.600 i internu memoriju od 25 MB. Prodavače se po ceni od oko 400 evra.

Drugi nov model iz T-serije jeste **Sony Cyber-Shot DSC-T50**, koji ima slične performanse kao i prethodnik, ali i veći monitor - dijagonale 3 inča. Njegova cena biće oko 450 evra.

GPS ZA FOTOGRAFE

Zanimljiv dodatak koji je "Sony" napravio jeste GPS (Global Positioning System) za fotografe koji nosi oznaku GPS-CS1. Na taj način korisnicima je omogućeno beleženje mesta s koordinatama i vremenom snimanja fotografija i video-zapisa preko ovog sistema. Ovaj uređaj potrebno je sinhronizovati s fotoaparatom ili kamerom, a zatim ga jednostavno nositi sa sobom kada fotografirate. Kasnije, u računaru, uz pomoć programa GPS Image Tracker biće vam označeno mesto na karti s mestom i vremenom snimanja. Kada se bude pojavio u prodaji, ovaj uređaj trebalo bi da košta oko 130 evra.

The map shown on the picture is property of Google Maps

ČUDOVIŠTE OD OBJEKTIVA

"Carl Zeiss" predstavio je jedinstveno čudovište od objektivu koje nosi ime **Zeiss Apo Sonnar T* 1.700 mm F4**. Napravljen je za srednjeformatni 6 x 6 cm fotoaparati Hasselblad, ima masu 256 kg i koristi

jedinstven način izoštravanja zbog mase sočiva koja su u njega ugrađena. Ovaj objektiv predstavlja najveći objektiv napravljen za civilne potrebe u svetu, a njegova cena nije saopštena.

Gitzo STATIVI

"Gitzo" je firma s dugogodišnjom tradicijom u proizvodnji stativa i sledeće godine proslaviće devedeset godina postojanja. Na Sajmu su predstavljeni novi redizajnirani stativi koji koriste nove materijale i tehnologije. Novine kod ovih stativa jesu noge koje su izrađene od šest slojeva karbonskih vlakana, i zato imaju 17 posto manju masu, a stabilnost je povećana. Tu je zatim "G-lock" – mehanizam koji čvrsto drži rasklopljene noge stativa, nov čeličan zavrtanj i potpuno redizajniran gornji disk koji drži glavu. Više informacija možete potražiti na sajtu: www.gitzo.com.

Kaiser

"Kaiser" ima dva nova zanimljiva proizvoda. Prvi je nova generacija digitalnog tražila za SLR fotoaparate koji nosi naziv **Zigview S2**. Postavlja se na okular tražila i omogućava nam da na monitoru dijagonale 2,5 inča vidimo sliku i u situacijama gde nije uvek moguće gledati kroz tražilo. Proizvodi se skoro za sve SLR fotoaparate, a njegova cena je oko 200 evra. Drugi zanimljiv nov proizvod jeste univerzalno vodootporno kućište **WaveCase digicam** namenjeno različitim tipovima kompaktnih digitalnih fotoaparata do dimenzija 56 x 106 x 26 mm i omogućava fotografisanje do 4 m dubine, a ujedno štiti fotoaparat od peska, prašine, vlage i drugih spoljnih uticaja. Više informacija može se naći na sajtu: www.kaiser-fototechnik.de.

Novoflex STATIV ZA SVE PRILIKE

"Novoflex" je napravio specijalan multifunkcionalan mini-stativ koji se zove **Photo-Survival-Kit** i koji treba da nam se nađe u torbi i da omogući fiksiranje fotoaparata u različitim situacijama. Komplet se sastoji od kuglaste glave, mini tronožnog stativa, štipaljke i plastičnog nosača. Ima masu 600 g i nosivost do 3kg. Više informacija potražite na sajtu: www.novoflex.de.

Nokia

Finski proizvođač mobilnih telefona svojom novom N-serijom, a u saradnji s nekoliko velikih kompanija: "Adobe", "HP", "Kodak", "Zeiss" i "Flickr", ozbiljno konkuriše takozvanoj "entry-level" kategoriji digitalnih fotoaparata. Prva stvar koja pada u oči na telefonu **Nokia N93**, a do sada je bilo gotovo nezamislivo, jeste tri puta optički zum. Modeli iz ove nove serije (**N73**, **N90** i **N93**) imaju autofokus koji brzo i precizno uoštrava i funkcioniše na sličan način kao kod digitalnih

veoma malih predmeta koje je nemoguće snimiti na uobičajen način. Takođe, modeli N73, N93 i N95 imaju intuitivnu i laku kontrolu važnih funkcija pomoću opcije "Active camera toolbar". Blic kod modela: N70, N71, N80, N90, N92, N93 i, naravno N95, pomaže fotografisanju u lošim svetlosnim uslovima. Fotoaparati ugrađeni u ove telefone imaju čak i "Sequence mode" koji, kada je uključen, pruža mogućnost snimanja čak šest fotografija za dve sekunde – sve to jednim pritiskom na okidač. Vaše fotografije možete pregledati na ekranima visoke rezolucije, od kojih onaj ugrađen u model N80 ima 352 x 416 piksela i ima 90 odsto više piksela od većine uobičajenih QVGA displeja mobilnih telefona i PDA uređaja. Većina novih modela ima i mogućnosti editovanja snimljenih fotografija, što znači da možete kropovati, posvetliti ili potamniti sliku, uramiti ih i čak napisati tekst preko slike. Svoje zadovoljstvo možete podeliti s drugima putem blogova, elektronske pošte ili Bluetooth bežične tehnologije, a prijatelje možete impresionirati slajd-šou projekcijom uz muziku na TV uređaju pravo s telefona. Štampanje je moguće putem: PictBridge tehnologije, kojom se telefon direktno spaja sa štampačem, Bluetooth tehnologije, kojom bežično šaljete fotografije do štampača, i pomoću memorijskih kartica – koje jednostavno ubacite u čitače. Kada pogledamo sve navedeno, možemo zaključiti da je nova generacija Nokia mobilnih telefona mnogo više od običnih uređaja za komunikaciju i da su postali prave multimedijalne sprave.

fotoaparata: pritisak na dugme okidača do pola aktivira autofokus, da bi smo pritiskanjem dugmeta do kraja snimili fotografiju. Model N73 ima čak i redukciju pomeranja – nešto slično redukciji vibracija kod boljih digitalnih fotoaparata. Makromod dozvoljava fotografisanje

Praktica KOMPAKTNI DIGITALCI

"Praktica" je firma koja je veoma dugo na našem tržištu: od vremena analognih fotoaparata, pa i danas, u digitalno doba, kada se ova firma preorjentalisala na proizvodnju kompaktnih digitalnih fotoaparata. Na ovogodišnjoj Fotokini predstavljeno je šest novih kompaktnih digitalnih fotoaparata. **Praktica DCZ 5.8** ima efektivnu rezoluciju od pet miliona piksela, trostruki zum objektiv, monitor dijagonale 2,5 inča, a za napajanje koristi dve standardne baterije formata AA. **Praktica DCZ 6.3** ima efektivnu rezoluciju od šest miliona piksela, 2,8 optički zum objektiv, monitor dijagonale 2,5 inča, 32 MB interne memorije. **Praktica DCZ 7.1** jeste verzija prethodnog modela efektivne rezolucije od sedam miliona piksela. **Praktica Luxmedia 6503** nešto je dizajnerski unapređena verzija prethodnih modela s metalnim kućištem, efektivnom rezolucijom od šest miliona piksela i trostrukim zum objektivom, a za napajanje koristi punjive Li-jon baterije. Ako vam treba nešto više piksela, tu je model **Praktica Luxmedia 7203** sa CCD sensorom od sedam miliona piksela. **Praktica Luxmedia 10-X3** jeste kompaktni digitalni fotoaparat ove firme s najviše miliona piksela jer ima CCD senzor efektivne rezolucije od deset miliona piksela. Ima još trostruki zum objektiv, mase je 140 g, a za napajanje koristi dve baterije formata AA. Svi modeli koriste SD memorijsku karticu, a više informacija i cene ovih fotoaparata možete potražiti na sajtovima: www.repromarket.co.yu ili www.pentacon-dresden.de.

Made GUMENO ODELO

Firma "Made" proizvodi veliki broj "moram da ih imam" sitnica, a najzanimljiviji proizvod jeste "Body armor", zaštitna navlaka izrađena od čelika i neoprena koja bi trebalo da mehanički zaštiti fotoaparata. Koliko je cela ideja u praksi primenljiva ne znamo, ali može biti dobra ukoliko vam je dosadila standardna crna boja. www.madeproduct.com

NEZAOBILAZNO DŽAKČE

Sećate li se stare dobre vrećice pasulja koja se koristi umesto stativa. Pa i ona je na Fotokini evoluirala u stativ koji se, takođe, inovativno zove – džakče. Lepo skrojena i sašivena vrećica s navojem kao na pravom stativu dozvoljava vam da fotoaparata bez bojaznosti stabilno naslanjate na razne objekte. Nismo pitali za cenu, ali je ideja više nego dobra za samogradnju.

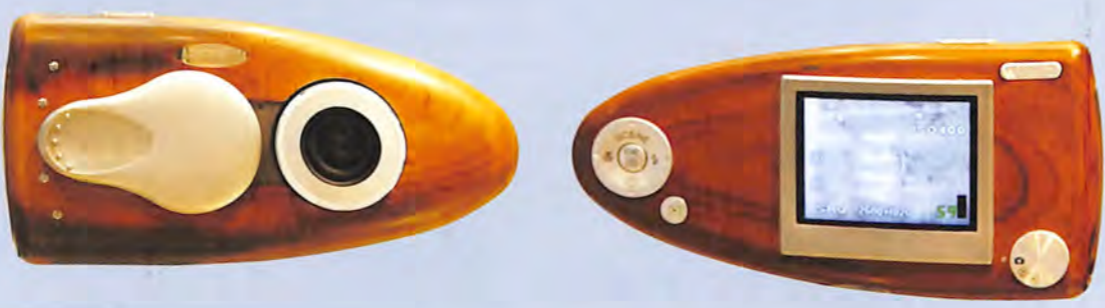
Ricoh CAPLIO R5

"Ricoh" je predstavio naslednika Captio R4 s CCD senzorom efektivne rezolucije od 7,24 miliona piksela i 7,1puta zum objektivom. Najveća novina jeste redukcija vibracija zasnovana na pomeranju CCD senzora, veći monitor od 2,5 inča i maksimalna osetljivost do ISO 1.600. Biće raspoloživ u crnoj i srebrnoj boji, mase oko 140 g, koristiće SD memorijsku karticu, a koštaće 400 evra. Više informacija potražite na sajtu: www.ricohpmm.com.

DIGITALAC U DRVENOM KUĆIŠTU

U moru različitih fotoaparata na "Olympusovom" štandu našao se digitalni fotoaparata koji ima drveno stilizovano kućište i koji sigurno neće ući u masovnu proizvodnju, ali će privući pasionirane kolekcionare. Kao osnovna korišćen je Olympus u mini.

IMAJU LI FOTO-LABORATORIJE BUDUĆNOST?

Između dve Fotokine u ovom delu foto-industrije desile su se velike promene. "Fujifilm" je definitivno sa svojim Frontier mini-laboratorijama "oduvao" konkurenciju. Razlog tome jeste pojava i drugih načina izrade fotografija koji ne koriste hemijski proces, a po ceni postaju konkurentniji klasičnom načinu dobijanja fotografije. Tako da u ove dve godine većina firmi koje su proizvodile i razvijale mini-laboratorije, ili su se povukle ili propale. Tu se ubrajaju: "KonicaMinolta", "Agfa" i "Kodak" koji je na ovom sajmu, za razliku od prethodnih, samo prikazao svoje ime, a ne i neka konkretna rešenja i proizvode. Od stare garde ostali su, pored "Fujifilma", samo "Kiss" i "Noritsu". Zanimljivo je pomenuti da su "Fujifilm" i "Noritsu" naravili dogovor o zajedničkom razvoju digitalnih mini-laboratorija i razmenu tehnologija na globalnom nivou, a koje će se zasnivati na novim tehnologijama dobijanja fotografije. Primitan je veliki

broj kineskih proizvođača mini-laboratorija, koji hoće da popune prazninu, a imaju konkurentnu cenu i daju petogodišnju garanciju. Kao što su prestali razvoj i prodaja analognih fotoaparata i filmova, jer su ih digitalni fotoaparati u potpunosti nadvladali, tako će i pri izradi fotografija hemijski postupci postati prošlost i koristiće se druge tehnologije kao što su: inkdžet, sublimaciona ili neka treća koja neće koristiti hemiju. Većina fotografija sada će se raditi u jeftinijim foto-kioscima gde će sam korisnik moći da odabere i brzo odštampa fotografiju. U prilog tome govori i to da će firma "HP", poznata po štampačima, nakon Amerike i u Evropi početi da prodaje svoje foto-kioske zasnovane na inkdžet tehnologiji, na kojima će moći da se štampaju fotografije.

Fujifilm DIGITALNE MINI-LABORATORIJE

"Fujifilm" predstavio je dve nove mini-laboratorije. **Frontier 500** je nasledila najbolje osobine prethodnih mašina Frontier 550/570. Zauzima površinu od 1,34 m², može da uradi 800 fotografija formata 10x15 cm za jedan sat. Druga mašina, **Frontier 590**, predstavlja trenutno najbolji modela iz treće generacije Frontier mini-laboratorija i može da uradi 2.400 fotografija formata 10x15 cm za sat vremena. Obe mašine imaju unapređen softver i omogućavaju jednostavnu manipulaciju. Više informacija možete potražiti na sajtu: www.fujifilm.co.yu.

NKS tech SUPERMAKRO

Jedna od malih sprava koja može biti zanimljiva tehničarima zaduženim za održavanje različitih uređaja ili kontrolorima kvaliteta jeste X-loupe. Sistem je zasnovan na digitalnom fotoaparatu Canon Ixus 60, na koji se specijalnim adapterom montiraju dodatne, posebno konstruisane asferične

i ahromatske predleće koje u sebi imaju i LED sistem za rasvetu predmeta koji fotografisemo. Proizvod je firme "NKS Tech" iz Danske. Ukoliko kupujete ceo komplet, uz fotoaparata ćete dobiti tri dodatne predleće. Prva ima uvećanje od 60 puta, s vidnim poljem od 16x12 mm, druga pokriva područje od 9x6,5 mm uz uvećanje od sto puta a najjača predleća ima uvećanje od čak 150 puta, dok je površina koju snima 6x4,5 mm. Kvalitet fotografija je odličan, što možete videti na fotografiji holograma s novčanice od deset evra. Komplet je moguće upotrebiti i za ostala makrosnimanja, naravno ukoliko pre toga izdvojite 1.346 evra za fotoaparata i sve tri predleće ili 893 evra za osnovni komplet u kojem je predleća od 60 puta. Više informacija na: www.nkstech.com.

Innova INKDŽET PAPIRI

Ovogodišnji dobitnik TIPA nagrade za najbolji inkdžet papir ima u svojoj punudi bogatu paletu različitih vrsta papira. Na Fotokini predstavljena je nova toplija i polumat verzija papira **FibaPrint F-Type**, koji je do sada bio samo u sjajnoj verziji. Nov je i papir **FibaPrint TM** – beo, sjajan papir od 300 gsm i mat od 280 gsm, kod kojih je eliminisano savijanje i poboljšan je zaštitni sloj. **FibaPrint Gloss** papir napravljen je kao inkdžet alternativa koja treba da zameni tradicionalni baritni papir koji se koristi za galerijske i muzejske postavke. Više informacija o proizvodnom programu ove firme možete naći na sajtu: www.innovaart.com.

Cerion HOĆU 3D FOTOGRAFIJU...

Do sada su trodimenzionalne fotografije bile nešto što obično vidamo u SF filmovima. Kompanija "Cerion" u Nemačkoj razvila je tehnologiju fotografisanja i graviranja snimljenog trodimenzionalnog objekta u bloku stakla. Da bi ste dobili svoj portret u staklenom bloku veličine 5x5x8 cm, potrebno je oko tri minuta, od čega nekoliko sekundi odlazi na fotografisanje specijalnim 3D fotoaparatom i obradu podataka koje narednih nekoliko minuta gravira računarom kontrolisani zeleni laser snage 0,7 mJ. Tokom tog perioda on izgravira 150.000 tačaka koje daju trodimenzionalni prikaz snimljenog objekta. U zavisnosti od toga koju mašinu koristite (ima ih tri različite mogućnosti), veličina staklenog bloka može biti od priveska za ključeve pa do 100x200x20 cm. Lepo osvetljeni blokovi stakla s ugraviranim likovima i objektima izgledaju zaista impresivno, a ukoliko želite da se bavite ovim poslom, cene možete pronaći na sajtu www.cerion.biz.

BORIS BJELICA

NIKON D80

Spreman za uspeh

PROŠLO JE DVE I PO GODINE OD POJAVE D70, JEDNOG OD NAJPOPULARNIJH NIKON D-SLR FOTOAPARATA KOJI JE PO CENI BIO DOSTUPAN VELIKOM BROJU KORISNIKA. PROŠLE GODINE "DOŽIVEO" JE POBOLJŠANJE U OBLIKU MODELA D70s, DA BI SADA "NIKON" PREDSTAVIO NJEGOVOG NASLEDNIKA, D80, EFEKTIVNE REZOLUCIJE OD 10,2 MILIONA PIKSELA. ON SE SADA U "NIKONU" POZICIONIRAO IZMEĐU POLUPROFESIONALNOG FOTOAPARATA D200, OD KOJEG JE PREUZEVO VELIKI BROJ TEHNIČKIH REŠENJA, I POČETNIČKOG D50

NIKON KONSTRUKCIJA I RUKOVANJE

Iako se može videti mala sličnost s prethodnikom D70, ipak se mora zaključiti da je reč o potpuno novoj konstrukciji čije su dimenzije nešto manje i praktično identične modelu D50. Treba pomenuti kvalitet plastike od koje su napravljeni spoljni delovi fotoaparata i metalnu šasiju kojom daje ozbiljan izgled i čvrstoću, a zajedno s odličnom ergonomijom pruža sjajan osećaj kada fotografiramo.

Ima dva točkića za izbor komandi, što je dobro za sve korisnike koji fotografiraju u manuelnom režimu rada, kontrolni displej koji može biti osvetljen okretanjem dugmeta ON/OFF, kao kod profesionalnih fotoaparata D2, i novo AF dugme koje omogućava direktan izbor autofokusnog režima rada. Promenjen je i način zumiranja snimljene fotografije u odnosu na prethodne modele i sada se koriste samo dva označena dugmeta bez okretanja komandnog točkića. Na prednjoj strani, iznad dugmeta za kontrolu dubinske oštine, nalazi se funkcijsko dugme koje u meniju možemo programirati za obavljanje različitih funkcija. Može se zaključiti da je raspored komandi kod D80 povoljan za brzo reagovanje do momenta uključivanja, jer se prekidač za uključivanje nalazi oko samog okidača, pa do izbora željenih parametara.

Gumeni okular identičan je onom kod modela D200 i znatno je komforniji u odnosu na D70 i D50, kao i način podešavanja dioptrije s točkićem. Monitor dijagonale 2,5 inča takođe je unapređen i daje odličan kvalitet, a uz fotoaparat dobija se i veoma kvalitetan transparentan poklopac koji će sprečiti grebanje monitora, jer je mnogo jednostavnije promeniti poklopac nego prednje staklo monitora. Jedna od odličnih mogućnosti jeste "My Menu" opcija koja omogućava da uvek možemo sakriti one opcije u meniju koje ne koristimo ili ih vrlo retko koristimo. Na kraju, može se zaključiti da je "Nikon" napravio odličan posao i balans, tako da ga mogu lako koristiti i oni koji prvi put upotrebljavaju D-SLR fotoaparate i oni koji imaju više iskustva.

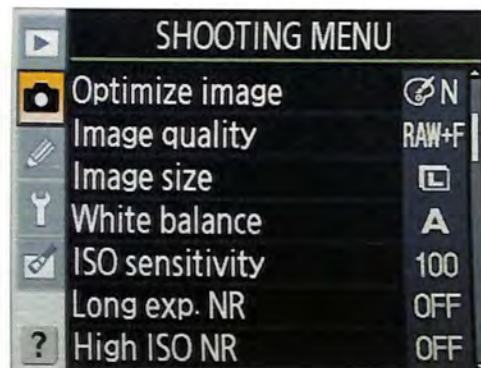
MOGUĆNOSTI

Nikon D80 nema tehnološke novine kao što su stabilizacija slike na samom CCD senzoru jer "Nikon" već poseduje VR-objektive koji ovu funkciju imaju, ali nudi profesionalne performanse i tehnološke mogućnosti preuzete od profesionalne serije Nikon D-SLR fotoaparata. Za razliku od svih ostalih

Nikon D-SLR fotoaparata (osim modela D50), koji koriste CF memorijsku karticu, model D80 koristi SD memorijsku karticu, što predstavlja problem svim korisnicima koji bi hteli da zamene stari D70 ili D100 ili žele da ga koriste kao rezervno telo profesionalnom fotoaparatu. Zbog toga će oni morati da kupe nov komplet SD memorijskih kartica, a jedina olakšavajuća okolnost jeste to što danas memorijske kartice nisu tako skupe kao nekada i što se, SD memorijske kartice sve više upotrebljavaju u raznim uređajima, a i svi današnji prenosivini i džepni računari imaju ugrađen slot za čitanje ovih kartica. Model D80 podržava nove HC SD memorijske kartice kapaciteta preko 2 GB, a na tržištu više proizvođača ima ove kartice kapaciteta 4 GB. Jedna od zanimljivih novina jeste retuš meni koji omogućava obradu snimljenih fotografija u samom fotoaparatu. Na raspolaganju su sledeće opcije obrade snimljene fotografije: D-Lighting – izvlači mnogo više detalja iz tamnih delova fotografije; mogućnost korekcije efekta "crvenih očiju" kod fotografija snimljenih s blicem; pravljenje isečka; pretvaranje snimljene fotografije u crno-belo, sepija ili cijan ton; filter efekti kojima možemo balansirati tonalitet i korigovati boju;

pravljenje kopija u nižoj rezoluciji i pravljenje jedne fotografije od više snimaka.

napravio u saradnji sa softverskom firmom "Nik". On se, nažalost, isporučuje samo kao probna verzija od trideset dana. Uz fotoaparat dobićete, naravno, punjivu litijum-jonsku bateriju s punjačem, ali za razliku od prethodnika D70, kao dodatna oprema na raspolaganju je nosač baterija s vertikalnim rukohvatom MB-D80, koji omogućava korišćenje šest baterija formata AA ili jednu ili dve Li-jon baterije. Takođe, "Nikon" u ponudi sada ima oko 43 objektiv, a može da koristi starije objektiv, čak i s manuelnim fokusom, ali s ograničenim mogućnostima kada je u pitanju merenje svetla.

Ako nemate objektiv, "Nikon" prodaje D80 u kompletu i s objektivom AF-S DX Zoom-Nikkor 18-135 mm f/3,5-5,6 G IF-ED, a njegov test imaćete prilike da pročitate u nekom od narednih brojeva.

ODNOS CENA/KVALITET

Iako nije najjeftiniji fotoaparat u klasi od deset miliona piksela, moje mišljenje jeste da je to u ovom momentu najbolji D-SLR fotoaparat za sve pasionirane ljubitelje fotografije i opravdaće svaki dinar uložen u njega. Pružiće vam skoro sve mogućnosti i kvalitet slike koji ima skuplji model D200.

Sistem za izoštravanje sa jedanaest AF polja skoro je identičan sistemu kod modela D200, jedina razlika jeste mogućnost da se po potrebi aktivira u širokom centralnom polju. Druga novina jeste režim rada AF-A, koji automatski aktivira kontinualan način izoštravanja kada se objekat počne kretati. Kao i D200, ugrađen blic, kada se u meniju aktivira komander režim rada, može bežično da upravlja s potpunom TTL kontrolom rada sa drugim eksternim

blicevima SB-800, SB-600 i SB-R200. Sinhronizacija za rad s blicem je 1/200 s, ali je moguća i visoka sinhronizacija.

KVALITET FOTOGRAFIJE

Rezolucija od 10,2 miliona piksela odličan je preduslov da možete štampati visokokvalitetne fotografije formata A3. Merenje daje odlične i ujednačene rezultate u različitim uslovima fotografisanja i za razliku od svojih prethodnika, D50 i D70 koji su imali najnižu osetljivost od ISO 200, D80 ima nižu osetljivost - ISO 100, koja je pogodnija u nekim svetlosnim situacijama. Nivo šuma za veće ISO osetljivosti veoma je dobro kontrolisan, čak i s postavkom H-1 (ISO 1.600+1), odgovara ISO 3.200, te je moguće je dobiti prihvatljiv kvalitet snimljenih fotografija formata 10x15, cm što ranije nije bio slučaj.

SOFTVER I OPREMLJENOST

Uz Nikon D80 isporučuje se samo najnovija verzija PictureProject programa koji je "Nikon" razvio za svoje digitalne fotoaparate, ali on ne može zadovoljiti potrebe naprednijih i profesionalnih korisnika kada je u pitanju konverzija i obrada RAW formata. Za ozbiljniji rad biće vam potreban odličan nov Nikon Capture NX program koji je "Nikon"

TEHNIČKI PODACI	
Cena (sa PDV)	telo - 81.257 din. (979 evra) set (18-135 mm) - 107.817 din (1.299 evra)
Priključak za objektiv	Nikon F-bajonet
Faktor uvećanja žižne daljine	1,5x
Tip senzora / veličina	CCD / 23,6 x 15,8 mm (DX)
Odnos strana senzora	1,5 (3:2)
Efektivna rezolucija	10,2 miliona piksela
Maksimalna veličina slike bez interpolacije	3.872 x 2.592 piksela
Format u kojem snima	JPEG, RAW, RAW + JPEG
Tražilo	pokriva 95 odsto vidnog polja s uvećanjem 0,94x, korekcija dioptrije -2 do +1 m-1
Monitor	2,5 inča (6,4 cm) TFT LCD s 230.000 piksela
Autofokus / krstastih senzora / osetljivost za ISO 100	sistem sa 11 AF polja / jedan krstasti / -1 do 19 EV
AF osvetljivač	da
Brzina zatvarača	30 s do 1/4.000 s i B
Sinhronizacija blica	1/200 s
Ekspozicijski režimi rada	Auto, P, A, S, M i šest programa sa scenama
Merni sistem	3D Color Matrix I u 420 segmenata, centralno s promenljivom veličinom i fleksibilno spot (2,5 odsto)
Ekvivalentna osetljivost (ISO)	Auto i ručno (od 100 do 1.600 / 3.200-Hi-1 s korakom 1/3)
Korekcija ekspozicije	+/-2EV (korak 0,3EV)
Korekcija snage blica	-3 do +1EV (korak 0,3EV)
AutoBracketing	dva ili tri snimka s korakom +/- od 0,3 do 2 EV
Balans belog	Auto, šest definisanih opcija, prethodno izmereni i u kelvinima
Bracketing / fino podešavanje balansa belog	da / da
Ugrađen blic	GN 13 (ISO100) i pokriva polje objektivu do 18 mm (ekv. 27 mm)
Blic TTL sistem	i-TTL
Tip memorijske kartice	Secure Digital (SD)
Daljinski okidač	bežični ML-L3 i elektronski žičani MC-DC1
Nosač baterija s vertikalnim rukohvatom	MB-D80
Kontrola dubinske oštine	da
PictBridge standard	da
Priključci	USB 2.0, daljinski okidač, videoizlaz i AC adapter
Napajanje	Li-jon baterija EN-EL3e (1.500 mAh) ili 6 AA (s MB-D80)
Dimenzije / masa (bez baterija i objektivu)	132 x 103 x 77 mm / 585 g
Sadržaj kutije	Li-jon baterija EN-EL3e, punjač MH-18a, kaiš, USB i videokabl, poklopac za monitor BM-7, poklopac za okular i CD-ROM: PictureProject i Nikon Capture NX—probna verzija
Informacije	REFOT B, Beograd, Pčinjska 17, tel. 011/ 2456-151, www.refot.com
Plus	kvalitet snimljenih fotografija i kvalitet izrade, FUNC dugme koje se može isprogramirati, mogućnost programiranja automatske ISO osetljivosti, brz i tačan AF
Minus	program Capture NX za ozbiljniju obradu RAW formata mora se dodatno kupiti
Vreme spremnosti za rad	manje od 0,2 s
Brzina kontinualnog fotografisanja	3 snimka u sekundi
Bafer (JPEG / RAW / RAW + JPEG)	110 / 6 / 6 snimaka
Vreme zapisa na memorijsku karticu ¹ / veličina ²	JPEG 2s / 12,2 MB RAW 2,5 s / 12,4 MB RAW + JPEG 3 s / 17,2 MB
OCENA	
Konstrukcija i rukovanje	★★★★★
Mogućnosti	★★★★★
Kvalitet fotografije	★★★★★
Softver i opremljenost	★★★★★
Cena / kvalitet	★★★★★
Ukupna ocena	★★★★★

D80 je stigao...

D80 je stigao. Pod ovim sloganom održana je velika promocija novog Nikon D-SLR fotoaparata koji je odmah stekao simpatije velikog broja fotografa, kako zbog dobrih performansi, tako i zbog veoma pristupačne cene. Promocija je održana 20. septembra u restoranu "Pastuv" na Beogradskom hipodromu, u čijem su prijatnom ambijentu bila postavljena tri mala studija, a posetiocima su na raspolaganju bili i svi fotoaparati, objektiv i ostala oprema iz D-SLR proizvodnog programa korporacije "Nikon".

Promocija je počela uobičajenom tribinom o mogućnostima koje ovaj nov fotoaparat pruža i pitanjima okupljenih fotografa, da bi se potom, uz koktel, prešlo na fotografisanje modela. Najveću pažnju, naravno, privuklo je fotografisanje u najvećem prostoru gde je postavljena studijska rasveta. Raspoloženi model i fotografi dobro su saradivali, pa je i broj uspešnih fotografija bio veliki. Na ulazu u restoran bio je postavljen manji studio u kome su demonstrirane mogućnosti CLS (Creative Lighting System) koje Nikon D80 ima. Kao rasveta upotrebljeno je nekoliko SB800 bliceva. Ovakav sistem naročito je bio zanimljiv profesionalcima koji snimaju svadbe ili fotografiju

u manjim studijima, jer je neophodna oprema laka i može se prenositi do mesta snimanja. Najmanji studio bio je predviđen za demonstraciju table-top fotografije i tu je D80 koristio sve mogućnosti i prednosti malih i snažnih SBR-200 bliceva koji, iako predviđeni za makrofotografiju, mogu veoma dobro da posluže i kao mala svetleća tela kojima se dodaju svetlosni akcenti. Svi fotografi dobili su memorijske kartice s kojih su snimljene fotografije mogli da prebace na CD ili da ih odštampaju na fotoštampačima.

A, na kraju, bilo je i fotografisanje na pravim konjima, pa su svi gosti pored fotografskih, mogli da pokažu i svoje jahačke veštine. Doduše, dve mirne ždrebnice imale su puno strpljenja, pa su tako izostale neke atraktivne scene koje će na nekim drugim mestima snimiti ponosni vlasnici novog Nikon D80 fotoaparata.

GORAN MALIĆ,
Majstor fotografije
FSJ/FSS, AFIAP

Rubrike u fotografskim časopisima, poput ove, zanimljive su mnogim čitaocima. Šansa za saradnju pruža se svima. Šalju se mnogobrojne fotografije neujednačenih kvaliteta i vrlo različitih stvaralačkih dometa. Najviše je "uspomenskih" snimaka, pa usputnih foto-beležaka putopisnih prizora. Ima i slika devojaka i staraca, ljupke dece, prizora iz popodnevnog šetnje, kuca i maca, cveća i drveća, grančica, insekata i bubica. Pokušali smo da sistematizujemo tu svekoliku građu i da pišemo tematske komentare. Uspelo nam je dva-tri puta, ali više ne, jer su radoznalost i tematska razudjenost naših čitalaca neukrotive. Na kraju nam je preostalo da gajimo

ono što imamo – raznovrsnost. A da bi se kvalitet ipak nekako nagradio, hrabrimo sve one čije fotografije objavljujemo u ovoj rubrici da radove (ako su dobro ocenjeni) povećaju na format 20x30 cm i pošalju na prvi naredni konkurs ili izložbu, ukoliko tematski odgovaraju propozicijama. Uveravamo ih na osnovu sopstvenog iskustva: više će naučiti nego iz svih komentara ako njihove radove bude ocenljivo žiri na izložbama. A predan samostalan ili foto-klupski rad, posećivanje izložbi i izlaganje fotografija, uz stalno praćenje literature (i fotografske, a i umetničke), bolja je škola fotografije od skoro svih drugih, pa i nekih koje se skupo plaćaju, mnogo o sebi pričaju a malo daju.

MILICA milošević ▼

NAŠA čitateljka Milica iz Odžaka lepo je uočila prizor na temu rada. Rezultat toga jeste i fotografija "Trenutak", vrlo dobro komponovana, prostor iskorišćen do kraja, unutrašnja organizacija gotovo da nema mane. I boje su valjano upotrebljene: naspram svetloplave su akcenti žute i crne. Uz to, tu je i neponovljiv trenutak. Sve u svemu, valjana fotografija, i biće šteta ako je Milica ne pošalje na konkurse i izložbe. Druge fotografije u pošiljci

takođe su motivski zanimljive, ali bi većinu trebalo kompoziciono korigovati. Za pohvalu je i čitateljkin pismo s vrlo zrelim razmišljanjem mladog stvaraoca (Milica ima 19 godina). Evo nekih delova: "Momenti su uhvaćeni fotoaparatom Olympus C770 i Fuji FinePix S9500. Ljudi često ne obraćaju pažnju na dublji smisao prizora koji je pred njima, poruku koju prizor šalje i emociju koju izražava, na njegovu multidimenzionalnost. Trudim se da oslobodim emociju, simbol i skrivenu dimenziju koja leži iza fotografije tramvaja, običnog zamka, usnulog čoveka na klupi, vrana koje jedu posle kiše ili prašnjavog znaka na kamionu. Mlada sam i fotografijom se verovatno neću profesionalno baviti, ali volim da istražujem, da eksperimentišem i učim..." Vrlo dobro!

Neukrotiva raznolikost

◀ JOVANA tomašević

REFLEKS u vodi vrlo je star fotografski motiv, ali uvek nov izazov. Priznajemo, većina takvih prizora već su videne slike, retko nove i originalne. Potrebni su prilična veština i obdarenost pa da se pokaže nešto novo, ili da se od starog i videnog napravi privlačna celina. Jovana iz Čačka poslužila se fotoaparatom Canon PowerShot A400 da bi u lokvama vode sagledala nebo i odraze realnosti na jedan izvrsan način, poput paralelnog sveta u ogledalu.

Utisak je vanvremenski, ili kako to umetnička struka naziva, nadrealan. Boje su prijatne, naročito akcenti narandžastobakarnih preliva naspram zelenosive blatnjave mokre površine zemljišta. Možda će neko cepidlački da primeti kako je ova fotografija snimljena kao realan prizor, pa okrenuta za 180 stepeni. To možda jeste istina, a možda i nije. Šta god da je, to bi već bilo zadiranje u umetničku radionicu. A izgled fotografije jeste ono što stvaralac nametne. On zna šta će najbolje da reprezentuje njegovu ideju. Na kraju, poruka: ova fotografija ima uslove da postane izložbeni eksponat (neka Jovana razmisli o tome).

MIROSLAV stefanović ▼

IGRAČKE, jabuke, portreti, životinje, razno... to su teme našeg čitaoca Miroslava iz Veternika. Igračke su aranžmani, a to traži dosta strpljenja da bi se napravila optimalna kompozicija. Jabuke su mu znatno bolje, date su slikarski, kao kompozicija mrtve i žive prirode. Ali "Alge", koje smo izabrali, bez sumnje su najbolje. Tu su do izražaja došle boje, tj. odnos samo dva-tri tona, a naročito fluorescentno zelene i plave, dok je crna tu da doprinese dubini i čvrstoći prizora. Vidimo, dakle, samo dve boje (belo i crno ne računamo u boje, nego u svestlost i njegovo odsustvo) i ipak je slika snažna izražajnosti. To bi trebalo da bude pouka onim fotografima koji u svoje fotografije neštedimice ubacuju svaku obojenu nijansu na koju naidu. Šarenilo takođe može da bude zanimljivo, ali kad je valjano usklađeno, što je jedva moguće izvesti. Valjane slike u boji nastaju skromnim izborom boja – jedna je dominantna, druga (u funkciji akcenta) komplementarna, tj. suprotna, a treća, dopunska, iz susedstva (plavoj je to zelena, žutoj narandžasta itd). Šteta je kada se snimatelji oslanjaju samo na svoj osećaj, umesto da prouče tzv. Ostvaldov krug boja (Wilhelm Ostwald) i saznaju šta sa čim ide, a šta ne.

NEDELJKO marković ▲

KAKO se iz niza fotografija s kompakt-diska može videti, našeg čitaoca Nedeljka iz Petrovaradina prevashodno zanimaju boje, dok su mu sadržaj i organizacija slike u drugom planu. Fotografije "Apoteka", "Plafon" i neke druge, jednako bi bile ilustrativne za našu tvrdnju koliko i ova, pod nazivom "Čisto lice Novog Sada", koju objavljujemo. Ali, dok se kod drugih radova dokumentarni momenat ne ističe u većoj meri, ovde je veoma naglašen. To je dobro jer fotografija postaje bogatija podacima, konačno i izražajnija. Dokumentarni naboj svedoči o vremenu i mestu (tu je automobilska

tablica od koristi). Boje su zanimljivo složene: naspram svedenih tamnijih tonova kamiona, veoma se ističu tri narandžasta radna kombinizona. Duhovit je i ritam figura, od niže ka višoj, a i veselje na licima dvojice radnika nije bez značaja – svedoči o atmosferi i duhu mesta. Ako baš treba reći i nešto kritički, onda se to odnosi na geometriju prizora: kamion kao da klizi iz fotografije, pada ulevo. Dakle, trebalo bi kadar donekle ispraviti kako bi vertikalne i horizontalne – bar one dominantne – došle u ispravan položaj.

SLAVKO savić ▼

NAŠ ČITALAC javlja se s Kopaonika, prelepe planine u čijem podnožju živi (selo Radmanovo, opština Brus). U fotografiju je ušao s ruskim fotoaparatom Lomo 8 (zanimljiva mašina, vrlo slična jednom modelu Minoksa. Danas u svetu postoje posebna fototakmičenja koja okupljaju vlasnike tih fotoaparata, koji svoja dela nazivaju "lomografije"). Slavko je prešao na digitalnu tehniku pre nekoliko godina od kada ne ispušta iz ruku Canon EOS 10D.

Od priličnog broja poslatih fotografija, čini nam se da je "Planinska kuća" najdoslednije urađena. Istina, nema baš valjano kompoziciono uporište (sve je pomalo natrpano u sredinu kadra, nedostaje "vazduh"), ali zato ima zanimljiv sadržaj i vrlo lep, ujednačen ukupan ton. Pitamo se, da li je bilo nužno da se pride toliko blizu. I neke druge fotografije koje obrađuju slične prizore (smetove i zavezane objekte naspram širokog neba) imaju taj isti pristup, uz plavičastobeli ton, sugestivno hladan i rezak. Na kompakt-disku su i mnoge druge fotografije, raznorodne i tematski i stilski. Umesto široke radoznalosti, bilo bi bolje da se čitalac opredeli za neku temu i istrajnije je obrađuje. Možda je baš planina njegov motiv.

DUSAN radivojević

PANČEVAC Dušan Radivojević ima vrlo dug staž u fotografiji. Prve fotografske korake načinio je davnih šezdesetih godina prošlog veka smenom 6 (da li se iko seća tog jednostavnog ruskog fotoaparata?). Kasnije je prešao na Praktiku SLR, koju i danas koristi. Radovi su mu objavljeni u časopisima sličnim našem. "Suncobran" je vrlo dobro uočen prizor. Ima stepen izvesne suptilno udenute duhovitosti, kakvu je katkad kroz svoje fotografije provlačio nenadmašni Anri Kartije-Breson. Uvek je zanimljivo naći različitost među istim uzorcima; u masi svetloplavih suncobrana koji očevito potiču iz iste fabrike, našao se jedan drugačije složenih boja.

(Kako čitamo iz priloga, mesto je Primorsko, Bugarska, septembar 2005.) Kadar je jednostavno strukturiran, odnosi planova i površina valjano su raspoređeni, osim... dve figure levo, koje su jedva prihvatljive – jedna je čak isečena napola. Pogled nam odlazi u tom pravcu i prati radnju na samoj ivici slike. To uvodi nov momenat u celinu i tako zbunjuje gledaoca jer je radnja samo nagoveštena, ali nije dorečena. Sad se više ne zna gde treba gledati. Taj deo fotografije nije dobro rešen. Nešto drugačijim kadriranjem (prilikom snimanja) te figure su se mogle ili izbeći, ili odlučnije uvesti u sliku.

JELENA obradović

TVRDO istrajavanje na likovnim elementima ne mora uvek biti presudno za vrednovanje neke fotografije. Dogodi se da fotografija ni po jednom od analitičkih momenata ne daje zadovoljavajući odgovor, a da ipak ima neku vrednost. (Primer iz istorije fotožurnalizma jeste snimak atentata na američkog predsednika Regana – fotografija loše komponovana, tehnički neuredna, ali i te kakvo svedočanstvo.) Fotografija "Dora i Darko" Jelene Obradović iz Birmingema, Velika Britanija, ne zaslužuje tako grubu ocenu kao prethodna, ali ima neke od tih mana koje drugi put treba izbeći. Dekomponovana je; centar pažnje pretežno je na levoj strani, dok se ostatak, gotovo trećina slike, doživljava kao praznina bez značaja za celinu.

Dalje, svi vidljivi ekstemiteti pretrpe li su grubo rezanje tela, ruke, delovi glave, kosa... Zatim, odnos svetlih i tamnih površina nema nikakvu vidljivu usklađenost, u najmanju ruku je haotičan... i, da ne nabrajamo dalje. Ovo je primer kako ne treba fotografisati, ali ta fotografija ima nešto što joj se ne može obezvređiti ni najboljom stručnom analizom – ima neposrednost istinskog života, slobodan izraz i naglašenu notu čovečnosti i ljubavi. Naravno, kako rekosmo, drugi put se sve to može, a i treba, uraditi bolje.

IVAN jovanović

"STRASTVENI ČITAČ" je duhovit prizor. Galeb, naravno, ne čita, nego traži sastojke za svoju večeru (sudeći po podacima, snimak je nastao predveče, u šest sati; fotoaparata je digitalan Fuji FinePix S 5500). Naš čitalac Ivan iz Valjeva umeo je da prepozna paralelu – ploča je nalik na starovremenske spomeničke zapise uklesane u kamenu, sva je u "kanelurama" (tj. naborima, izraz iz istorije umetnosti). Sve je to lepo i prijatno za oko, međutim, jedan deo fotografije nije baš najsrećnije rešen. Uočava se da je donja površina fotografije pretpela izvesne intervencije. Taj smeđezelenkast deo podseća na uznemirenu vodu. Upotreba kompjuterskih alata i filtera ume da bude korisna ako je vešto izvedena, ali i štetna ako je previše uočljiva. Potrebna je nemala veština i razvijen osećaj za likovnost da bi se veća intervencija dobro uklopila u celinu. Korišćenje alatki traži obdarenu ličnost jer iza granice realnog fotograf postaje slikar, dakle umetnik. Za fotografiju, kao što znamo, nije dovoljno imati motoričku sposobnost kažiprsta radi okidanja, i odgovarajući program u kompjuteru, nego i nešto više.

FreeCOM

Free your mind

Zamislite situaciju gde kasnite na let, trčite aerodromom sa gomilom stvari u rukama i baš u tom trenutku Vam:

1. Ispadne notebook
2. Zaboravite notebook u kafiću
3. Ukradu notebook...

... jedino što ćete u većini slučajeva pronaći je gomila izgubljenih podataka. A vaš posao zavisi od podataka...

Freecom vam nudi pouzdano i kompaktno rešenje.

TOUGH DRIVE 80/100/120GB

Idealni eksterni uređaj za skladištenje sa anti-shock kućištem presvučen silikonom izdržava i najveće udarce.

USBCard 256MB/512MB/1GB/2GB

Predstavljamo Vam USB stick u formatu kreditne kartice. Ponesite sve podatke u svom novčaniku na najtanjem USB flashu na svetu.

FM-10 PRO USB Stick 512MB/1GB/2GB

VODOOTPORAN USB! Ultra brz, vodootporan eksterni USB koji radi kao Vaš hard disk. Malih dimenzija, velike brzine i kapaciteta, Freecom FM-10 PRO USB Stick otvara vrata novih dimenzija u svetu skladištenja i prenosa podataka.

MOBILE DRIVE 40/80/100GB

Savršen saputnik! Ovaj kompaktni, jednostavan za upotrebu i nečujni prenosni hard disk nudi vam najbezbednije rešenje za prenos Vaših omiljenih filmova, fotografija, muzike ili poslovnih podataka. Zadovoljiće standarde najvećeg modnog pobornika svojim elegantim srebrnim kućištem malih dimenzija.

Za detaljnije informacije o Freecom proizvodima posetite <http://www.dl.co.yu>

EKSKLUZIVNI DISTRIBUTER ZA SRBIJU

Direct Link

Mike Alasa 9, Beograd, www.dl.co.yu

PREPORUČENA PRODAJNA MESTA:

BEOGRAD - ANT COMPUTERS, 011/328 71 00; CODE COMPUTER ENGINEERING, 011/303 33 78; DESK SHOP, 011/311 16 91; GIGATRON, 011/354 13 79; INFORMATIKA, 011/321 53 33; INTUEL, 011/323 26 34; MICROSYSTEMS, 011/328 30 07; NOVI SAD - TELIX, 021/489 04 89; ZAJEČAR - SNM COMPUTERS, 019/425 505

Ivica Kostić, Niš, "U dobru i u zlu"

Marko Risović, Beograd, "Jesen"

Marta Škundrić, Beograd, "Navijači"

Boja

Jesen je stigla i donela pregršt novih motiva od kojih je svaki zaodnela u poneku jarku i primamljivu boju. Ujedno se ovo doba godine neprekidno igra sa svetlom, zalascima sunca, oblacima, maglom i kišom, menjajući izgled i kolorit nekog motiva i po nekoliko puta na dan. Boje su prošarale i prirodu čije su šume sada odevene lišćem koje pokazuje neverovatne i neponovljive palete. Ali budite spremni i na šale koje će

Jovana Stojanović, Leskovac, "Blue soap"

Milota Dubovska Poslon, Novi Sad, "Discus"

vam jesen prirediti jer ako crveni blesak listova puzavice ne fotografišete danas sutradan ga možda neće ni biti. Jedan dah ledenog vazduha koji donosi jutarnji mraz dovoljan je da sve lišće opadne i prepusti se vetru. Ali, čak ni tada niste uskraćeni za boje i nov izgled nekog motiva jer se u paletu umešala i jedna nova, bela boja. Boju ste uspevali da istaknete i iskoristite na veoma veliki broj načina tako da moramo da vas pohvalimo za kreativnost i maštovitost. Napomenućemo da ima autora koji nam šalju i po nekoliko izuzetnih fotografija i koji su, da tako kažemo, sami sebi konkurencija. Zajedno smo prošli put od skoro godinu dana i videli da dobra fotografija na kojoj je boja dominantna ne mora obavezno da bude zalazak sunca, jarko okrećena kuća ili cvet u bašti. Motivi su svuda oko nas i jedino je neophodno da uz vas uvek bude fotoapararat. Potrebno je i malo sreće da bi se onaj pravi trenutak u kojem dominira magija fotografije preneo svima na subjektivan način – onako kako ste ga vi doživeli. Istražite svet oko sebe, svet prepun boje, i budite slobodni jer na raspolaganju imate i vašu digitalnu kolor laboratoriju.

Živojin Radlovački, Zrenjanin, "Kvadrat u plavom"

Mijat Milanović, Jagodina, "Tunel"

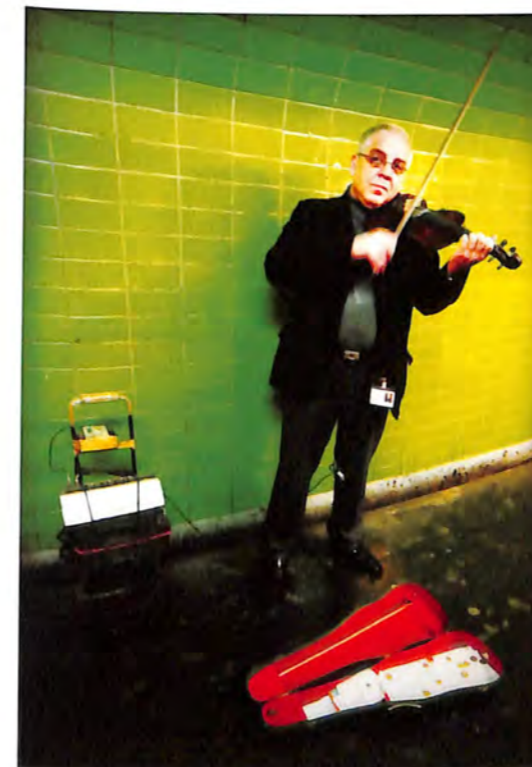
Staniša Martinović, Novi Sad, "Salaš HDR"

PROPOZICIJE ZA KONKURS

Tema: boja
 Broj radova: do 10 fotografija po autoru
 Tehnika: analogne ili digitalne fotografije kao i one kreirane u nekom od programa za obradivanje fotografija
 Format: minimalno 13 x 18 cm (za digitalne fajlove 300 dpi)
 Radovi moraju biti propisno obeleženi (na svakoj fotografiji napisati naziv, ime i prezime autora, adresu i telefon ili iste podatke upisati u File Info ili File Properties)
 Fotografije slati na adresu: REFOTO, Pčinjska 17, 11000 Beograd

Milenko Vasić, Beograd, "No 75"

Jovana Četković, Beograd, "Violinista"

Mičo Čavić, Banja Luka, "Zid"

Vladimir Radosavljević, Beograd, "Panj"

Ivica Kostić, Niš, "Repetitio"

Albert Dobrić, Tuzla, "Magija"

Ana Čosović, Foča, "Rušenje"

Vladimir Radivojević, Bor, "Jedan običan dan u životu vozača autobusa"

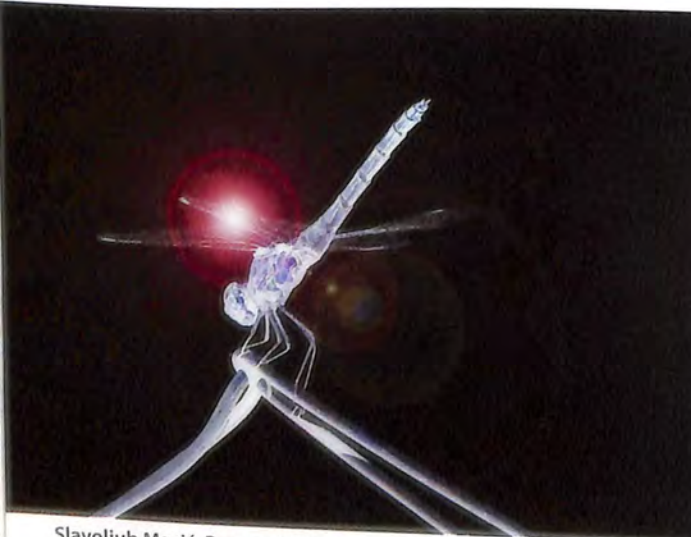
Milica Milošević, Odžaci, "Grad vodi Mariju u noć"

Dragan Drobac, Sid, "Hours"

Jovana Četković, Beograd, "Bacanje senki"

Slavoljub Macić, Beograd, "Gimnastičar"

Dragan Todorović, Majdanpek, "Eksplozija"

Staniša Martinović, Novi Sad, "Most u sumraku"

PROPOZICIJE ZA KONKURS

Pokrovitelj: Direct Link i Lexmark
 Tema: efekat
 Broj radova: do 10 fotografija po autoru
 Tehnika: analogne ili digitalne fotografije kao i one kreirane u nekom od programa za obradivanje fotografija
 Format: minimalno 13 x 18 cm (za digitalne fajlove 300 dpi)
 Radovi moraju biti propisno obeleženi (na svakoj fotografiji napisati naziv, ime i prezime autora, adresu i telefon ili iste podatke upisati u File Info ili File Properties)

Nagrade: prva, druga i treća nagrada – Lexmark
 kolor laser foto-stampači
 Fotografije možete slati na adresu:
 REFOTO, Pčinjska 17, 11000 Beograd

Ivan Jovanović, Valjevo, "Prelivi"

Konkurs s temom "Efekat" polako ide ka svom finalu a po običaju vi ste sve vredniji i da tako kažemo efektniji. Maksimalno ste koristili mogućnosti medija i kombinovali sve tehnike da bi ste stigli do zanimljivih i efektnih fotografija. Na sve konkurse stigao je u protekla dva meseca veoma veliki broj radova koji su po motivima toliko isprepletani, da nam je ponekad žao što neku od fotografija sa jednom temom ne možemo iskoristiti i za drugu temu. A kako je decembar blizu očekujemo da će broj fotografija na kraju konkursa biti još veći. I da napomenemo da je "Lexmark" kao pokrovitelj ovog konkursa odlučio da nagrada za najefektniju fotografiju umesto inkdžet štampača bude kolor laser štampač.

PORTRET

Portret je jedna od težih kategorija u fotografiji i nije jednostavno napraviti zaista dobru fotografiju. Vi ste se tokom godine svojski trudili, i kao što reče naš čitalac, počeli konkurse da posmatrate ne kao takmičenje, već kao vežbu na zadatu temu. Rezultati tih vežbi vidljivi su na većini prispelih fotografija, dok jedan deo autora još uvek ne uspeva da se oslobodi i pusti da umesto tehnike, oko i mašta urade glavni deo posla. Primedbe koje možemo uputiti pojedinim autorima odnose se na pristup i prikaz modela, ali i na velike "progorele" beline nastale fotografisanjem lica izloženog direktnom suncu. Još gore izgledaju fotografije snimljene uz upotrebu ugrađenih bliceva jer takvo ravno svetlo "ubija" plastičnost lica koje postaje neprirodno ravno, s teškim i ostrim crnim senkama koje padaju tamo gde ih obično nema. S druge strane, imali smo priliku da vidimo veliki broj dobrih portreta, čiji su autori uspeali ne samo da pokažu određenu osobu već i da ispričaju i priču iz njenog života. Uostalom, pogledajte pažljivo izabrane fotografije u ovom broju. A na našim konkursima još jednom je jedna dama napravila "het trik". Ovoga puta to je pošlo za rukom i fotoaparatom Jovani Četković iz Beograda.

1. NAGRADA – Jovana Četković, Beograd, "Predah", Canon EOS 300D

POHVALA: Milovan Milivojević, Koračica, "Oduševljenje", Nikon D70

POHVALA: Sanja Knežević, Beograd, "U trendu", Canon EOS 300

Fadil Šarki, Beograd, "Trenutak", Canon PowerShot S1 IS

2. NAGRADA – Milutin Milošević, Zemun, "Pogled", Sony Cybershot

Saša Žutić, Beograd, "Otac Stefan", Nikon F5

POHVALA: Borjan Grujić, Novi Bečej, "Valentina", Sony DSC-P41

3. NAGRADA – Mićo Čavić, Banja Luka, "Potomak", Canon EOS 10D

Violeta Rakić, Kraljevo, "Bez naslova", HP PhotoSmart C945

Nenad Aranitović, Beograd, "Muzika iz duše", Fuji Photo SLP800

Nina Sibinović, Novi Sad, "Creature from the black lagune", Fuji Film S9500

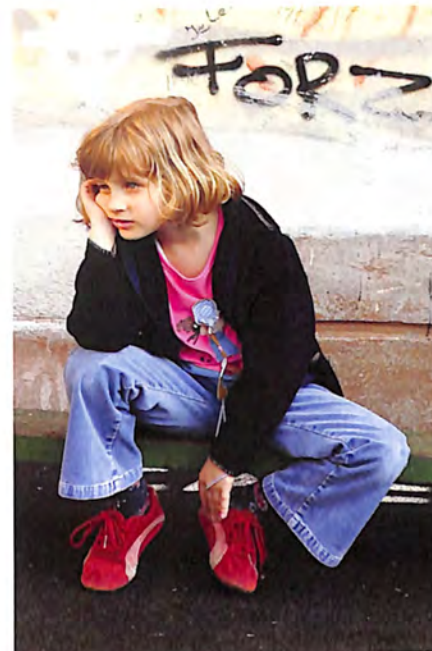
PORTRET

Mijat Milanović, Jagodina, "Odlazak", Nikon D70s

Dragan Šaponjić, Nova Varoš, "Zemljoradnik", Nikon F90x

Nenad Nedeljković, Zaječar, "Dosada", Sony F828

Zoran Vasić, Engleska, "6 avgust 1597", Canon 1n

Robert Kliban, Rumenka, "Bojana", Panasonic DMC-FZ5

Ivica Kostić, Niš, "Bez naslova 2", Panasonic DMC-FZ5

Milenko Radovanov, Vrbas, "Božica"

Propozicije za konkurs Portret

Naš časopis je pokrenuo stalnu rubriku "Fotokonkurs" gde će objavljivati fotografije čitalaca, amatera i profesionalaca. Pravo učešća imaju svi koji se bave fotografijom, a jedini uslov jeste da uz svaku fotografiju pošaljete i originalni kupon iz našeg časopisa REFOTO, čitko popunjen osnovnim podacima o autoru. Broj fotografija koji neko želi da pošalje nije ograničen, s tim da jedan kupon važi za tri fotografije. Uz sve priloge potrebno je naznačiti naziv fotografije, kao i neophodne tehničke podatke, npr. kojim filmom i fotoaparatom je snimljeno i dr.

FORMATI I TEHNOLOGIJA RADOVA

Učesnici mogu poslati:
» crno-bele i kolor fotografije formata od 13 x 18 cm do 18 x 24 cm,
» fotografije snimljene na CD u rezoluciji 300 dpi veličine od 13 x 18 cm.

SLANJE RADOVA

Ovogodišnji konkurs sastoji se iz šest periodičnih konkursa. Učesnici mogu poslati radove za februarski, aprilski, junijski, avgustovski i oktobarski broj časopisa, za svaki pojedinačno i za decembarski koji je završni. Za svaki od navedenih brojeva časopisa obavlja se žiriranje, biraju radovi u užu izbor i određuju nagrade.

ROKOVI

» Za finalni decembarski broj do 20. novembra.

Za decembarski broj, kada je finale ovogodišnjeg konkursa, žiriraju se radovi pristigli za decembarski broj, kao i svi oni koji su ušli u užu izbor u prethodnim brojevima časopisa.

NAGRADE KONKURSA

Nagrade konkursa sastoje se od nagrada za svaki broj časopisa i nagrada konkursa kao celine. Za svaki od ovogodišnjih brojeva dodeliće se po tri nagrade:

1. godišnja pretplata na časopis,
2. SanDisk Digital Photo Album,
3. knjiga "Elementarna tehnika fotografije" Dragoljuba Kažića.

Velike, završne nagrade konkursa jesu:
1. NIKON DIGITALNI FOTOAPARAT,
2. LOWEPRO FOTO-TORBA,
3. FOTOMONOGRAFIJA.

U svakom broju časopisa objavljuju se rezultati žiriranja za taj broj, nagrade broja i reprodukcije desetak izabranih fotografija. U decembarskom broju objavljuju se finalni rezultati konkursa, završne nagrade i reprodukcije do tada neobjavljenih fotografija konkursa.

ZAVRŠNE ODREDBE

- » Radovi koji su poslani na konkurs ne vraćaju se;
- » organizator radove može koristiti za potrebe časopisa, bez naknade i uz potpisivanje autora;
- » odluke žirija su konačne;
- » pravo tumačenja ovih propozicija ima organizator.

NIKON shop Vuka Karadžića 7a, 011 30 34 373

Kupon za foto-konkurs
(važi za tri fotografije,
podatke napišite na sve tri fotografije)

portret

REFOTO
FOTOKONKURS PORTRETA

narudžbenica

REFOTO, Beograd, Pčinjska 17, tel. 011/2456-151, 244-7958, e-pošta: info@refoto.co.yu

PREGLED ZA INOSTRANSTVO
 Za 6 brojeva iznosi 51 euro
 DRUŽINA RACUN
 INTERBANKAR (posrednička banka)
 Dnevnice bank Ag - Frankfurt, SWIFT CODE: DEUTDE33
 PRIBORNA BANKA BEOGRAD ad - Beograd,
 SWIFT CODE: PRBBRT33

2002 2003 2004

REFOTO (posrednik) REFOT 8 - Beograd Ropnja 17
 Account 5401 978 0001032 sa matricom REFOT ZA RUCIO
 Kopiju uplate dostaviti na faks: 381114460234 ili poslati na adresu Redakcije
TEKUCI RACUN (dnevne uplate)
 255-0009770101000-53

PREPLATA ZA 6 BROJEVA ČASOPISA REFOTO
 iznosi din. 1.500 sa plaćenjem poštanim
 Poslati po cen. din. 250 + PTT (din. 115) po
 komadu (za podružje Srbije (Cene Cene BIH))

1999 2000 2001 2002 2003 2004

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon
 E-pošta
 Datum / Pošta

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon / E-pošta
 Datum / Pošta

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon / E-pošta
 Datum / Pošta

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon / E-pošta
 Datum / Pošta

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon / E-pošta
 Datum / Pošta

Ime i prezime
 Adresa
 Grad
 Telefon / E-pošta
 Datum / Pošta

Narudžbenice časopisa REFOTO, ili druga ponudena izdanja, koja ćete mi isporučiti putem preplate ili pouzdanom na sledeću adresu:

17/2003

Robert Doisneau, Vladan Milisavljević; Canon EOS 10D; Nikon F75; Canon Ixus 400

18/2003

Aleksandar Dolgij, Branislav Brajan Rašić; Kodak DCS Pro 14n; Olympus Camedia C-740; Nikkor AF-S VR 70 - 200 mm

19/2003

Mihaly Moldvay; Vlaho Brangoljica; Ljubiša Tešić; Nikon D2H; Olympus E-1

20/2003

Finale konkursa "Ljubav"; Alja A. Akšamlja; Canon D300; Nikon objektiv; Fujifilm Finepix F700

21/2004

Novi konkurs časopisa, Rene Burri; Damir Šagolj; Peizaž u fotografiji; Tema broja: DIGITALNLG

22/2004

YU/World press photo, Boris Spremo; Tema broja: PRESS PHOTO; Cebit/PMA; Nikon D70

23/2004

Dragoljub Tošić; ODLAZAK LEGENDE; Lazar Pejović; Tema broja: ETIKA; 5x8 Mpix

24/2004

Klavdij Sluban; Božana Marinček; Dani fotografije u Srbiji; Tema broja: ETIKA ILI ULTRAZUM digitalni fotoaparati

25/2004

Photokina 2004. Izložbe; SLR i kompaktni digitalni fotoaparati; Stampari, skeneri, filmovi; Zanimljivosti

26/2004

Finale konkursa; Arno Rafael Minkinen; Test digitalnih fotoaparata; Foto škola jeseni/zima

27/2005

Novi konkurs; Danilo Cvetanović; Milan Radišić; Film skeneri; Foto škola ekspozicija

28/2005

Pete Turner; Yu i World Press Photo; Tema broja: BOJA; Test foto štampača; Nikon F6 i Nikon D2X

29/2005

Dragoslav Ilčić; Indigo; Tema broja: Utilitarna fotografija; Foto škola - studio; Veliki test SLR digitalnih fotoaparata

30/2005

Ljubinko Kožul; Ljubomir Kojić; Tema broja: Foto škola - Reprodukcija; Jubileji - Umjetnost na ulici; Veliki test bliceva

31/2005

Rade Milisavljević; Goran Basarić; Tema broja: PANORAMSKA FOTOGRAFIJA; Smanjenje 3D predmeta; Stativi; Sferon

32/2005

FINALE KONKURSA ŽIVOT GRADA / BRZINA; Reportaža - Tibet; NIKON D200; Objektiv; Niskobudžetni SLR digitalni fotoaparati

33/2006

Goran Malić; Reportaža - Indija; NOVI KONKURSI; Test foto štampača - standardni zoom objektiv; Kompaktni digitalni

34/2006

YU Press Photo; World Press Photo; Ekskluzivno - Preli; kalendar; KONKURSI; Telesum; objektiv; Olympus E 330

35/2006

Makrofotografija; Wim Wenders; Dani fotografije Srbije; KONKURSI; Makroobjektiv i makrobliceva; Foto-oprema za leto

36/2006

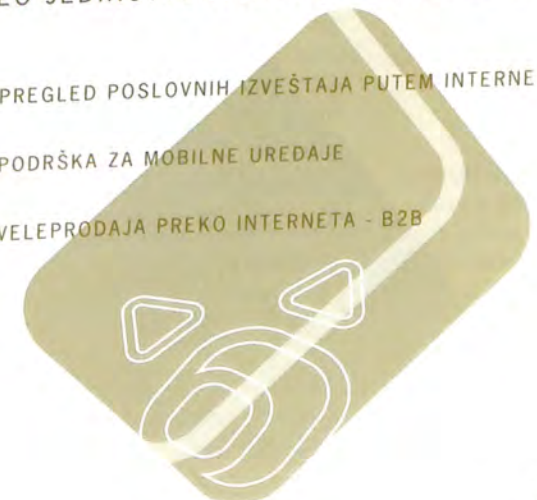

Fotomonografija; Fudbalska foto-groznica; KONKURSI; Canon EOS 30D; Panasonic Lumix L1 Sigma objektiv

TREĆA GENERACIJA AB SOFT POSLOVNIH APLIKACIJA.
 WEB APLIKACIJE KAO DEO JEDINSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA.

- ➔ PREGLED POSLOVNIH IZVEŠTAJA PUTEM INTERNETA
- ➔ PODRŠKA ZA MOBILNE UREDAJE
- ➔ VELEPRODAJA PREKO INTERNETA - B2B

Microsoft
 GOLD CERTIFIED
 Partner

ABSoft

AB Soft. d.o.o. / 11000 Beograd, Kneza Miloša 82 / t: +381(11) 30.63.200, 361.37.55 / f: +381(11) 361.31.3 / e: office@absoft.co.yu / www.absoft.co.yu

NAJMLADI ČITALAC

PAVLE MILOŠEVIĆ

Umesto klasičnog pisma dobili smo fotografiju s pozdravom od mladog čitaoca (ili, za sada, gledaoca) našeg časopisa. Želimo mu da nastavi da nas čita i kada poraste.

POSVEĆENOST FOTOGRAFIJI

SAŠA PETROVIĆ, NIŠ

Šaljem samo četiri fotografije jer sam kasno odlučio da to uradim, pa zbog nedostatka vremena druge nisam stigao da odaberem i pripreim. Svaka fotografija u sebi sadrži i osnovne podatke, kao i tehničke podatke o fotoaparatu i ekspoziciji. Nameravam da za poslednji broj vašeg i mog časopisa u ovoj godini pošaljem još fotografija koje su ranije nastale. Neke od njih predložio bih za nagradni konkurs, ali bih takođe želeo da te, kao i ostale fotografije, pogledate i date svoj sud o njima. To bi mi puno značilo jer se fotografijom bavim iz hobija, neredovno, ali već duže vreme. Trudim se da pratim literaturu, kao i internet forume, pa se nadam da moje fotografije u tehničkom smislu zadovoljavaju neke osnovne kriterijume. Umetničku vrednost ostavljam da sami procenite. Ukoliko ove četiri fotografije ne zadovoljavaju kriterijum za učešće na konkursu, ja vas molim da date bar njihov komentar i tako mi pomognete u daljem radu. Fotografijom se ozbiljnije bavim oko pet godina. Nažalost, u tom periodu nastalo je više turističkih i porodičnih fotografija nego onih na kojima sam pokušao da se izrazim. Nadam se da ću ubuduće biti vredniji i produktivniji. Foto-oprema mi je relativno skromna. Imam jedan analogni sistem s fotoaparatom Minolta X-700, nekoliko objektivna i sistemskim blicem. Nažalost, u poslednje vreme retko fotografišem ovim kompletom jer sam ulaskom u svet digitalne fotografije (Canon PowerShot A510) sebe razmazio. Potpuno sam svestan nedostataka ovog kompaktnog modela u odnosu na moje odlične analogne objektivne, ali, kao što rekoh, vremena za posvećeno bavljenje fotografijom imam sve manje.

Iako kažete da za bavljenje fotografijom nemate dovoljno vremena, ipak je ona i dalje deo Vašeg života, što je sasvim dovoljno. Digitalan fotoaparat koji koristite i koji Vas je razmazio nadoknađuju baš taj nedostatak vremena, jer fotografije možete videti i obraditi brže. Vaše fotografije smo dali Goranu Maliću, ali bez obzira na to da li će on prokomentarisati baš njih, u našoj rubrici "Foto-komentar" pročitacete savete koji su korisni svima koji još uvek pokušavaju da pronađu svoje područje interesovanja, kao i načine da se u njemu izraze u najboljoj mogućoj meri. Do tada jednostavno uživajte u fotografiji.

KONKURSI: UČEŠĆE I NAGRADE

ALEKSANDAR RADLOVAČKI, ZEMUN

Veoma sam zadovoljan sadržajem časopisa, a konkursi su svakim brojem sve bolji, tako da je konkurencija zaista žestoka. Prilozi o fotografskim dešavanjima u Srbiji su za svaku pohvalu, kao i novosti iz sveta fototehnike (svakako dobar izvor informacija za svakog fotografa koji želi da bude u toku). Posebno zadovoljstvo mi čini saznanje da ima i mlađih čitalaca časopisa REFOTO. Imam 18 godina i fotografijom sam počeo da se bavim pre dve godine kada sam nabavio fotoaparat HP Photosmart 735. Sasvim solidan fotoaparat za fotografe amatere. Trenutno koristim HP M517 i nastavljam da šaljem radove na konkurse vašeg časopisa na, nadam se, propisno obeležen način. Mislim da bi svi mladi ljudi trebalo da, poput mene, otkriju zanimljiv svet fotografije, a kvalitet će s vremenom doći. Za kraj, želeo bih da mi odgovorite na pitanje šta se dogodilo s konkursom za naslovnu stranu i da li će biti nagrada za konkurs "Boja", pošto još uvek nije određena.

Posebno zadovoljstvo celoj redakciji čine pisma mladih autora, posebno kada veoma zrelo razmišljaju. Primiteli ste da kvalitet fotografija svih konkursa postepeno raste kako se približava kraj godine i da je konkurencija sve veća. Na pitanje šta je s konkursom za naslovnu stranu odgovor je da je on stalno otvoren, ali je broj čitalaca koji šalju radove veoma mali. Što se tiče konkursa "Boja", na koji je stigao veliki broj veoma dobrih radova, nagrade će biti dodeljene iako smo za sada bez pokrovitelja. A da se dobre fotografije sviđaju i onima koji se fotografijom ne bave, ali su voljni da daju podstrek učesnicima konkursa, dokaz je i to da je Lexmark kao pokrovitelj konkursa "Efekat" odlučio da nagrada za najboljeg bude laserski kolor štampač umesto inkdžeta, kako je bilo najavljeno. Obeležavanje fotografija je pitanje koje postaje pomalo monotono jer ste Vi jedan od retkih koji to urade. I dalje nam nije jasno šta je problem, ali i pored sve tehnologije kojom raspolažemo, obrade fotografija koju izvedu, naši čitaoci jednostavno nemaju naviku da svoje radove potpišu. A to stvara velike probleme, jer lako je potpisati nekoliko svojih fotografija na papiru ili obeležiti jedan CD i fajlove na njemu. Problem je kada nam u jednom trenutku stigne ogroman broj pošiljki (ponekad i preko dvesta), a veliki broj nema čak ni osnovnu adresu pošiljaoca niti popunjen kupon. Naravno, kada pogrešimo imena, čitaoci se ljute i traže ispravke a da se sami nisu potrudili oko svojih fotografija.

SNIMAM ANALOGNO – RADIM DIGITALNO

MILUTIN B. STANKOVIĆ, BEOGRAD

Problem o kojem ste pisali u članku o arhiviranju digitalnih fotografija shvatio sam i zaključio da je za sada jedini(?) "spas" da radim kako sam to napisao u naslovu: filmove pažljivo skladištim, pojedine "fotose" štampam na

kvalitetnom fotopapiru, a s CD -om šta bude. Za sada tako, a ubuduće – videćemo. Imam dosta porodičnih negativa 6x9 i 6x6 formata koji su stari 90 godina pa su i dalje perfektni, iako nisu čuvani na idelan način (u kutijama od sapuna). U prilogu vam šaljem nekoliko sličica, pa bih želeo da znam vaše mišljenje – vredi li to nešto!

Trajnost klasične fotografije odavno je dokazana, a problematika arhiviranja fotografija (i ne samo fotografija) u digitalnoj formi postaje sve aktuelnija (jer novi digitalni fotoaparati daju velike fajlove koji, opet, zauzimaju puno mesta). I pored svega, još uvek se ne vidi neko konačno rešenje, osim brižljivog čuvanja i redovne provere snimljenih CD i DVD medija. A što se tiče fotografija, sud obično donosi Goran Malić, a nama se posebno sviđela fotografija voza.

AKTIVNI ČITALAC

MLADEN JOVANOVIĆ

Ovo je moje prvo učešće na bilo kakvom konkursu. Moja promena (delimična ili potpuna) u načinu razmišljanja dovela je do toga da na konkurs više ne gledam kao na takmičenje, već kao na vežbu. Fotografija mi nije osnovno zanimanje. Shodno tome i činjenici da, usled nedostatka sredstava, fotografišem analognim fotoaparatom (tatina oprema) i filmove i fotografije sam razvijam (u poslednje vreme, zbog nedostatka prostora, izradu same fotografije prepustim obližnjoj foto-laboratoriji, dok se ja zadržim na razvijanju fima), pa lako je da se čovek "zaboravi" i nastavi jurnjavu oko "poslovnog" dela dana. Za promenu, gledam kako je biti aktivan, a ne pasivan čitalac. Poslao sam vam jedan mejl koji je bio vezan za "Arhiviranje fotografija". Pored iznetog mišljenja o određenoj temi, mislio sam da bi vas zainteresovala neka sugestija vezana za časopis i nadao sam se nekom odgovoru, ovako, mejl kao da nije pročitao. Pozdravljam vas u svemu što radite jer iako je jedini, časopis je stvarno za svaku pohvalu.

Pisma i elektronsku poštu proveravamo, ali je vaše pismo poslato na adresu koju odavno ne koristimo (ali je ipak proveravamo kada smo u mogućnosti) zbog određenih tehničkih problema. Pitanje arhiviranja uvek je aktuelno, ali se ne možemo njime baviti iz broja u broj, a sugestije i predloge uvek očekujemo.

ISPRAVKA

U broju 36 našeg časopisa došlo je do zamene imena autora fotografija na strani 71, u rubrici "Fotokonkurs", gde je umesto Staniša Martinović, Novi Sad, "Tvrđava", trebalo da stoji Miloš Popov, Novi Sad, "Welcome 2".

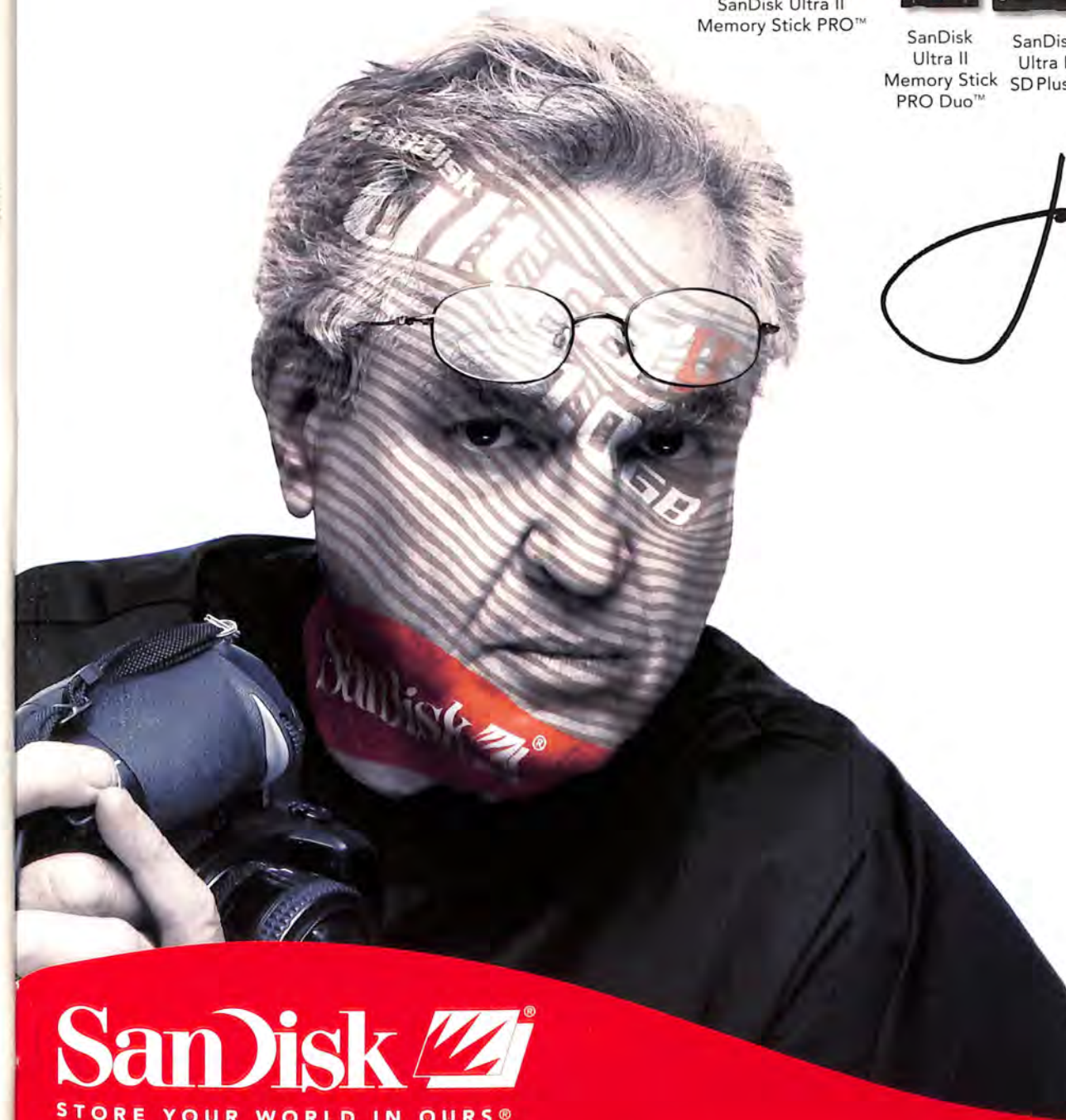
Ovom prilikom izvinjavamo se autoru i čitaocima na počinjenim greškama.

fotografišem. krećem se. snimam. postižem. usavršavam. ja sam Jay Maisel i koristim SanDisk®.

Već više od 50 godina, Jay Maisel usavršava svoje umeće, snimajući fotografije koje su nadahnule bezbroj ljudi. Smatran za jednog od najboljih svetskih fotografa kolor fotografije koji snima pod prirodnim svetlom, Jay Maisel se oslanja samo na SanDisk Ultra® II memorijske kartice velikog kapaciteta. Uz minimalnu brzinu zapisa od 9MB u sekundi i brzinu čitanja od 10MB u sekundi, one su izrađene specijalno za potrebe profesionalnih fotografa za brzim fotografisanjem. Nije ni čudo što su ove izdržljive i pouzdane kartice izbor znalaca iz čitavog sveta.

WWW.SANDISK.COM

SanDisk Ultra II Memory Stick PRO™

SanDisk Ultra II Memory Stick PRO Duo™

SanDisk Ultra II SD Plus™

SanDisk Ultra II SD™

SanDisk Ultra II CompactFlash®

Jay Maisel

SanDisk

STORE YOUR WORLD IN OURS®

SanDisk i SanDisk logotip i Store Your World in Ours, CompactFlash i SanDisk Ultra su robne marke SanDisk Corporation, registrovane u SAD i drugim državama. SanDisk je ovlašćeni korisnik licence za robnu marku SD. Memory Stick PRO i Memory Stick Pro Duo su robne marke Sony Corporation. Ostali nazivi proizvoda koji su ovde navedeni služe samo za prepoznavanje i mogu biti robne marke njihovih/njihovog vlasnika. ©2006 SanDisk Corporation. Sva prava zadržana. 1 megabajt (MB) = 1 milion bajtova. 1 gigabajt (GB) = 1 milijarda bajtova. Nešto od navedenog kapaciteta koristi se za formatiranje i druge funkcije, pa stoga nije dostupno za smeštanje podataka.